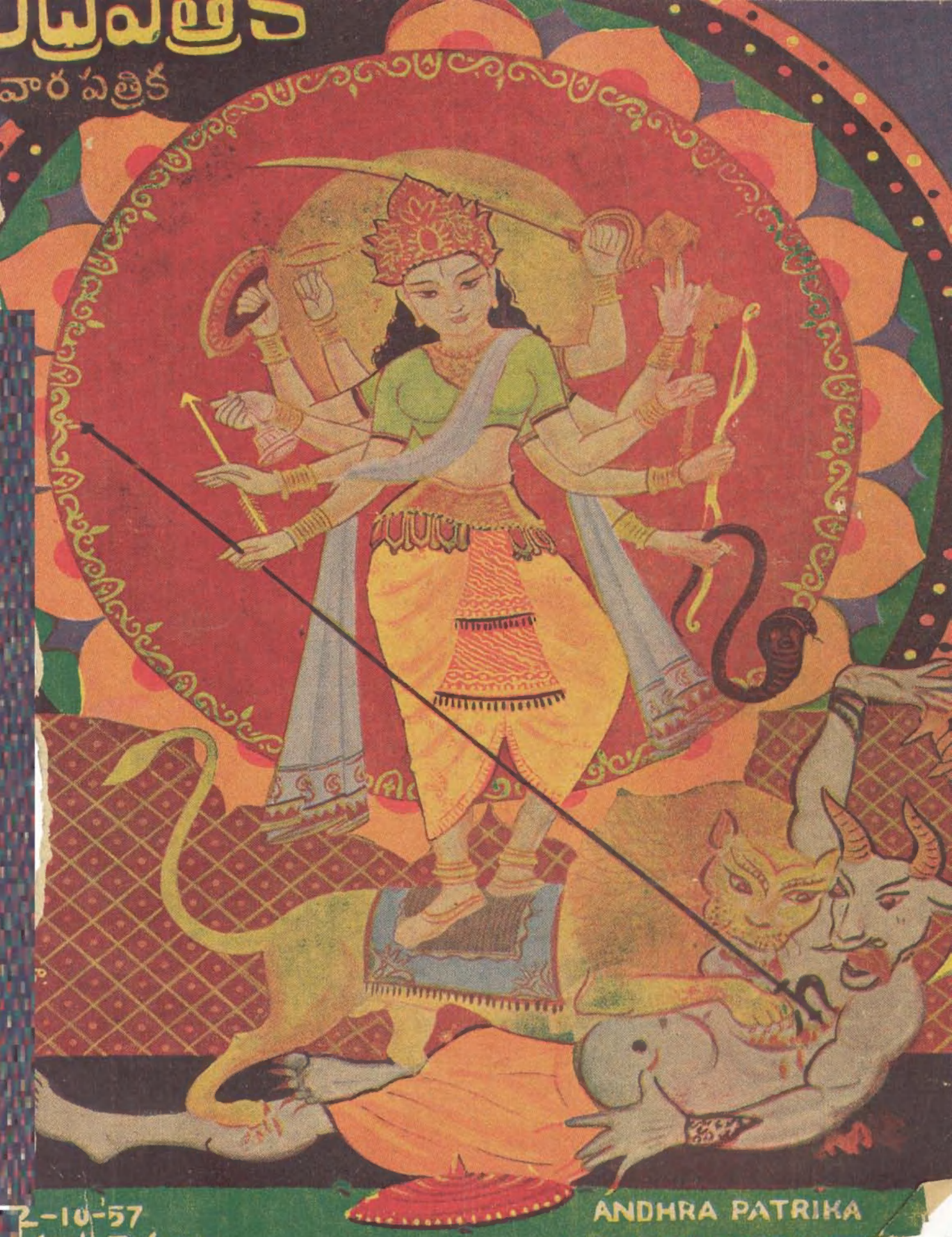

పటపత్రం

వార పత్రిక

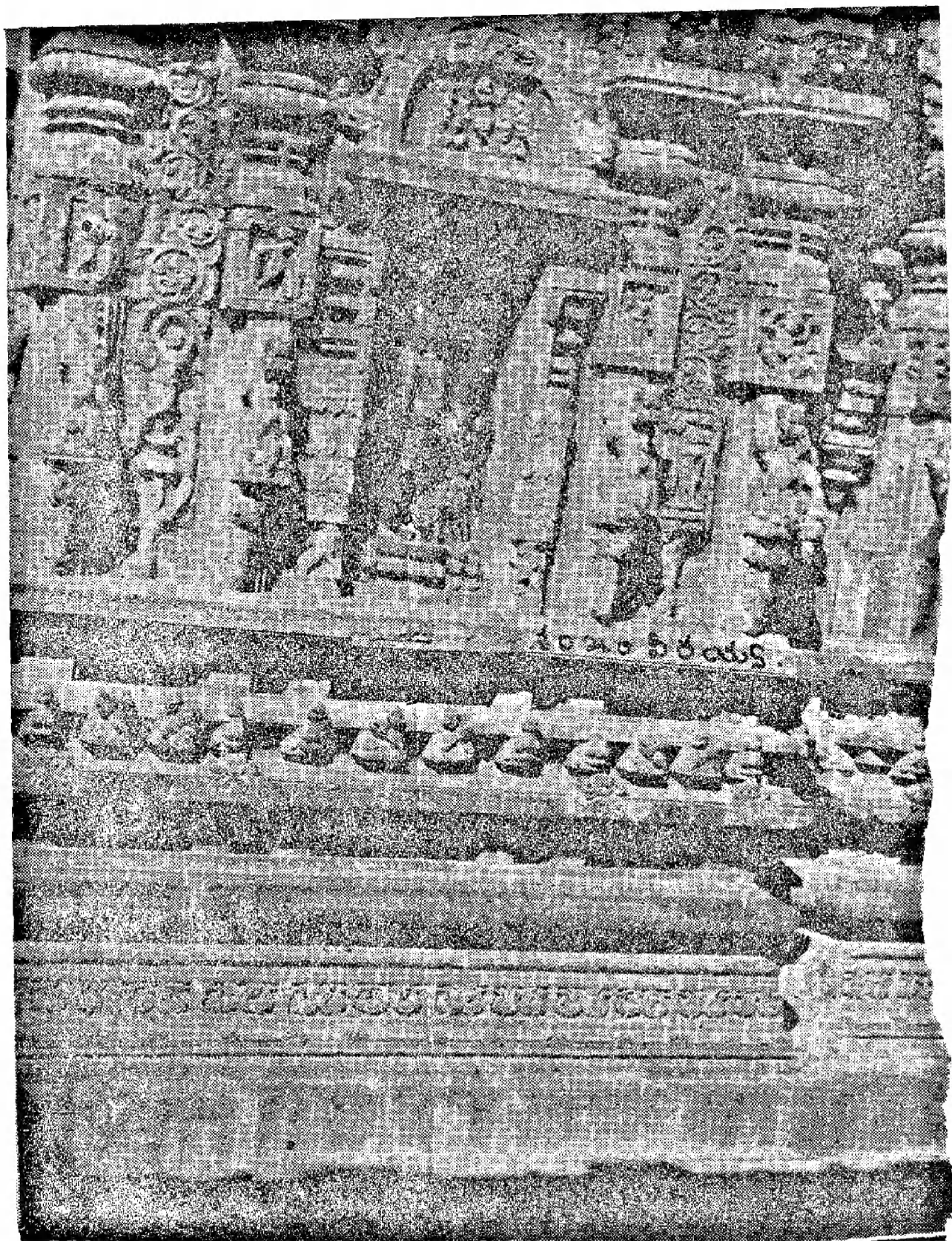

2-10-57

వరసాపాటలు

ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEK

నింహాచల ఆలయ శిల్పసౌందర్యం

—ఫోటో: కంభం వీరయ్య.

శ్రీ! నిన్ను కలసి శ్రీ గ్రంథము వారక బానిసలో నిత్ర కా
 నుల్లంబంబున నిన్ను బృంధామయగా ముగ్ధుల మనస్సులు కో
 విల్లంబయ్యెను నాగు కాశ్యపకు ను కీర్తక అంశోమీశ
 రుద్రాక్ష ఓం నరసింహం నానందం శ్రీహరిమంత్రాక్షరం ||

— శ్రీ భాగవతం : పా. ౧. ౧

సంవత్సర చందా

రూ. 18-0-0

విడివత్రిక 25 వ.పై

స చి త్ర వార పత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 52

సంచిక 6

2-10-57

హేవిలంబి ఆశ్వయుజం, శుద్ధ నవమి, బుధవారం

ముఖచిత్రం :
మహిషాసురమర్ధిని

మ్యూజిక్ రీలేఖ

జేపి నవరాత్రులు

— 4

— 6

నక్షత్ర ఫలితాలు

రహస్యం

రహస్యం

విక్రమార్కాడి మాన్యురింగ్ సవరి- 17

అర్చంగి అలక

— 20

— 25

జయవిజయాభవ! దిగ్విజయాభవ!!- 28

క్షేత్రమాలిక

— 82

— 85

— 8

— 10

— 18

— 17

— 20

— 25

— 28

— 82

— 85

శ్రీకృష్ణానామ్యలు, కట్టుకోవీర — 86

అలవాట్లు — 87

రాగజ్ఞ — 88

మరికొన్ని చాలావలు — 89

వంకాయ వంటిహారయ... — 40

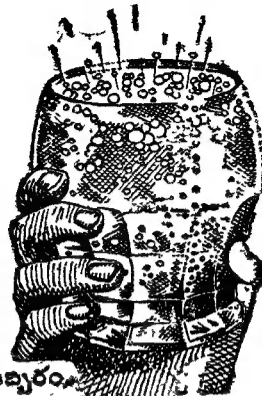
వనితావాణి — 41

ఏది గొప్ప? — 42

అత్యుత్తమందరి (సీరియల్) — 44

సినిమా — 49

మెరయుచు పోగే
ఈనో
కడుపులోని
అస్వస్థతలను
ఎనిమిది
సెకెండ్లలో
పోగొట్టును!

అట్లు మే. గుండెమంటి లేక కడుపు ఉబ్బరం
మీదయినా దేనికో ఉపశమనము కలుగును!
ఈ గ్లాసుకు మెరయుచు పోగే ఈనో ట్రాక్ పాల్ట్ మీకు వచ్చు
తుంటే ముదిరి వెళ్లెదో మీ కడుపులోని అస్వస్థత వేయమగును.
మీకు వయదావున కొంచెము తక్కువ మోతాదు క్రాగుతే. ఈనో
పొయ్యముగ, దొవ్వుమైత గుణము కలిగించే విశేషమగు మందుగా
మరలదు. ఎల్లప్పుడూ ఈనో ఒక పీచా మీ యాల్తో ఉండుకోండి.

ఈనో ట్రాక్ పాల్ట్

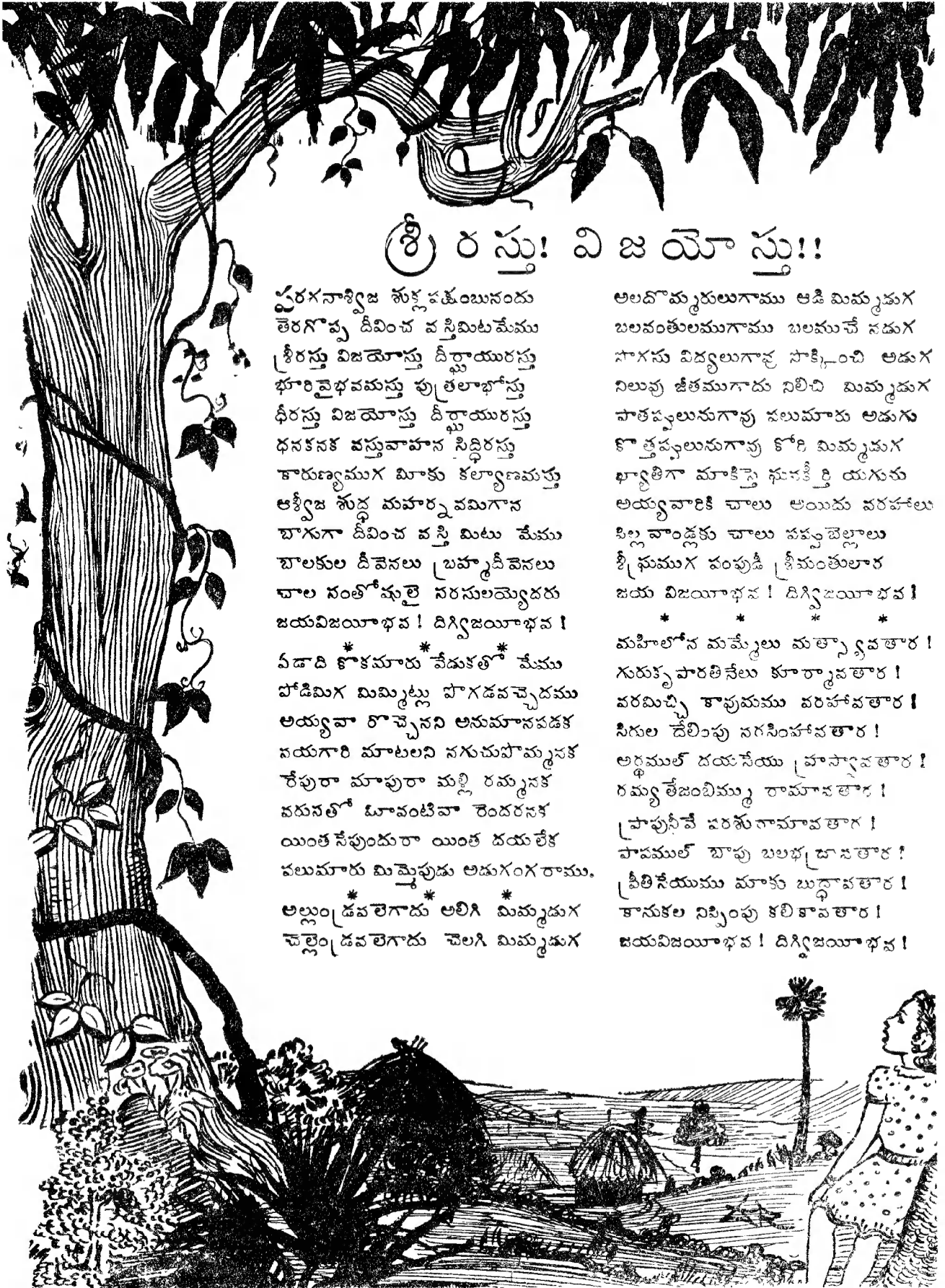
అట్లు నిరోధకమైన మెరయుచు పోగే పాసియము
ఈనో ముందు ట్రాక్ పాల్ట్ అది కూర్చుండి ఉన్నది చేయి
అట్లు (లేదు పొయ్యము)

మోవగించుటకు
ఏదైతేకుండా
సేదచేయబడిన
క్రాత్త పీసాంరో
యిప్పుడు
అమృతమునకున్నది
(2 పైజాంరో, దొరకుకోండి)

(గూ వ లే త రే త రే వ (ఇం డి య) పై వే త రి మి టెర్.

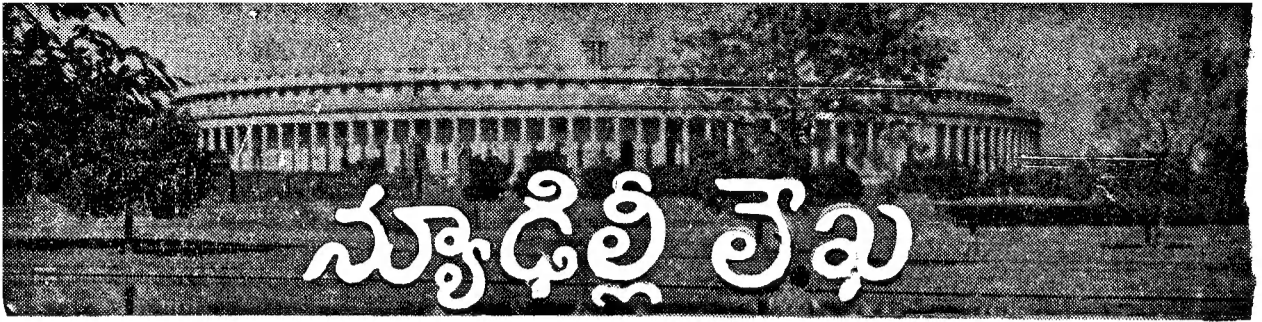

శ్రీ రస్తు! విజయోస్తు!!

ప్రకృత్యాశ్విజ శుక్లవక్షాంబునందు
తెరగొప్ప దీవించ వస్త్రమిటుమేము
శ్రీరస్తు విజయోస్తు దీర్ఘాయురస్తు
భూరివైభవమస్తు పుత్రలాభోస్తు
ధీరస్తు విజయోస్తు దీర్ఘాయురస్తు
ధనకనక వస్తువాహన సిద్ధిరస్తు
కారుణ్యముగ మీకు కల్యాణమస్తు
ఆశ్వీజ శుద్ధ మహర్నవమిగాన
బాగుగా దీవించ వస్త్ర మిటు మేము
బాలకుల దీవెనలు బ్రహ్మదీవెనలు
చాల నంతోపులై నరసులయ్యెదరు
జయవిజయోభవ! దిగ్విజయోభవ!
ఏడాది *కొకమారు* వేడుకతో *మేము
పోడిమిగ మిమ్మిట్లు పొగడవచ్చెదము
అయ్యవా రొచ్చెనని అనుమానపడక
నయగారి మాటలని నగుచుపోమ్మనక
రేపురా మాపురా మల్లి రమ్మనక
వరునతో టూవంటివా రెందరనక
యింత సేపుందురా యింత దయలేక
వలుమారు మిమ్మెపుడు అడుగంగరాము.
అల్లుండ్రవలెగాదు అలిగి *మిమ్మడుగ
చెల్లెండ్రవలెగాదు చెలిగి మిమ్మడుగ

అలదొమ్మరులుగాము ఆడి మిమ్మడుగ
బలవంతులముగాము బలముచే నడుగ
సాగను విద్యలుగాన సాక్షించి అడుగ
నిలుపు జీతముగాదు నిలిచి మిమ్మడుగ
పాతప్పలునుగావు నలుమారు అడుగు
కొత్తప్పలునుగావు కోరి మిమ్మడుగ
భ్యాతిగా మాకిస్తే గురకీర్తి యగుచు
అయ్యవారికి చాలు అయిదు వరహాలు
స్లి వాండ్రకు చాలు పప్పుబెల్లాలు
శ్రీఘముగ వంపుడి శ్రీమంతులార
జయ విజయోభవ! దిగ్విజయోభవ!

* * * * *
మహిలోన మమ్మేలు మత్స్యవతార!
గురుకృపారతిసేలు కూర్మావతార!
వరమిచ్చి కాపుమము వరహావతార!
సిగుల దేలింపు నగసింహావతార!
అర్థముల్ దయసేయు హస్తావతార!
రమ్యతేజవిమ్ము రామావతార!
ప్రాపునీవే పరశురామావతార!
పాపముల్ బాపు బలభద్రావతార!
ప్రీతినీయుము మాకు బుద్ధావతార!
కానుకల నిప్పింపు కలికావతార!
జయవిజయోభవ! దిగ్విజయోభవ!

సాధువుల ఆశీర్వాద ఫలితం!!

శ్రీ కృష్ణ: ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి

న్యూఢిల్లీ నగరం విక్రాంతి తీసుకుంటోంది. ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ టి. టి. కృష్ణమాచారి వాషింగ్టన్, వాణిజ్య మంత్రి శ్రీ మరార్జీదేవాయ బొంబాయి వెళ్ళారు.

మరో సంఘటన ఏమిటంటే ఎడతెరిపి లేకుండా ఒక వారం రోజులపాటు న్యూఢిల్లీలో వానలు కురిశాయి. పొద్దునప్పుడు, రాత్రిప్పుడు చల్లగా, హాయిగా ఉంటోంది. పువ్వుల తోటలంటే ఇవ్వమైనవారు కొత్తకొత్త వానాకాలపు మొక్కలు వేసి పెంచుతున్నారు.

* * *

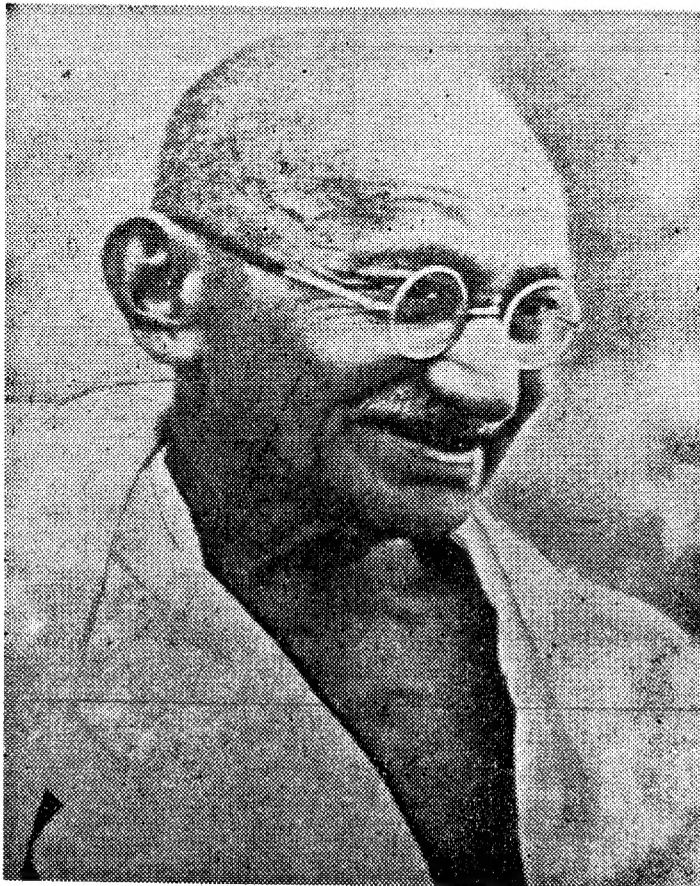
జాతీయాభివృద్ధి మండలి స్థాయి సంఘం మూడు నెలల తరవాత ఇటీవల సమావేశమైంది. ఈ సమావేశం ఏడో లాంఛనంగా జరిగింది కాదు. రెండో పంచవర్ష ప్రణాళిక మునిగిపోకుండా ఉద్ధరించడానికి ఈ సమావేశం జరిగింది.

ఆసలు రెండో ప్రణాళిక చక్కని శుభముహూర్తంలో ప్రారంభమైందన్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే. ప్రణాళిక రచనాసంఘ సభ్యులు ప్రణాళికమీద సంతకాలు పెట్టడానికి ఒకరోజున సమావేశమయ్యారు. ప్లానింగ్ మంత్రి శ్రీ గులాబీలాల్ నందా అఖిల భారత సాధుసమాజానికి

వెళ్లి ప్రణాళికా సంఘ సమావేశానికి అప్పజేరవచ్చారట. ఆయన సాధువుల దగ్గరించి కొంచెం "ప్రసాదం"

తీసుకువచ్చారు. "ప్రణాళిక దిగ్విజయ మగుగాక" అని సాధువులు ఆశీర్వాదించారు. శ్రీ నందా సాధువుల ప్రసాదాన్ని

ఆర్థిక మంత్రి భిక్షుపాత్ర పట్టుకుని విడతాల వెళ్ళడం మానే బహుశా ఆ సాధువుల ఆశీర్వాద ఫలితమే కాబోలు అనిపిస్తుంది! ఇది ని

మహాత్మా గాంధీ
[జయంతి: ఆక్టోబరు 2.]

సంఘ సభ్యులకు పంచిపెట్టారు. వారు భక్తి ప్రవక్తులతో ప్రసాదం స్వీకరించారు. ఇప్పుడు భారత

మైనా కాకపోయినా అసలసంగతే మిటంటే ప్రణాళి మూలంగా కొన్ని సమస్యలు ఉత్పన్నమైనాయి. వీటిని పరిష్కరించడం దినదినగండమై పోతోంది. విదేశీ ద్రవ్యం కొరత ఒక సమస్య. ద్రవ్యోల్బణ ఇంకో సమస్య. ద్రవ్యోల్బణ అంటే డబ్బుచవకై పోవడం అంటే జీవనవ్యయం పెరి పోవడం. విదేశీ ద్రవ్యం కొరత అంటే దీర్ఘమతులు-ముఖ్యంగా ప్రజావసర వస్తువుల దిగుమతులు తగిపోవడం; వస్తువులు కరువై పోవడం; దీనివల్ల ద్రవ్యోల్బణం కూడా అధికమవుతుంది. ధనలక్ష్మిని ఎరన్నా చులకన చేస్తే ఆపే సహించదు. ఇప్పుడా మేమీ తీర్చుకుంటోంది. శ్రీ నందా ప్రణాళికను సమర్థించుకున్నారగాని ఆ సమర్థింపు ఎవర్నీ నమ్మించినట్లు లేదు. సమర్థించుకున్నంత మాత్రాన ప్రణాళిక నిర్వహణం తేలికపోదు. దీర్ఘప్రస్థానాలవల్ల విదేశీ ద్రవ్యం లభించేటట్లు యితే ఈపాటికి మిగతా దేశాలకంటే భారతదేశానికి ఎక్కువ విదేశీ ద్రవ్యం లభించుండాలి. ప్రణాళికాం

యితలవంటి దృఢచిత్తులకూడా మింగి తిప్పని చేదుమాత్ర ఒకటుంది: ప్రణాళిలోని ప్రధాన కార్యక్రమాలను మాత్రమే

పలుపరచాలన్నా, భారతదేశానికి 700 బ్లూ రూ.ల విదేశీ ద్రవ్యం అవసరమవుతోంది. ఈ ద్రవ్యం ఎక్కడ లభ్యమవుతోందో ఇంతవరకూ తెలియదు. “ప్రపంచపు పలుధనంలోంచి ఈ మాత్రం ధనం మనకు వచ్చదా?” అని శ్రీ సందా లోక సభలో భావం వెలడించారు.

ఇదివరకు చెప్పినట్లయినా, ఒక విషయం బుకాదు. 1961 మార్చి 81 వ తేదీతో తరుమయ్యే రెండు వత్సరాలలో న్యాయంగా నకు మిగలవలసిన బడ్జెట్ ధనం 850 కోట్ల రూ.లు అని ప్రచారిక సంఘం అంచనా నిలిపింది.

ఆ అంచనా వేసిన తర్వాత భారత ప్రభుత్వం అభివృద్ధికరణానికి 400 కోట్ల రూ.ల వ్యయానికి అంచనా తయారుచేసుకుని ఉంచుకుంది. అంటే ప్రచారిక కాలంలోనే రివిన్యూ పథకంలో 50 కోట్ల రూ.లు తీసుకోవడమవుతుంది.

గాలిమేడ ఖరీదు

ఈ పునాదిమీద ప్రచారిక సంఘం బహిష్కరించిన గాలిమేడ కట్టేసింది. ఈ గాలిమేడ ఖరీదు రూ. 4800 కోట్లు. అయితే ఈ ఖరీదుకూడా కొన్ని కొన్నిటికి తక్కువ

అంచనాలు వేసి, కొన్నిటికి అసలు అంచనాలు నియ్యకుండాను తయారుచేశారు. ఇది ఇలా ఉండగా నెమ్మది నెమ్మదిగా ధరలు పెరగవారంభించాయి. ఉదాహరణకి భారతదేశంలో బొగ్గుధరలు, యంత్రాల ధరలు, పరికరాల ధరలు, కార్మికుల జీతాలు పెరిగాయి. శ్రీ సందా చెప్పిన దాన్నిబట్టి ప్రచారిక ఖరీదు ఇప్పుడు 600 లేక 700 కోట్ల రూ.లు అధికమయింది. అంటే మొత్తం ఖరీదు రూ. 5500 కోట్లదాకా పెరిగిందన్నమాట. అయితే ఇది ఇంకా పెరగదని నమ్మక మేమిటి?

ప్రచారికకు ధనం ఎలా నమకూర్చదనిచారయ్యా:- అదనపు పన్నులవలన రూ. 450 కోట్లు; ప్రజలనుంచి ఋణాలు రూ. 1200 కోట్లు; ఇతర బడ్జెటరీ విధానాలవలన రూ. 400 కోట్లు; విదేశీ సహాయం రూ. 800 కోట్లు; లోటు ఆర్థిక విధానంవలన రూ. 1200 కోట్లు; ఇంత చేసి నా ఇంకా 400 కోట్ల రూపాయలలోటు ఎలా భరింపుతుందో కూడా తెలియకుండా ఉండిపోయింది.

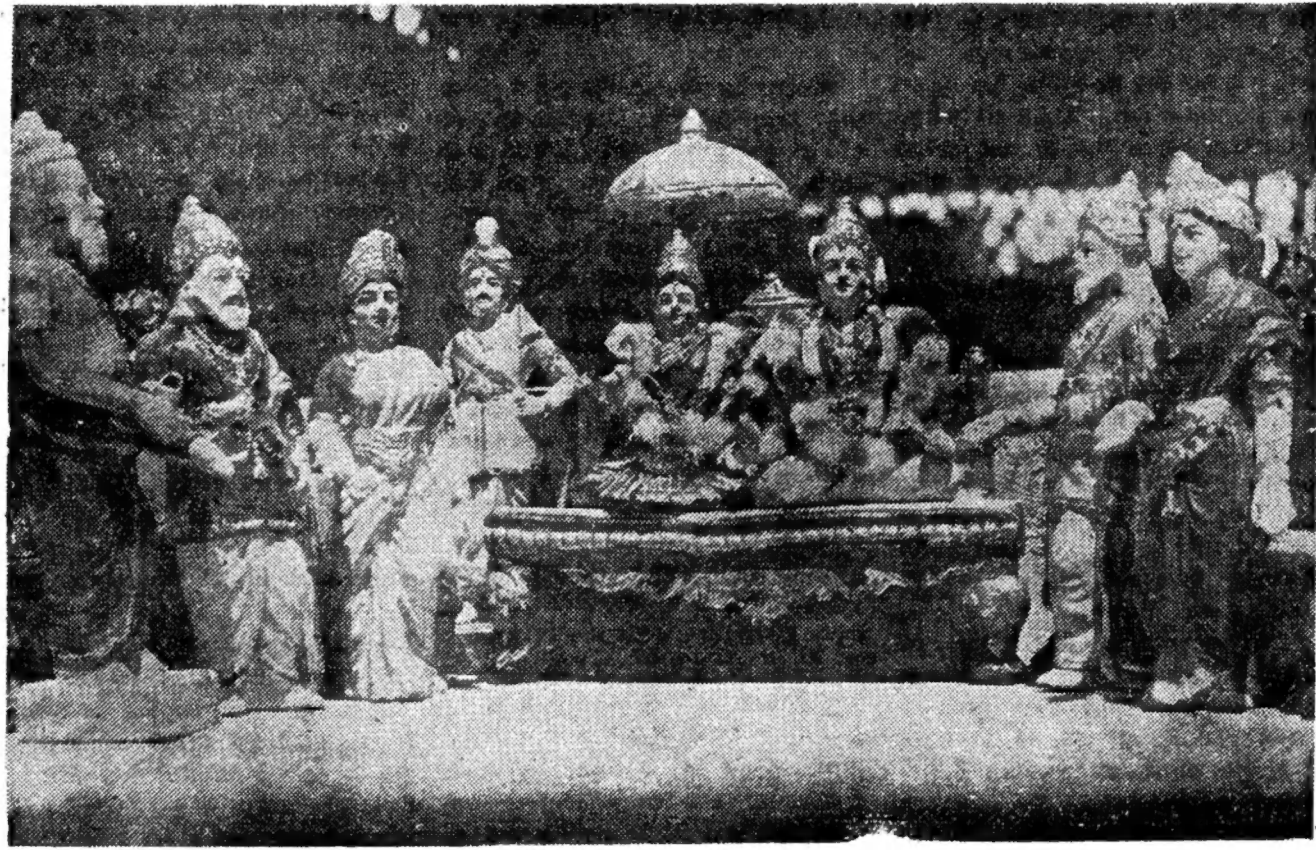
ఈ ధనసేకరణ మార్గాల్లో రెంటిని కొంచెం మిమర్చగా పరిశీలించడం అవసరం.

లోటు ఆర్థికవిధానం అంటే శ్రేయస్కరం కాదని భారతదేశంలోనూ, ఇతరదేశాల్లోనూ ఆర్థికనిపుణుల అభిప్రాయం చెప్పారన్నారు. కానీ వారి చెప్పారీకను ఎవరూ పట్టించుకోలేదు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి భారతదేశానికి మిత్రదేశాలంటూ లేవని చెప్పిన తరువాత, 800 కోట్ల రూపాయల విదేశీ సహాయం లభిస్తుందని ప్రచారికా సంఘం ఎలా అంచనా వేసుకుందో తెలియడంలేదు.

ప్రచారికను యథాతథంగా నిర్వహిస్తామని కబుర్లయితే చెబుతున్నాడు. కానీ ఈ కబుర్లవల్ల అటు ప్రచారికా సంఘంలోగానీ ఇటు భారత ప్రభుత్వంలోగానీ కించిత్తు నమ్మకమైనా కలగడంలేదు. మేగా ఆర్థిక మంత్రి విదేశీ ద్రవ్యం 700 కోట్ల రూపాయల దాకా లోటుగా ఉందని తేల్చి చెప్పనే చెప్పారు. ఇక మనదేశంలో పరిస్థితి: ప్రచారిక కోసం కొత్తపన్నులు వేసి ఉత్తేజంతో కేంద్రప్రభుత్వం కాపనాలు చేసినమాట నిజమే. కానీ రాష్ట్రాలు ఏమీ చెయ్యలేలేదు. రిజర్వ్ బ్యాంకింగ్ వారి ఇటీవలి సమీక్ష

(రీ-వ పేజీ చూడండి)

బొమ్మలకొలుపు

— ఫోటో: గిరిధర్.

దేవీనవరాత్రులు

★ త్రైశ్వయుజ శుద్ధదియనాడు దేవిని నిర్వి త్రొమ్మిదిరాత్రులు పూజిస్తారు. వీనినే దేవీనవరాత్రులంటారు. ఆ త్రైశ్వయుజ శుద్ధ దశమి కిరన్నవరాత్రులు గడచిన మరుసటి రోజు. దీనికి దుర్గాపూజతో సంబంధంవుంది. ఆరోజున గడపలకు పసుపు కుంకుమలు పెట్టి, పచ్చనితొరణాలతో ఇళ్ళ న లంక రించి జాతీయ చిత్రకళాచిహ్నాలైన ముగ్గులను ముచ్చటగాపెట్టి మేళతాళాలతో, స్వర్ణ గీతాలతో, బంధుమిత్రాదులతో “అపరా జితాదేవి” పూజచేస్తారు. అపరాజితాదేవి అంటే పరాజయంలేని దేవత.

ఈ దేవీపూజ ఐనుక ఎంతో గూఢారం ఊదని చెబుతారు. విశ్వాన్నంతా నడిపించే యేదో ఒక అతీతశక్తి ఉందని భారతీయులే నాడో గుర్తించారు. ఈ సత్యాన్ని నేటి శాస్త్రజ్ఞులు కూడా అంగీకరిస్తారు. జగ ద్వాస్తిప్రమేన ఈశక్తిని “మాతృ”రూపంలో ఉపాసించడంద్వారా, తేలికగా కైవసం చేసుకోవచ్చునని గుర్తించి శక్తిస్రవణసన మారంభించారు. ఈ శక్తి బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రాదులకన్న మిన్నయని గుర్తించబడే ఈశావాస్యమైపప్పటికీ జగత్తులో “శక్తి” హీనమైనవాటిని ప్రాధాన్యరహితాలుగా భావించారు. నిర్గుణాత్మకమైన శక్తియొక్క ఆరాధనే సగుణరూపమున శక్తి ఉపాసన లేక దేవీపూజ అయింది. ఈ శక్తిస్రవణసతో బాటు సత్, చిత్, జేజస్సు, బుద్ధి, భావాలు ననుసరించి యేర్పడ్డ బ్రహ్మ, శివ, విష్ణు, మూర్త్య, గణేశోపాసన లెదూ పంచభూతాలతో సంబంధం కలిగివుండడంవల్ల, బ్రహ్మకు బ్రహ్మాండనికి సమన్వయము చూపుతూ మనవారు పంచాయతినపూజ గావిస్తారు. సత్, చిత్, లేజస్సు, బుద్ధి, భావాలు ప్రపంచాన్ని జగత్తును, బ్రహ్మోక్తరణను, సద సద్బౌద్ధమును చూపగా శక్తి స్పష్టి స్థితిలయ ములను చేస్తుంది. ఈ రూపకల్పనము నాధారముచేసికొనియే భారతీయ తంత్రము, సాంఖ్యము మొదలగువి రూపొందాయి.

శక్తి స్వరూపిణియగు ఈ జగజననినే కాశ్యోటిలు అంబ అనీ, కన్యా కుబ్జీయులు కల్యాణీఅనీ, మిథిలావాసులు ఉమ అనీ తమిళులు అమ్మన్ అనీ, దక్కన్వాసులు,

జి. వి. ఎల్. నరసింహరావు అంబికానీ, అస్సామీయులు, వంగీయులు దుర్గానీ, ఘూర్ఖులు హింగుళి, రుద్రాణి, భద్రకాలి, కాంధివి అనీ, బీహారీయులు కాత్యాయని అనీ, సౌరాష్ట్ర వాసులు మోహిని అనీ పిలుస్తారు. రాద్ర, రక్తదంతి, దుర్గామతల్లి, భీమరి, భీమ వింధ్యవాసినీ వంటి యితర ప్రాంతీయ నామాలేగాక వేరే వెయ్యి పేర్లు (సహస్రనామాలు) గూడా ఈఆదిశక్తికి వున్నాయి.

అంబా కాంధివి చంద్రమాలిరబలా పర్రా ఉమాపార్వతీ కాలీ హైమవతీ శివాలినయనీ కాత్యాయనీ భైరవీ సావిత్రి నవయావనాశుభకరీ సామ్రాజ్య లక్ష్మీప్రదా చిదూహి పరజీవతా భగవతీ శ్రీరాజ రాజేశ్వరీ॥

అంటూ యింటింటా ఈ శక్తి స్మరణను మనం వింటావుంటాం. ఆంధ్రులు ఈమెను లలితగా ఉపాసిస్తారు. ఈమె రక్తవర్ష చతుర్భుజ, పంచద్రేతాసనాసిన. ఈమె చేతుల్లోని పుష్పభాణము పంచభూతాల స్వరూపాలు శక్తిమయాలు అగు శిబస్వర్ణ రూప రస గంధములకు, చెరకుగడ్డ యిచ్చుశక్తికి, అంతుకుము జ్ఞానానికి; పాశము రాగస్వరూపానికి ప్రతీకలు. సృష్టి స్థితిలయ అనుగ్రహ నిగ్రహాలనే పంచ కృత్యాలకు కర్తలు ఈశక్తి లేని నాడు ప్రేత సమానులనీ, ఈశక్తియే వీరి కథిహనమనీ నూచించడానికీమెను పంచద్రేతా సనాసినగా వర్ణించారు. భావగర్భితమైన ఈమూర్తి మధురాలి మధుర స్పృశి.

సత్య యుగంలో మురధుడనేరాజు, సమాధి అనే వైశ్యప్రముఖుడు బాహ్య, అంతర్గత ఆసురీ ప్రవృత్తులపై విజయం సాధించడానికి మార్గాన్ని శ్రేష్టిస్తూ శక్తి పూజ (దుర్గాపూజ) ద్వారా విజయం సాధించగలమని తెలిసి వైత్రమానంలో (వసంతయుతువు) ఈ పూజ గావించారు. దీనినే వసంతపూజ అన మన్నారు. రావణునిపై విజయం సాధించడానికి శ్రీరాముని కిరత్మలజనిత కారణం బను పూజింపమని నారదమహర్షి ప్రబోధి

★ న్నాడు. శ్రీరాముడు కిరన్నవరాత్రుల పూజలు గావించి రావణునిపై విజయము పొందాడు. మురధ సమాధులవలె వసంతకామున గాక కిరత్మలమున ఈ పూజ. శ్రీరాముడు చేయడం వల్లనే దీర్ఘి కారదీయ పూజ అన్నారు. నాటినుండి ఈ పూజలు కిరత్మలముండే జరుపబడడంచేత అకా జోధనములనీ పిలువబడుతున్నాయి.

వంగ ప్రాంతమున దుర్గాదేవిపూజ “బో నము” పేరుతో ప్రారంభమవుతుంది. తిల వారీ విగ్రహ ప్రాణప్రతిష్ఠ జరుపుతారు. వంగదేశపు మహాదుర్గ కిరుపార్వ్యములా మహాలక్ష్మి, మహాసరస్వతులుంటారు. లక్ష్మి పాదముల చెంత సేనాపతి కార్తికయుడు (కుమారస్వామి); సరస్వతి ప్రక్కన గణాధి పతి వుంటారు. వీరిరువురూ శక్తిస్వరూపిణి యగు పార్వతికి అనుగుబిడ్డలు; శక్తిబాహ్య స్వరూప చిహ్నముగు సేనకు అధిపతులు. దశప్రహరిణియైన దుర్గ ఒక కాల మహిమ సురుని వైన, మరొక కాల వాహనమయిన సింహముపైన వుంచి బలైముతో మహిమని సంహరిస్తూ వుంటుంది. సింహంగూడ రాక్షసుని చీలుస్తూ వుంటుంది. ప్రతిష్ఠాపించబడిన దేవికి సప్రమనాడు వలువ గప్పబడిన అరటి చెట్టుతో కలిపి తొమ్మిదిచెట్లను (దుర్గాదేవి వివిధ కాలములందు ధరించిన రూపాలకు చిహ్నంగా) గణపతి ప్రక్కనుంచి పూజిస్తారు. దీనిని నవవ్రతకా పూజ అంటారు. వంగీయులు దీనిని “కలవే” అని గూడా అంటారు. ఈ నవ (తొమ్మిది) సంఖ్య దేవి. అత్యంత ప్రియమైంది. మహిమనితో దేవి తొమ్మిదిరాత్రులు యుద్ధం చేసింది. అందుకే నవరాత్రీ పూజలలో నవమినాటి పూజ అత్యంత ప్రీతికరమైంది. (అమె తొమ్మిది శక్తులను కలిపదని గూడా అంటారు.) అందుకే ఆమెకు “నవమీ పూజనప్రియ” అనే పేరు వచ్చింది. విజయదశమి పండుగలలో మహర్నవమికి ప్రాధాన్యత అందువలనే. మహర్నవమి గడలక్షతో మనవారాచ రించే కోలాహలం ఈ ప్రశ్నోకత యొక్క ప్రదర్శన మన్నమాట. సప్రమనాడే సరస్వతీ పూజకూడా చేస్తారు. మరునాడు మహా వ్యమి. దీనినే దుర్గాష్టమి అని అంటారు.

[సీతారామలక్ష్మణులు]

బొమ్మలకొలుపు

[రాధాకృష్ణులు]

పాట: ౧౪౮౫.

అక్షమిహి నవమి వచ్చు సమయంగా సంధిలాజ జరిపి ఆఖరు రోజున ఉత్సవంగావెళ్ళి విగ్రహాన్ని జాన్నావిగా కలుపుతారు. విగ్రహానిమజ్జనం తరువాత బంధుదర్శనం అనేది ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమం. ఉద్యోగ వ్యాపారాగులూమనీ ఈపండుగకు వంగియులంతా యిళ్ళువచ్చేరు తాగు. పండుగనాడు పాతవైరాలను స్వస్తి అంటూ పూర్వపుకలతలుమరచి మైత్రీ బాంధవ్యాలను సుస్థిరంచేసుకుంటారు. దశ వాస్తావదివి పదిదిక్కులనూ చూపుతూ శక్తి యొక్క ధర్మవ్యాపకత్యాన్ని మించిస్తూ వుంటుంది. స్వశరీరంగాగల ఆసురీశక్తులు సింహంలా అతిబలవత్తిరాల్సినా వాటిని లొంగదీసుకుని వాహనంచేసుకున్న దురాదివిదించి వారు తమ ఆసురీబ్రవృత్తిపై అధిపత్యంపొందినట్లే భావిస్తారు. ఆరేక శిష్యుద్ధరి లక్ష్మీదేవి, కళాకాస్తాభివృద్ధిని గణనాయకుడు, వైట్లని కౌభ్యుదియాన్ని సరిస్థుతీసి, సీనాబలానికి పుణ్యమును ప్రతీకలు. ఈ ఆర్థిక,వైజ్ఞానికకాస్త్ర కళాభివృద్ధి, దాని రక్షణకు సేనాశక్తి గలినప్పుడే జరిపించడానికి ఏకాంతిక నా ఆస్కారం, అర్హతవుంటాడని మననముకం. మనము ఆనాగరికులగునున సేనాగో సైతం ఈ శక్తి చూడ బతకాలన్న కోలుపులరూపంలో కనబడుతూవుంటుంది.

సీమోల్లం పునం
దీనినే పాలిమేరదాటడం అంటారు. విజయవశమినాడు మేళతాలంతో దేరి నూరేగిందుకూ మల్లయువకులు, సానుగరిడీలు మొదలగు వీరప్రదర్శనతో గ్రామ పాలిమేరదాటడం జరుగుతుంది. ఆశ్వయుజమాసం—శరదృతువు. కర్ణాకాలంహాయి శీతకాలం ప్రారంభమవుతుంది. చెరువులోనీగు బురదనిరిగి నిర్మలమవుతుంది. జలప్రవాహాలు ఉరవడితగి రాకపోకల సౌకర్యాలకలుగుతాయి. భూమిసస్యశ్యామలమై కనులపంతువుగా వుండడంవల్ల ప్రకృతి ఆనందవామకమై ప్రాణికోటి సంతోషముగా ఉంటుంది. స్వచ్ఛమై, ప్రసన్నమై యలరారునూ వింతపొలనీసుతున్నప్పటికీ శరత్కాలము రోగముల కాలవాలముగనుకనే దీనిని “యమదంష్ఠ్రిక” అంటారు. దీనినుండి రక్షణకై శరత్కాల పూజలు చేసి, దండయాత్రల ఉపక్రమగుపయుక్తకాల మవడంవల్ల మనపూర్వులు ఆయుధపూజలు చేసి, విజయయాత్రలకు తరలి సరిహద్దులను దాటడం జరిగేది. ఆనాటి సీమాలంఘనానికి ప్రతీకంగా ఈనాటి పాలిమేర దాటడం అనే ఆచారాన్ని మనం అనుసరిస్తున్నాం.
పా రు వే టు
పాలిమేరదాటిన తరువాతి ఒక జంతువును

దవలి తమ పరాక్రమానికి చిహ్నంగా దానిని వేలాడి కొట్టి జయజయ నినాదాల్లో జరిపే సంబరరాన్నే పాడు వేట అంటారు. శత్రు సంహారవిజయానికి సంప్రదాయం ప్రతీకం.
జమ్మి కొట్టుట
జమ్మిచెయ్యమీద భేటాగుడుంటాడని ప్రతీతి. ఆ చెట్టుమీదనే పంచపాండవులు తమ ఆయుధాలు దాచి అజ్ఞాతవాసానికి వెళ్లారు. ఉత్తరగోగ్రహణసమయంలో అర్ధ శుక్ర భేటాగుని, జమ్మిని చూడించి ఆయుధములు స్వీకరించి నవ్వులాట కై నా ఈ దేశంలో గొవులపై అత్యాచారానికి పూనుకుంటే యెలాటి ప్రతిఫలం లభిస్తుందో తెలియజేశాడు. విజయము విజయం సాధించినదిన్నా విజయదశమి, ఆనాటి శిమి పూజ జప్తకై తెస్తాయి. వీటిని స్మరింపచెస్తూ “శిమిశిమయితే పాపం, శిమిశ్రువివాశనం” అంటూ జమ్మినిలాడించి కొమ్మలు కొట్టి ఆపత్రిని తలమీదను చెవులసంనున పెట్టుకు ఉల్లాసంగా పూలోకివచ్చి ఊరేపెదలకు, యింటిపెదలకు, బంధుమిత్రులకు కనిపించిన వారికల్లా - ఆపత్రిని పంచడం జరుగుతుంది. సీమాలంఘనం గావించిన శత్రువులపై విజయం సాధించి తిరిగివచ్చినరాజులు, సైనికులు తమ కౌల్లుగా తెచ్చిన సంపదము (51-వ పేజీ చూడండి)

నక్షత్ర ఫలితాలు

(2-10-57 మొదలు 8-10-57 వరకు)

ఈ వారము గ్రహస్థితి.

1	2	3	4
తే 4 దీని కుక్కుడు వృశ్చికమునకు మారును.			
ధనుస్సు, మకర, కుంభ, మీనములలో చందుడు.			
5	6	7	8

5-10-57 ఉదయం. 8 గం|| లగాయతు 6-10-57 పగలు 12 వరకు శనిచేధ.

7-10-57 పగలు 2 గం|| మొదలు 8-10-57 సాయంత్రం 5 గం|| వరకు రవి, కుజ చేధ.

అశ్విని [చూ, చే, చో, లా]

ఈ వారమున గ్రహస్థితి మీకు అనుకూలముగా లేదు. ఆదాయము సకాలమున చేరి కందకపోవుటచేతను ఖర్చులు ఎక్కువగుట చేతను మనస్సునకు అస్థిమితము. సోదరవర్గము వల్ల సహాయము కలుగును. కార్యము లలో జాగుకలుగుటచేతను అసంతృప్తి. ఉద్యోగులకు అనుకూలకాలము కాదు. 2, 8 తేదీలలో ఖర్చులు ఎక్కువ 7, 8 తేదీలలో సహాయము.

భరణి [లీ, లూ, లే, లో]

ఈ వారము మీకు గ్రహస్థితి అనుకూలముగా లేకపోయినను, ఖర్చులు ఎక్కువయినను జ్ఞానుల సాంగత్యమువలనను, వేదాంత గ్రంథములు చదువుటచేతను మనస్సు వక్రతృప్తికలుగును. పితృవర్గమువల్ల సహాయమును పొందుటచే గృహకాలలవల్ల కలిగిన అకాంతి పోవును. ఉద్యోగులకు సకాలమున ధన లేమిచే ఇబ్బందికలుగును. 2, 8 ఖర్చులు ఎక్కువ. 7, 8 తేదీలలో సహాయము.

కృత్తిక [ఆ, ఈ, ఊ, ఏ]

ఈవారమందు శరీరమునకు శ్రమ ఎక్కువ కలిగేపనులు చేయవలసివచ్చును. కొద్దివ్యవహారములు వాయిదాపడుటవల్లగాని వ్యతిరేకతీర్పులవల్లగాని భేదము కలుగును. 2, 8

తేదీలలో ఖర్చులు ఎక్కువ. 5 తేదీనుండి వారాంతమువరకూ ఉద్యోగులకు కొంత కార్యానుకూలత కలుగును. నీచస్త్రీలతో వివాదము.

రోహిణి [ట, వా, వీ, వూ]

కార్యభారము ఈవారమందు అధికమగుట చేతను, శరీరమునకు ఉష్ణాధిక్యమువల్ల బాధ కలుగును. పండిత గోష్ఠి వల్లను, పుస్తక పఠన వల్లను కొంత మనస్కాంతి కలుగును. ఉద్యోగులకు కొంత మంచి కాలము. మీకు ఓర్పు ఎక్కువగా యుండుటచేతను కష్టములను తట్టుకొనగలరు. 2, 8 తేదీలలో ఖర్చులు ఎక్కువ. 4, 5 తేదీలలో ధనాదాయము, వారాంతముందు సంతానము గురించి సంతోషవార్త.

మృగశిర (వే, వో, కా, కీ)

ఈ వారమున మీకు గ్రహస్థితి అనుకూలత ఎక్కువ. మిత్రులతో ఉల్లాసముగా గడిచే

బి. నరసింగరావు

దరు. విజృంభితో పరిచయము కలుగును కొందరు చురుకుమాటలచేతను మీ మనస్సు నొప్పించెదరు. ఉద్యోగులు అధిక కౌరవమున్న పొందుదురు. 2, 8 తేదీలలో ధనాదాయము ఖర్చు. 7, 8 తేదీలలో ప్రయాణము, విద్యార్థులకు మంచికాలము.

ఆరుద్ర (కూ, ఖ, జ, ఛ)

ఈ వారమున గ్రహస్థితి మీకు అనుకూలముగాయినది. సకాలముందు ధనాదాయము వల్లను, పెద్దల సాంగత్యమువల్లను సంతృప్తి. బంధుమిత్రులతో వినోదముగా గడుచును. ఉద్యోగులకు అధిక కౌరవ ఆదర జాభిమానములు కలుగును. పిల్లలతో సంతోషముగా గడుచును. పండితులకు, వ్యాయామాదులకు పయోగించును. 2, 8, 7, 8 తేదీలలో కుభయోగము.

పునర్వసు (కే, కో, హో, హీ)

ఈవారము మీకు యోగకాలము. ఉన్నత

ధరలు:

నూలు, వస్త్రములు :—కొద్దిగా పెరుగును.

మానె దినములు :—కొంతమందికి నూచనలు.

తెల్లము, పంచదార, చింతపండు :—సమస్తాయి నుండును.

ఆహారధాన్యములు, పప్పుదినములు :—మందముగా నుండును.

విండి, బంగారము: నిలకడగ నుండును తీరప్రాంతములలో ఎక్కువగాను, రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతములలో చెదురుగాను వర్షించును.

*నవమిత్రమునుబట్టిగాని, *నామనవమిత్రము (వారివారి పేర్లనుసరించి పేరుయొక్క మొదటి అక్షరము)ను బట్టిగాని ఫలములు చూచుకొనునది.

స్థితియందున్నవారితో సాంగత్యమువల్ల సంతృప్తి. మిత్రులను కలుసుకొనుట, సంతోషవార్తలను వినుట, విందుభోజనము ధనాదాయము కలుగును. యత్న కార్యములు సకాలములో నెరవేరును. కళాకారులకు వట్టినటులకు విద్యార్థులకు, మేలుకాలము.

2, 8, తేదీలలో సుఖము ఎక్కువ.

పుష్యమి [హూ, హే, హో, డా]

కొద్ది సంగతులు చేర్చుకొనుట, స్త్రీల వదును వినోదముగా గడుపుట, తీసిపదారములను తినుట సంభవించును. ఈ వారములో యత్న కార్యములు సకాలములో నెరవేరును. కవులకూ, కళాకారులకూ, నటీనటులకూ, విద్యార్థులకూ యోగించును. 2, 8 తేదీలు, వారాంతము మంచికాలము.

ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, డో]

ఈ వారము మీకు ధనాదాయము హెచ్చును. మిత్రులవలన లాభము కలుగును. కొంతకాలమునుండి వుంటూవున్న అకాంతి తొలగిపోయి ఆరాటము లేక యుండును. యజమానుల ఆదరణ కలుగును. 2, 8 తేదీలలో వినోదము. 7, 8 తేదీలలో దక్షిణదిశనుండి కుభవార్త వినవచ్చును.

మఖ [మా, మీ, మూ, మే]

మీకు ఈ వారములో గ్రహస్థితి మిత్రముగా నుండును. ఖర్చులు ఎక్కువయగును. మిత్రులసహాయమును పొందుదురు. అనుకోకుండా ప్రయాణము చేయవలసివచ్చును. ఉద్యోగులకు మొదట్లో కలిడి కలిగినను తరువాత అధిక కౌరవ ఆదరణ కలుగును. కుటుంబమునందు కొందము కలకలా

కలుగును. 2, 8 తేదీలలో ఖర్చు ఎక్కువ. వారాంతమందు మనశ్శాంతి కలుగును.

* పూర్వ ఫల్గుణి (పుబ్బ) *

[మో, టా, టీ, టూ]

ఈ వారములో మీరు పెద్దల సాంగత్యముచే విజ్ఞానాభివృద్ధి పొందెదరు. మొదట్లో కొంత వత్తిడికలిగినను వారాంతములో పితృవర్గమునుండి సహాయము పొందడంవల్ల ఒడిదుడుకులు స్వల్పమగును. విశ్రమ ఫలములు కలుగును. 2, 8 తేదీలలో ఖర్చు ఎక్కువ. వారాంతంలో బంధుసహాయం.

* ఉత్తర ఫల్గుణి (ఉత్తర) *

[చే, టో, పా, పీ]

ఈ వారమున శ్రమ అధికముగానుండును. కిరీరమందు మందముగా యుండును, కొద్ది వ్యవహారములు సంతృప్తికరముగా నుండును. దుష్ప్రస్థితిలో వివాదములు వచ్చును. వారముగ్యమున ధనాదాయము కలుగును. 2, 8 తేదీలలో ఖర్చులు ఎక్కువ. 5, 6 తేదీలలో వివాదములు కలుగును.

* హస్త [పూ, ష, ణ, త,]*

ఈ వారములో కార్యానుకూలత యున్నప్పటికీ కొని ప్రతిబంధకములు కూడా కలుగును. సకాలములో భోజనము జరుగక ఆసంతృప్తి కలుగును. ఖర్చులు ఎక్కువగా యుండును. అనుకోనివివారాలన కార్యానుకూలత. బంధుకలహము. వారముగ్యమందు స్వల్ప ధనాదాయము. వారాంతమున ప్రయాణము. 2, 8 తేదీలలో అధిక వ్యయం.

* చిత్త [వే, పో, రా, రీ]*

ఈవారము మీకు చాలా యోగదాయకముగానుండును. ఆపులవలన కార్యానుకూలత అధికౌరులదయ కలుగును. మిత్రులతో విశోదమలులో పాల్గొంటారు. ఉత్తరదిక్కునుండి శుభవార్త వినవచ్చును. సకాలములో ధనాదాయము. విందుభోజనము మొదలగు మంచి యోగములు కలుగును. విద్యార్థులకు, విద్యాంకులకు ఈవారము మంచిది. 2 నుండి 5 వ తేదీవరకు మంచికాలము.

* స్వాతి [రూ, రే, రో, తా]*

ఈవారము కొంత అనుకూల గ్రహస్థితిచే మీకు సకాలమున ధనము చేతికి వచ్చుటవలన సంతృప్తికలుగును. అధికౌరుల ఆదరణకూడా పొందగలుగుదురు. ఈకార్యదిక్కునుండి శుభ కార్యములకు సంబంధించిన వార్త వినగలుగుదురు. వారాంతమందు కొంత ఆకాంతి కలుగును. వర్తకులకు న్యాయవాదులకు ఈ వారము మేలుకలుగును. 2, 5 తేదీలు యోగకాలము.

* విశాఖ [త్రీ, తూ, తే, తో]*

ఈ వారమున ఉచ్చస్థులైనవారిని కలియుట మూలముగా కార్యానుకూలత పొందుదురు. పితృవర్గమునకు చేందినవారివల్ల సహాయము కలుగును. కొత్త మిత్రులను కలుసుకొనుట, సంతోషవార్తలు వినుట, భార్యకు నూతనాలంకారములు చేయుచుట మొదలగు శుభఫలములు కలుగును. గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు అనుకూలించును. 2, 8 తేదీలలో అమిత ఖర్చు.

* అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే]*

ఈ వారము మీరు విశేషములతో గడిపెదరు. ఆపులవల్ల శ్రాంతిసంగతులు వినుట మృష్టాన్నభోజనము సంభవించును. శుభ కార్యములు నెరవేరుటలో కొంత ఆలశ్యము, ఆరాటం కలుగును. నటీనటులకు, కళాకారులకు, విద్యార్థులకు మంచికాలము 5, 6 తేదీలలో అసంతృప్తి.

* జ్యేష్ఠ [నో, యా, యీ, యూ]*

ఈ వారముందు అనుకున్న కార్యములు సకాలములో నెరవేరకపోవుట, పితృవర్గమున గురించి ఆందోళన సంభవించును. కాలభోజనమువలన కిరీరములో వేడిచేసినట్లు యుండును. వారాంతమందు స్వల్పధనాదాయము. 2, 8 తేదీలు అధిక వ్యయం. 5, 6 తేదీలు ఆందోళన 7, 8 తేదీలలో స్వల్ప ధనలాభం.

* మూల [యే, యో, బా, బి]*

ఈ వారమున ఖర్చులు ఎక్కువగుటచేతను, సకాలములో సామ్య చేతికి రాకపోవుట చేతను మనస్సుకు అస్థిమితము కలుగును. అనుకున్న పనులు నెరవేరక వారాంతములో వింత స్నేహితులతో సహాయము వలన వినుకబడిన పనులు నెరవేరును. ఉద్యోగులకు యేమంత మంచికాలము కాదు. అనాకోగ్యము కలిగే నూచనలు. 2, 8 తేదీలలో ఖర్చులు ఎక్కువ. 4, 5 తేదీలలో వత్తిడి తగ్గును.

* పూర్వాషాఢ [బూ, ధా, భా, థ]*

ఈవారముందు విశ్రమఫలములు కలుగును. వేదాంతగ్రంథ వ్రతనముచే కొంతమనశ్శాంతి, మాతృవర్గమువారివలన కొంత సహాయము కలుగును. ఉద్యోగులకు అంత మంచి కాలముకాదు. కొంత కష్టపడినతరువాతను ధనాదాయము. 4, 5 తేదీలలో వున్న ఒత్తిడి కొంతతగ్గును. 2, 8 తేదీలలో అమితఖర్చు.

* ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ,]*

ఈ వారములో గ్రహస్థితి కొంత అనుకూలముగాను, కొంత ప్రతికూలముగాను యున్నందున అనుకున్న పనులు సకాలములో

నెరవేరవు. ఉద్యోగులకు ఆకాంతి. కొద్ది వ్యవహారములు అనుకూలించును. పడమట దిక్కు నుండి శుభవార్త వినవచ్చును. 5, 6 తేదీలలో ప్రేమలో వివాదము కలుగును. వారాంతమున అనుకూలత.

* శ్రవణము [జూ, జే, జో, ఘా]*

ఈ వారము సకాలమున అనుకొన్న సామ్య రాకపోవుటచే కార్య హాని. మిత్రులనుకున్న వార్త తటస్థముగా నుండును. వాతమధ్యమందు అనుకూలించును. వింతగా అజ్ఞాతస్నేహితులవలన కార్యములు ఫలించును. గృహకలతలు కలుగును. వారాంతమందు శుభవార్త. పొదగుల సహాయము కలుగును. 2, 8 తేదీలు అధికఖర్చులు. 5, 6 తేదీలు కలతలు. వారాంతమందు కొంత ఊరట.

* ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే]*

ఈవారముందు కిరీరకష్టము ఎక్కువగును. తలపెట్టిన కార్యములకు జాప్యము. పితామహుల వలన సహాయము కలుగును. ఉద్యోగులకు మంచికాలముకాదు. ఖర్చులు ఎక్కువ. ఆదాయము తక్కువగా యుండును. గృహకలతలు కలుగును. ఉచ్చుండున్నవారి సహాయమువలన మనశ్శాంతి కార్యానుకూలత కలుగును. 2, 8 తేదీలలో ఎక్కువ ఖర్చులు. 4, 5, తేదీలలో సహాయము.

* శతభిషం [గో, సా, సీ, సూ]*

మీరు ఈ వారమున బంధువులతోను మిత్రులతోనూ సుఖముగా గడుపుదురు. పెద్దల సాంగత్యము కలుగును. ఆర్థికస్థితి బాగుండును. ఉద్యోగులకు అధికౌరులదయ కలుగును. కుటుంబముననుండువారికి ఆలంకార లాభము కలుగును. విద్యార్థులకు నటీనటులకు మేలుకాలము. 2, 8 తేదీలు ఖర్చులు ఎక్కువ.

* పూర్వాభాద్ర [నే, పో, దా, దీ]*

ఈ వారమున మీరు పెండి వస్తువులు కొందురు. బంధువులవల్ల లాభము. విందు భోజనము. ఉద్యోగులకు గౌరవప్రదముగా యుండును. సంతాన విషయమై సంతోష వార్త తూర్పు దిక్కునుండి వచ్చును. వర్తకులకు మంచి లాభము కలుగును. వారాంతమందు శ్రమ ఎక్కువ. గణితశాస్త్రజ్ఞులకు, న్యాయవాదులకు యోగము. 2, 8 తేదీలు అధికఖర్చులు. 4, 5 తేదీలు లాభము.

* ఉత్తరాభాద్ర దూ, శం, ఛా, ధా]*

ఈ వారము మీ శత్రురితనము వల్ల కార్యములను అనుకూలంగా సాధింతురు. ఇది మీకు చాలా యోగకాలము. మీప్రయత్నములు చేకుండానేకొన్ని కార్యములు అను

మధుశ్రీ

ప్రకృతి సంతోషించిపోయినట్లుగా వుంది. పరమశివుడు ఘోర తపస్సమాధిలో వట్ల మరచాడు. సందీర్ఘాడు నలుమూలలా పరికించి ఒక్కసారి తిల నదిల్పాడు. వాయువులు సంతోషించిపోయాయి. కారు మేఘాలు దట్టంగా క్రమ్మకున్నాయి. ఢేళ్ళ ఢేళ్ళారా వంతో ఉరుములు... మెరుపులు...

శివుని తపస్సమాధిని భగ్నం చెయ్యటానికి మన్మథుడు ప్రయాణమయ్యాడు. వెదుతూ ఈ అపశకునాల కంతో చింఠించాడు. అయేది కాకమానదనుకుని బయలుదేరాడు. ఒక పొదచాటునుంచి శివుణి చూశాడు.

రమ్యమైన సృటిక పార్వతి మధ్యం లో వున్న కనక సంతోలా, జూబ్బకృతిలోవున్న శివుణి చూసి మనోజా దెబ్బలో కొద్దిగా భయపడ్డాడు.

పార్వతీదేవిని తీసుకువచ్చి శివునెదుట నిలబెట్టాడు ఎరగా!

ఘోములుకుతో కొట్టాడు...

శివుడు కళ్ళు తెరిచాడు. నలుమూలలా కలలుజూచాడు. నిలలాక్షంలోంచి వెలువడే భీకరాగ్నిజ్వాలలకి గజగజ వణికి

నక్షత్ర ఫలితాలు

కూలించును. సంఘములో మీ హోదా గౌరవము ఎక్కువనును. కుటుంబమందుండు వారి ఆరోగ్యవిషయమై అక్రష్టచేయకూడదు. వివాహ ప్రయత్నములు చేయుదురు. గాయకులకు, నటీనటులకు, రాకారులకు యోగించును. 2, 8 లేదీలు ఖచ్చులు ఎక్కువ.

రేవతి [దే, దో, చా, చీ]

ఈ వారమున మీకు కాకపోయినను మీ కుటుంబమునందువారికి ఆరోగ్యము కలుగును. ఆరికముగా ఎంత చేతికి వచ్చినను మీ అవసరములు తీరక మనోవ్యర్థ కలుగును. గౌరవభంగం కాకుండుటకు మీ శత్రు సంఘము ఉపయోగించుకొని పితృవర్షము వారి సహాయమున కొంత ఒత్తిడి తగించుకుంటారు. వారాంతమందు కొంత స్వస్థత లుగుతుంది. ఉద్యోగులకు మంచికౌలము కాదు. 4, 8 లేదీలలో ధనలాభము. వారాంతమందు స్వల్పముగా అనుకూలత.

పోతూ మనోజాడు ఒక చెట్టుచాటుకి నక్కాడు.

అంతే! కళ్ళలో ఏదో తెలియని భయంకరాకృతి!

ఆ కళ్ళలో నిప్పులు... మెరుపులు...

గిరికన్య భయభ్రాంత అయింది!

మాధవీలలా ఉగిరిపోయింది!

నిలువునా భగ్గున మండిపోయాడు మన్మథుడు—

పార్వతీదేవి ఒక్క తేడితేడి నిట్టార్పు వదిలి ఉన్నారమంటూ తిరుగుముఖం పట్టింది!

* * *

అనంగుడు తన సమక్షంలోనే, పినాక పాణి నేత్రాగ్నిలో దహింపబడిపోయేటప్పుటికి పార్వతీదేవి మనోరథం భగ్నమైంది! ప్రియుణ్ణి ఆకరించలేని తన సౌందర్యం ఎందుకని మనసులోనే తనను నిందించుకుంది...

ఒక్కసారి తన తనులతని పరికించుకుంది! కాంచనపద్మనిర్మితమైన తన సౌందర్యం ఎందు కనుకుంది... ఇంక పరమ శివుని కర్థాంగి కావటానికి ఒక్కటే మార్గమనిచింది.

“సర్వంతు తపసా సాధ్యం...” అన్నారు కదా పెద్దలు! అందుకని తపస్సుద్వారా తన మనోరథాన్ని నెరవేర్చుకోవాలనుకుంది!

అనుకోవడమే తడవుగా తపోవనానికి ప్రయాణమైంది!

తపమాచరించటానికి హిమాలయాలకు పార్వతీదేవి ప్రయాణమవుతున్న సంగతి తెలిమేనా విన్నది! ఆ కళోరమైన మునివ్రతావలంబనం నుంచి పార్వతిని నివారించటానికి నాందిగా గ్రుచ్చి కాగలించుకుంది.

“అమ్మాయి... మంచివాళ్ళకి పూజించుకుందుకు గృహదేవతలు చాలు... నీ కిరీరం ఎక్కడకి తపస్సెక్కడకి నీ కిరీరం కేవలం కిరీషపువ్వు లాంటిది. దిరిగిన పువ్వుతుమెంజువారిలే భరించగలదుకాని, పక్షి వారిలే సహించగలదా?... అని కాగిలిలో పొదువుకుంటూ లాలించి చెప్పింది మేనా.

మధుశ్రీ

కాని,—

అప్పటికే పార్వతీదేవి మనస్సు నిరనిశ్చయంగా కొచ్చేసింది. మేనా పార్వతీదేవి మనస్సు మరలించలేక పోయింది...

పల్లానికి ప్రవహిస్తున్న నీటి గమనాన్ని అరికట్టడం ఎంత సాధ్యమో స్థిరనిశ్చయాని కొచ్చిన మనస్సుని మల్గించటం అంతే సాధ్యం!

ఫలసిద్ధి పొందేవరకూ అరణ్యపాసానికి అనుమతి నిప్పించవలసిందిగా పార్వతీదేవి సభిముఖంగా తండ్రియైన హిమవంతుడికి విన్నవించుకుంది. తండ్రి అనుజ్ఞ వడసి తపస్సాచరణార్థం గౌరీశిఖరానికి ప్రయాణమైంది!

మణిహారాన్ని త్యజించింది! మేలివస్త్రాల్ను విసర్జించింది... బాలారుణ బ్రతువల్కలంతో సమున్నత పయోధరాల్ని దిగించి కటింది. పయోధరో శ్లేఘంవల్ల వల్కలం విక్రమమైంది! ఒక్క అక్షమాలికమాత్రం గురుకుచాలపై నర్తించింది!

అసలే వింతవెలుగుతో ప్రతిఫలించే పార్వతీదేవి ముఖపద్మం జటాజూటాలతో మరింత అందంగా తియ్యారయింది, పచ్చగా అలుముకున్న నాచుమధ్యంలోవున్న తామర పద్మంలా.

పార్వతీదేవి తపస్సులో నిమగ్నమైంది. సాయం సమయాల్లో బంగారు రంగు కిరణాలుపడి పార్వతీదేవి అభరోషమూ, వక్షోజాలూ లాతూరస రాగరంజితాలై మనోరంజకంగా వున్నాయి!

ఆ ప్రదేశంలో అక్షమాలికే తన అనుచరురాలు.....

ఆనాడు హంసతూలికా తల్పంమీద పరుంటేనే వాళ్ళునొప్పులుగా వుండేది. స్వకేశాలం కృత పుష్పాలపై దొర్లిలే కిరీరం కందిపోయేది!

కాని ఈ నాడు—

వట్టి నేల మీదనే బాహులలే ఉపహాయినిగా పెట్టుకుని పడుకుంటున్నది. హరిజాంగనలు వ్యాయామంగా విలాసశైష్ట్య లతో పార్వతీదేవి చుట్టూ చేరుతున్నాయి.

లోలలోచన నిలోకిస్తుంది...

లాలించి చేరదీస్తుంది...

రచయితలకు మనవి

ఇటీవల త పాలా కే ట్లు
హెచ్చించబడిన విషయము
రచయితలకు విదితమే. బుక్
పోస్టు కేటు మొదటి అయిదు
తులాల బరువుకు 8 నయా
పైసల చొప్పున హెచ్చింప
బడినది. తమ రచనలు నిరా
కరింపబడినచో వాటిని త్రిప్పి
పంపగోరు రచయితలు 8
నా||పై||లకు తక్కువ కాకుండా
భరిగినన్ని ప్లాంపులు ఇతపరిచి
పంపవలె నని మనవి.

—నం||

కళ్ళల్లా కళ్ళు పెట్టి ఎవరికళ్ళు పెద్దవా
కొలుస్తుంది!

స్వయంగా నీరు తెచ్చి వృక్షాలకు
పోస్తుంది...పుత్ర వాత్సల్యం తో పెంచు
తూంది, చెల్లని.

లేడిసిల్లలకి అడవిలోని ఆచారం ఏరితెచ్చి
తనిసిస్తుంది...

పూర్వమర్పిరాల్ని విస్మరించి క్రూరజం
తువులు స్నేహభావంతో మెలగజూర్చాయి.
నవోద్ధాతాభ్యాంతరానలం తపోవనాన్ని
పావనంచేసింది!

హోమాలుచేసింది. కఠినదీక్ష పూనింది..
కొని కివదర్శనం మాత్రం కాలేదు. పద్ధతి
జూర్చింది... కిరీరమార్చాన్ని ఒకప్రక్కకు
శాటిమహాగ్రతపన్నుకు పూసుకుంది.
ప్రత్యాక్షంలో లేస్తుంది; ప్లానాదులు
ముగిస్తుంది. నూర్చుడికి ప్రాంజలి ఘటిస్తుంది.
పంచాగ్ని మధ్యిం లో పవ్యాసనం చేసు
క్కార్చుని మగ్గిందినభాసుడికేసి దృష్టి
నిగుడుస్తుంది...ఆ వేడికి ముఖం కందిపోయి
కమిలిన పద్మంలా కలబడుతుంది. సుదీర్ఘమైన
వికాలశ్రేణి గ్రీష్మాలపాని! నెల్లబడి
కాటుకండ్లలా కనిపిస్తుంది.

అయాచితంగా వచ్చిపడ్డనీటి శ్రేణి
తున్నది. పంచభూతాలకి వదిలింది కిరీరాన్ని.
తపస్సుమాధిలో భుండగా శ్వేదలందువు ఒకటి
కనురెప్పపైబడి తుండకాలంపుండి అక్కడ
నుండి నెమృదిగా అధరోద్ధందిది! జారు
తుంది. అక్కడనుండి తిన్నగా వజ్రోజాలపై
పడి పయోధరోల్లేధాని! ఈ వాతవక కలై
కళులనుజాటి జాళిని చెరుతుంది. ఎండలకి
ఎందుకూ, వానలకి తడుస్తూ కఠినశిలలమీద

బాగా ఆదా! ఒకే ఒకసారి తోముకుంటే కాలేట్ డెంటల్ క్రీమ్ 85% వంతుల వరకు

కాలేట్ కు నిదర్శనమున్నది!
ఒకే ఒకసారి తోముకుంటే
దుర్గంధాన్ని తక్షణం అపహరించి

దంతక్షయం

కాలేట్ కు నిదర్శనమున్నది!
ఒకే ఒకసారి కాలేట్ తోముకుంటే
దంతక్షయానికి కారణమైన క్రిములను
85% వంతులు తొలగిస్తుంది!

దుర్గంధం
కలిగించే

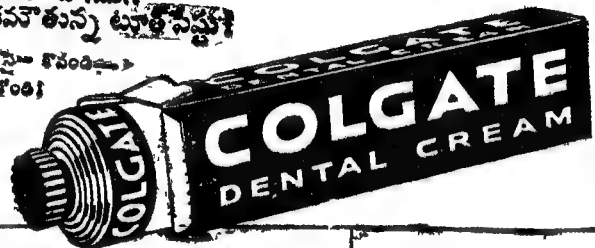
క్రిములను

కాలేట్ కు నిదర్శనమున్నది!
దుర్గంధాన్ని తక్షణం అపహరించి

తొలిగిస్తుంది

ఇండియాలో పోషకంగా
అమ్మకవౌతున్న ట్యూత్ పేస్టు!
ఎకావమి నైనా కొనండి!
ఆదా చేసుకోండి!

<p>కాలేట్ ఒక్కటే ఈమూడేరిటిని చేస్తుంది! ఎండను పరిశుభ్రంచేస్తూనే దుర్గంధాన్ని నివారించి, దంతక్షయాన్ని నిరోధిస్తుంది!</p>	<p>సత్పరిశాలకు సర్వధా వాడండి. కాలేట్ ట్యూత్ పేస్టు</p>
---	--

ఆరోగ్యమునకు అతి సులభమార్గము

మీ బిడ్డలు యిష్టముతో పాలు సేవించే విషయమై యిక మీరు శ్రమ పడనక్కరలేదు. బ్రౌన్ అండ్ పోల్సన్ కస్టర్డ్ పౌడరుతో తయారు చేసిన మీగడ పదార్థము వారికి చాలయిష్టము. అందులో ఆరోగ్యదాతువులు వున్నవి. యిది మీరు పాలతో తయారు చేయండి. యిది పరిశుద్ధమైన శాఖాహార వుత్పత్తి.

ఉచితం — అంగ్లాండ్ లోనున్న “అనేక మంది తినుబండారములు” అను ఉత్సాహ ప్రేరేపక మినక్రొత్ పిండివంటల చిన్న పుస్తకము. మీ పేరు, చిరునామాతో, పోస్టు అర్డుల విమిత్తం రెండు అణాలు లేక పదమూడు నయాపైసలు తప్పా విక్రలను పంపుచూ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

కార్న్ ప్రాద్విస్ట్ కో., (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.,

పోస్టు బాక్సు నెం. 994, బొంబాయి.

తపః ఫలం

నిరంతరం కౌలంగడుపుతుంది.

అలాగా కుదరలేదు.

నిరంతరం హిమంతో నిండిన సరస్సులా కుర్చుని తపస్సుచేస్తుంది. పరస్పరం మేపలు పెనవేసుకుంటూ అభిమతరతుల తేల్చున్న చక్రవాకదంపతుల్ని చూసి విరహానలంలో గ్రీష్మానికి వాడిపోయిన తిమిల లతలా అయి పోయింది.

కళారతపా దీక్షతో మృణాళికా శేలవ మైన తిలకరీరం విసివాడింది.

* * *

బ్రహ్మచారి ప్రతిక్షు మయ్యగు. బ్రహ్మచారికి అతిశయంవల్లనల్ని సక్రమ రీతిని నెరవేంది పార్వతీదేవి.

“ఎందుకు నువ్వీకళారదీక్ష పూనావు సుగాత్రీ?” అడిగాడు వటువు.

మాటాడలేదు పార్వతీదేవి.

మళ్ళీ అడిగాడు.

“ఈశ్వరుణ్ణి భర్తగా పడెయటానికి” సిగ్గుతో శిష్యులేక తల వంచుకుంది. అస

తోషంపై చిరునవ్వు మెలిచింది!

“ఆ పాములవాడినా?” అడిగాడు.

కోపంతో చురచురచూసింది.

“ఈశ్వరుడంటే ఏమిటనుకున్నావు పన్ను ముఖీ... అతనికి శిశు శాసన వాటిక విహార భూమి...

పన్ను గాలు నగలు...

బూడిద మెల్లత...

వైగా బిచ్చ మెతుకు జీవిస్తాడు. ఒక అంతఃపురమా? ఒక ఉద్యానమా? తమాల లతలా ఊగిసలాడిపోయే నీళరీరం ఎక్కడ? ఆ ఈశ్వరు డెక్కడ? సుందరి ఆ తలపు మానుకో... నాతోరా... ” అన్నాడు వటువు.

“వీరు వచ్చిన పరి మానుకుని సగౌరవంగా వెళ్ళండి... మీకవన్నీ అనవసరం. నా హృదయంలో పూర్తిగా ఈశ్వరుడికే స్థానం ఇచ్చాను. ఈ జన్మలో కాకపోతే, మరొకజన్మలోనైనా ఈశ్వరుడి కరాంగి నవుతాను. పొండి... అనవసర ప్రస్తావనకి దిగకండి...” కోపించి కనరీకొట్టింది ఉమాదేవి.

ఆమె మాటలకి వృద్ధులను వంతో సంభల్గిండు. నిహక్పతి చూపాడు.

పార్వతీదేవి ముఖపద్మం నే వెలుగులతో ఒకసించింది.

ఆ ఈశ్వర్లో మనసటి అందాన...

ఆ శరీరంలో కోరి సాంపు...

ఆ కనుకొలకుల్లో విద్యుత్కాంతి.

శివుణ్ణి కరగించాయి... సిగ్గుతో ఆమె మొఖం మలె మొగలా అయింది.

పార్వతీదేవిని చేపట్టి అర్చాంగిగా తనలో బిక్కించేసుకున్నాడు పరమేశ్వరుడు. ★

[‘కుమారసంభవం’ నుంచి]

12

ర క్ష కు లు

వేసి కొట్టి పారిపోయేడు. అంతకూడా “ఎదారి వీరుడు” నీనీమలోలాగే జరిగింది. అయితే ఇక్కడ హీరోయిన్ కిందపడ్డాడు. విలనే నెగ్గకపోయేడు. అది జరిగింది.

కిందపడ్డ కొరివిదయ్యం నెమ్మదిగా లేచి “అబ్బు, అబ్బు” అని ఆయాసం తీర్చుకొని, ఉన్నట్టుగానే ఉండి చెంబు చెంబునగంతి ఆ చీకట్లో సరళిబాలని కొటేయబోయింది. చెబ్బలు తప్పించుకొందికి సరళి కూడా అటూ ఇటూ గంతుతూ “అగం డా గండి. నే నే నే ను,” అంటూ తను రత్నమృ కొడుకును కాపేసి, తను తనేననీ “వాడు పారిపోయేడు పారిపోయే” డన్ తేకలు వేసి చెప్పవలసి వచ్చింది. పులిసిల్ల తప్పించుకు పారిపోయిం డన్, లేడిసిల్ల అరుస్తోందనీ తెలుసుకున్నాక ■ దయ్యప్పిల్ల గంతులమాని “అయ్యా సారీ, అయ్యా సారీ” అంది హుళాళ భావలో.

విలన్ వదలిపోయినందుకూ, హీరోచేత చెబ్బలు తప్పించుకు “థాంక్యూ థాంక్యూ” అంది సరళి.

“ప్రమాద మేం జరగలేదు కద? నో డేంజర్ కద?”

“ఏంలేదు. రాడీనెఫవ. మీకేం చెబ్బలు తగలేదు కద?”

“ఇక్కడ చిన్న చెబ్బు...హమ్మ తగ లేదు.”

“అయ్యా సో సారీ.”

“ఫర్లేదు, ఫర్లేదు.”

“సమయానికి సరిగా బిచ్చి రక్షించేదు.”

“రక్షించనూ? ద్యూటీ ద్యూటీ.”

“మీకు చాలా థాంక్స్.”

“ఉంచండి. ఫరవాలేదు. హమ్మహమ్మ.”

ఎవడా ‘కోనూ?’

“రత్నమృ...”

“అడెడా?”

“కాదు. రత్నమృ కొడుకు.”

“కొడుకా?”

“అవును.”

“ఎవరో కొడుకు?”

“రత్నమృ కొడుకు. బర్ని రాడీ.”

“రాడీనా?”

“అవును.”

“ఏం చేసేడు?”

“తన్నాలండీ అలాటివాళ్ళని.”

“ఏం చేసేడు. కొట్టేడా?”

“కొట్టలేదు”

“మరేం చేసేడు?”

“.....”

“ఏం చేసేడు మరే తే?”

“.....”

“బహో”

“.....” తెలివి తక్కువ మరెవరూ ఉన్నాడు.

“అవమానించేడా? రానెల్ రానెల్! వాడిపని పట్టిస్తానెండి. ఇప్పుడు కొడు. శత్రు, మీరు సరళిదేవిగారు కదూ? అవు నవును, నాకు తెలుసు. పదండి పదండి. ఇంటికి దిగ బెట్టిస్తాను”

ఇద్దరూ నడిచేరు.

‘అరికొంచెం’ దూరంవరకూ ఆ తను మానంగా ఉన్నాడు. తరువాత టక్కున ఆగిపోయేడు. సరళి కూడా ఆగింది.

అది రోడు జంకోవను. పక్క రోడులో దూరాన్న బీ దీపం ఉంది. దాని పల్లెటి నిలుగులో ఆతన్నీ కొంచెం కూర్చోయిన్ గా చూసింది సరళి. పొడుం రంగుది కాబోలు పట్నం. అమెరికన్ జాకెట్టు నీలపురంగుది. అతనికి ముప్పయ్యేళ్ళుండ వచ్చు. ఎవరో తెలియకొట్టి పొట్టిచేసేట్టుగా ఉన్నాడు. ఆ పొట్టితనం సహజంగా లేదు. అతని జట్టు పొట్టి, అతని చుక్కపొట్టి, మొత్తం మీద మనిషి కొంచెం వింతగా కనిపిస్తున్నాడు. అంతకు ముందు అతన్నే పుడు చూసినట్టు గుర్తు రాలేదు సరళికి.

రోడు జంకోవనో ఆగి, సరళి ముఖంలోకి చూస్తూ “నా పేరేమిటో తెలుసా మీకూ?” అని అడిగేడు. తొందరలో అతని మాట తొట్టు పడింది. ఆపడలో ఉన్న ఆడపిల్లకి సాయపడగలిగినందు కతను చాలా ఉద్రిక్త డయి వున్నాడని తెలుస్తోంది.

“నా పేరేమిటో తెలుసా మీకూ?”

“తెలిదు. సారీ...కాని నా పేరేలా తెలిసింది మీకూ?”

“మిమ్మల్నెందుకు తెలిమా? బాగా తెలుసు. కొన్నా పేరు మీకు తెలుసా?”

“నేనెవరో మీకు తెలుసా? నన్నే పు డేనా మీరు చూసేరా? నేనెవరో మీకు తెలియడక పోవచ్చు. నేను ఫలానా...”

అని ఆ వరసలో మాట్లాడడం లేదతను. తన పేరేమిటో తెలుసా అని అడుగుతున్నాడు.

“ఇదేమిటి వరస?” అనుకొంది సరళి.

“నా పేరు తెలుసా?”

“తెలిదు” పేరు చెప్పడానికీ చాలా ముచ్చట పడిపోతున్నాడే!

“చెప్పనా?”

“చెప్పండి” దానికింత సన్నెన్నెందుకూ?

“అక్కర్లేపోతాడు”

“ఎందుకూ?” పెరివాడు కాదు కద?

“నా పేరు జాన్ లూయీరావు” అని గంభీరంగా చెప్పి బ్రయం ఫెంటుగా చూసే డతను.

సరళికి ఏమనడానికి తోచక “బహో” అంది.

“పేరు విని ఏం చెయ్యమంటాడు? మూర్ఖ పొమ్మంటాడా, ముద్దెట్టుకోమంటాడా?”

“కొన్నేను క్రిస్టియన్ని కాను. I am not a Christian. స్వచ్ఛమైన...” అని తనది స్వచ్ఛమైన ఏ వట్ట మో తెలియజేసేడు. ఇంకా చెప్తున్నాడు.

“మాట వింటే తెలుగువాణ్ణునకోవచ్చు గాని, నోరు మెదపకుండా వుంటే నన్ను చూసి ఎవ్వరూ అనుకోకు తెలుగువాణ్ణి. ఇందాట్లా నన్ను చూసినప్పుడు మీరేమను కున్నారు?”

“ఇందాట్లా చీకటి, మీర్నాకు కనిపిం చనే లేదు” అంది సరళి.

“సరిగా చూస్తే తప్పక ఆంగ్లో ఇండియన్ ను మీరు కూడా అనుకుంటుంటారు ఎంతో మందన్నారు. “అబ్బ! విారచ్చంగా ఏంగ్లో ఇండియన్లా ఉంటారండీ” అని ఎన్నో సార్లు న్నారు. అంతేకాదండోయ్. నన్ను చూసి బిగోజాన గబగబ బిచ్చిసేడు బహు. ఉంగ రాల జట్టు. తెల్లగా పొడవుగా టోటోగా వున్నాడు. మెళ్ళో బంగారపు గొలుసు. దానికి చిన్న బూట్టిపుర్ర కిలువ. గడగడ మాట్లాడేస్తున్నాడు. ఏ ఏంటి? మళ్ళయాళం! “అహో?”

“వాడు సిరియన్ క్రిస్టియన్. నన్ను చూసి వాళ్ళ కజిన్న నుకున్నాడు. చూడం డెలా అనుకున్నాడో, గావులేమా?”

“గావుంది.”

“తరువాత సారీసారీ అన్నాడు. ఫరవా లేదన్నాన్నేను. ■ తర్వాత ఇద్దరం ఫెం డ్సియి పోయేం. మానా డిప్పకు బాంబేలో వున్నాడు. ఫ్రెంచ్ ఫర్మకీ మానేడరు.”

“అలాగనా?”

“అంతేనండీ. సిరియన్ క్రిస్టియన్లు నుకు న్నారు, పార్సీస్టిల్లా నుకున్నారు, కొంకణ్ బ్రాహ్మణ్లు నుకున్నారు, ఆఖరికి కూడ వాణ్ణి నికూడా అనుకున్నారు నన్ను చూసి. తెలుగువాణ్ణి ని కూత్రం ఎవ్వరూ అనుకో లేదు! అదేమిటో?”

తెలుగు వాల్లా కాకుండా మరోలా

కలవరపడు స్త్రీలకు

“క్రమార్గ” మాత్రం మదవకండి. మీ ఆరోగ్యం రక్షించును. వింత అవసరం వెం (సాదా) రు. 3/- (మైడల్) రు. 5/- (ఎక్స్ప్రెస్ మైడల్) రు. 8/- పోస్టల్ షాపింగ్ కింగ్డమ్ కేవలం

Mrs. P. Deves, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
Stockists — (1) Indo Medical Supplies, 3, Pauliappan St., G. T. Madras;
(2) L. M. Mukerji & Sons Ltd., 167, Dharamtola St., Cal-13.

15

★ ర క కు లు ★

దైనా మీదకలొచ్చినప్పుడు తప్ప జాన్ లూయీరావు జ్ఞప్తికి రావడంలేదు. ఆమె జీవితం సాఫీగా హాయిగా సాగిపోతోంది. ఆమెకి లోకం నరనకాలలా ఉంది; ఆకాశం నీలపుగోపురంలా ఉంది; వెన్నెల మల్లెల పంటలా ఉంది; సోజులు రోజుపువ్వులా ఉన్నాయి. మనుష్యులు అందరూ రత్నమృ కొడుకులు కాదు. మరి జాన్ లూయీరావు లేడు.

సరళికి నిజంగా చాలా హాయిగా ఉంది. ఒకరోజున రాత్రి మూడు పదిగంటల సమయానికి అదే “చీకటిరోడ్డు”న సరళి ఇంటికి వస్తుంది. ఆరోజున అది చీకటి రోడ్డు మాత్రంకాదు. సక్కునున్న చెట్లు వెన్నెల ముసుగులు వేసుకున్నాయి. రోడ్లంతా వెన్నెల ముసుగులు వేసుకుంది. సరళి నిర్భయంగా వస్తుంది. ఆమె బావ వసున్నాని ఉత్తరం రాసేడు. ఉత్తరం ఆమెకొద్దినమే అందినది. తెల్లవారితే వచ్చే రోజు అతను వచ్చేరోజు. తెల్లవారితే ఆమె కది శుభదినం. ఆమెకి చాలా సంతోషంగా ఉంది. పూలపరుపువీధ ఉన్నట్టుగా ఉంది. చెట్లతో రోడ్డు పందిరివేసుకుంది. చంద్రుడు ఏ క్షణానికో పందిరికింద కొచ్చే పెళ్ళి కొడుకులా ఉన్నాడు. తారలు తెలిమబ్బుల మధుషర్కాలు కట్టుకొంటున్నాయి. ఎక్కణ్ణింతో సన్నని పన్నాయి వాయిద్యం వివస్తుంది.

సరళి అందుకే అంతగా సవ్యకొంటూ వస్తుంది. పాటలూ, పువ్వులూ, పెళ్ళిల్లా వాటి గురించి ఆలోచించుకొంటూ వస్తుంటే మీదనుంచి లేళ్ళూ తెల్లలూ పడ్డట్టు “హాలో సర్లా” అనే మాటలు ఆమె చెవినిపడాయి.

కుళ్ళిపడింది సరళి.

ఆ కుళ్ళిపడ్డంలో ఆమె తోడుకుక్కన్న తోడుకింద, కట్టుకున్న చీరకుచ్చెళ్ళు చిక్కుకున్నాయి. ఆమె ముందుకు తూలిపడి పోలేదు. గూనిపడబోయింది. ఇంతలో జాన్ లూయీరావు వచ్చి ఆమెని పట్టుకున్నాడు.

జాన్ లూయీరావు ఆరోజునే వచ్చేడు కలకలమంది. రాగానే సరళికోసం ఆమె ఇంటికి వెళ్ళేడు. ఆమె లేదు. రాత్రిపదింటికి కాని ఇంటికి రాకపోవచ్చని తెలుసుకున్నాడు. ఈలోగా బహారంతా తిరిగి, కబ్బుకీ వెళ్ళి, కనిపించిన పరిచయంబ్బులా పిల్లనంతగా మీడించి, హుమర్ గా తిరిగి వస్తున్నాడు. వస్తూ ఆమెనుంచే ఆలో

(33 వ పేజీ చూడండి)

రోజూ దర్బాలయిన వస్త్రధారణ

—ఆయనకు బట్ట క్రంగునను బాధ లేదు!

ఎట్టులు క్రంగకుండా సొగసుగ ఉండుటకు ఆయన బట్టలు కొనేదిప్పుడు ‘సాన్ఫోరైజ్డ్’ (లేదు మార్కు ఉన్న వాటినే కొంటారు. కనుక బట్ట క్రంగుతుందనే బాధ ఆయనకు లేదు. ‘సాన్ఫోరైజ్డ్’ లేదనిగల బట్ట ప్యాక్టరీనుండి వచ్చే ముందే తగినంత క్రంగించబడుతున్నది కనుక యింక క్రంగనే క్రంగదని ఆయనకు తెలియును.

లేబిలుమీద ‘**SANFORIZED**’

REGD TO H.P.

ఈ గుర్తు ఉన్నదా అని గమనించండి

అలాచేస్తే మీ దుస్తులు ధారనట్లుగా ఎన్నడీ క్రంగవు!

రిజిస్టరు చేయబడిన ‘సాన్ఫోరైజ్డ్’ అనే (లేదు మార్కు) అధికారవైవ క్లౌయర్, పీకోడి అండ్ కంపెనీ ఇన్ కార్పొరేషన్ (పరిమితమైన బాధ్యతతో యు. ఎస్. ఎ. రో. వేంస్వికము) వారిచే ప్రచురించబడినది. ఈ కంపెనీ యొక్క కర్చికమైన ప్రమాణములకు తగినట్లు క్రంగకుండా ఉండే బట్టలందరే ‘సాన్ఫోరైజ్డ్’ (లేదు మార్కు) చేయబడు అంగీకారము యిస్తాము.

దరమంతు: ‘సాన్ఫోరైజ్డ్’ వర్క్స్, 95, మెరీక్ స్ట్రీట్, కొంబాయి 2

ACP 4367

చలచిత్ర కథలు

విక్రమార్కుడి మార్కు సంహాసనం

లీ కొట్టుకు ఎదురుగా ఒక పేదకారు ఆగింది. అందులో ఆనామి దుకాణం లోకి పరకాయించిచూసి, కారుతోలుకు నల్లి బోయాడు.

బల్లకిందనించి కుచేరావతారం మెల్లిగా ఇవరికికొచ్చి కూర్చుంది.

‘భలే జేంజరు తప్పింది. వారు కనక చూస్తే ఈ బటాణీ నాకు దక్కేదికాదు—’ అన్నాడు కుచేగుడు ఉరఫ్ బాబు తృప్తిగా నవ్వి.

‘సార్! మీ ఎద్దరి రానురాను మరింత మా థాండభారంగా ఉంది. చప్పన మీఖద విప్పేయండి.’

బాబు ఉరిక్కిపడ్డాడు. ‘నా ఏమిటి విప్పేయమన్నారా’ అన్నాడు.

‘ఖదండి. కథ.’

“ఓ అంతేగదా ... చెప్పేస్తాను... నీ ఆలా పుకారు లేచిందండి. పుకారుమిటి, గుట్టు అనుకోండి. నా జన్మగుట్టు... కొన్నాళ్ళవరకు నాకే తెలిసేది. జనం నాకేసి నింతగా చూసేవారే. ప్రాధ్యాయులు అభిమానంతో చూట్టాడేవారు. అతే నే ఆతే అని నాకేసిచూసి గుసగుసలాడుకు నేవారుట.

నాకేం తెలుసు, నేను ఉన్న కొంచెం డబ్బుతో ప్రాధ్యాయులు మొదలెడదామను కున్నాను.

కొంచెం అంటే ఇంతా అంతా కొంచెం కాదు. దారుణమైన కొంచెంలెంగి చెప్పితే నీకేపుంది. కాని చాలామంది అంటేనట. ఎవరన్నాన నీ కాఫీ ఇవ్వడానికి, ఎక్కడి కన్నాచెల్లెటాక్కి ఎక్కడానికి అని కొద్దిగా ఉంచుకున్నాను. మరియు నీ సినీమా ఎలా తీర్దామనుకున్నావు అంటారేమో.

అక్కడే తెలివితేటలు. అదో మేధావు. అంటే. ఉల్లి మేధాస్నే అనుకోండి.

ముందర గిరాకీలేని ఆర్థులైతెక్కువగిర

కల్లాం, నేనూ మా కనిగ్రహమాను. కని గ్రహం అంటే, చెప్పానుగా మా కాంటో మేరు హోలర ని. షేరంటే షేరుకాదను కోండి. నేను మైసూర్ వాణ్ణి అయినపుడు నాకు బిడిలు ఇవ్వడం, మా నానికి చెప్ప కుండా అప్పటివ్వడం అవీఉండేది. అవ్వనీ

ఎన్. పార్థసారధి

పదిలక్షల రూపాయలు అయ్యాయిట. ఇప్పు డిచ్చేయి అన్నాడు నచ్చి. నేను లేదన్నాను. అయితే నీదాంటో పార్శ్వకుని అవుతాను అనేపట్టుబడిమీద అని కాదుతం

మీద పంతకం పెట్టేశాడు. నేను పెట్టలేదను కోండి. వెరివెనవ.

నరే ఆర్థువాడిదగిరకల్లి ఇలా నీ పిక్చరుకేముచ్చుకుంటావయ్యో అన్నాం. చెప్పాడు. ఇనుగో అన్నాయి. నువ్వుకోసి లాభంలేదు. నచ్చి కొత్త వాడివి. నీకేం గిరాకీ లేదు. మేము కళాభిమానం కొద్దీ నీలాంటి నవయువకులను, యువనవకులను ఫిల్ములోకి రానిచ్చి పైకి తేవాలనుకున్నాం. అందువల నీ రేటు తగించి ఇంతకి ఒప్పు కుంటావో లేదా అన్నాం.

నరే అన్నాడు వాడు. ఇంద ఎడ్వాన్సు అని వాడి గుప్పిట్లో ఓ రూపాయి పెట్టేసి ముందర బోర్డు రాసియ్యి చిన్నది అన్నాం. దానికి రేకూ రంగులూ వాడే చూసుకుని

మహాదేవి దుర్గ [కటక్]

—ఫోటో : కమ్యూన్టీస్

★ విక్రమార్కుడి మార్కు సింహాసనం ★

రాసిచ్చాడు. దమ్మిడి ఖర్చు లేదుగదా.

సరే ఇంకకథ. కో అంటే కోటిమంది కథ లిస్తారు.

“సార్ నాదగిర మూడు బెలియంబ్ పోరీసున్నాయండీ” అన్నాడు రాజు ఉత్సవంగా అడుగుతే.

“నా దగిర మూడు వందలందరి. మొన్న నే పోలెక్లెన అమ్మి పారేశాను. కావలసే గంటకి వంద రాయగలను ఎడం చేస్తో... ఏం?”

అపశంగా ఓ రోజున ‘క’ అన్నాను. -థలూ, నీసేరియాలూ సాంగులూ గట్టారీకాలమిద వచ్చేకాయి. వాటిమిద కూర్చుని ఒకటే దిస్కవస్సు ఒకటే దిస్కవస్సు. కాఫీ ఖర్చులుకూడా ఆటే అయ్యేవి కావనుకో. ఎందుకంటే, మనం తెప్పించకుండా ఊరుకుంటే, ఆ రాసివచ్చాడున్నాడుమాడు వాడే గాలనొద్దీ తెప్పించేస్తాడు ఆ ఊపులో. అలా ఆశ్చర్యపోతావేం. కూర్చో. అది అంటేలే.

ఇలా దిస్కవస్సులు ఎంతకీ తెలుసుకుండా సీరియల్ గా జరిగిపోతూఉంటే, వారంగా, ఉల్లో ఎంత సస్పెన్స్ నే చెప్పలేను. మాకసలు పిక్చరు పూరి అయ్యేదాకా డిస్కవ్యూటరే అఖ్యరేదని ఓ ఫస్టుక్లాస్సైన పుకారోక ఆ పోపులావేసి పొండిబజారులో పబ్లిక్ టీ పార్టీ ఇచ్చేకాం.

ఈ దబ్బన పెద్ద మార్కు నేనంటే నేనని మాకంపెనీకి వచ్చేస్తారని లెక్కేకాం. వచ్చే వారేగాని కొన్ని చిన్న చిన్న ఫీట్టింగులు అడ్డుపడ్డాయనుకో.

సరే డిస్కవ్యూటర్లకొసం ప్రయత్నం చెయ్యాలిగా. ఒకటి రెండుపత్రికానూ న్యూసు వేయించాం. ఇలా ఫలానావాడు-మాంచి నవనవలాడే నవయువకుడు, అదర్వజీవి, కళామూర్తి, స్వార్థజీవి, కాంతిమూర్తి, ఫీలిము తీసున్నాడూ, ఏడు గొప్ప కళాఖండం ఉత్పత్తి చేయగలరని ఆశిస్తున్నామూ అలాని రాకార.

సరే పిక్చరు ఎక్కడో అక్కడ మొద

లెట్టాలిగా. పెట్టు తగ్గితే కథ చెడిసి కొడుకుందికదా.

డబ్బు ఖర్చులేని ఉత్తమ దిగినింగు మూజిక్కుగదా. అది అందరికీ తెలుసులే. అద్భుతాడిలాగే ఆటే గిరాకీలేని ఓమూజిక్కువాణ్ణి పట్టాం. అయనకి డ్రామా సాంగులు ఆర్టిటిమిద కొన్ని వచ్చు. పాడతా నంటాడుకూడా. ఇంకో అసిస్టెంటున్నాడు. ఈయన నోటితో వరసలు అంటే, అయన వాటికి సరిగమలు రాసిస్తాడుట. ఈ మనిషి బాగా లావుగాని గొంతెక్కుటుకు సన్నమే. బంగారంతగలాగ పాగుతుంది.

సరే అయన్ని బుక్కుచేకాం. ఒకటే కండిషనుకు. ఎద్యాస్తులేదు.

“అయ్యా ఇది లెక్చిషియన్ల పిక్చరు. కళాజీవులందరు పోగై ఈపనికి ఒడిగట్టారూ. అంజలి వాగేర్వరరావు ఊరికేనే కోపకవను చేస్తూన్నారూ. రంగారావు, రెలంగీకూడా ఒప్పేసుకున్నారు. ఎవరికీ (వాళ్ళకీ) చెప్పకం డీ పిల్లిందరికీ ఫీజులూ, బోనసులూ ఆఖర్ని ఇస్తాము” మాకూ అంటేను కావలసే కొంతవని అయ్యాకా మీకొసం ప్రత్యేకం కొంత డబ్బు ఇస్తామూ అని చెప్పాం.

ఇంతకన్నా తక్కువకే - అంటే, డబ్బు ఎదురిచ్చి మూజిక్కుడై రక్తను చేసేసేవాళ్ళు చాలామంది ఉన్నారని చెప్పడంతో అయన తక్కుమని ఒప్పుకున్నాడు. తరవాత, అమన్నాడు అసలు కండిషను పెట్టాం.

“ఇదుగో బ్రదర్. కంట్రాక్టు కాయితం రడిగా ఉంది. నువ్వు ఏంచెస్తావో ఎలా చేస్తావో నీయివ్వంగాని, మళ్ళీ సోమవారం వాటికి మూడుపాటలు రికార్డింగు చేయించి మాకు ఒప్పచెప్పాలి. ఆర్కెస్ట్రావాళ్ళని కుదుర్చుకోడం, వాళ్ళ చేతి రిహార్సలు చేయించడం, వాళ్ళకి కాఫీ ఉపాల్పదగ్గి ర్నించీ డ్యాన్సు రివ్యూవరకూ అంతా నీజే పూచీ. స్టూడియో గిడియో అన్నీ నువ్వే అదుపుకి మాట్లాడాలి. పాటలునుటుకు మేం రాసిస్తాం. కావలసే పూజ రోజుని కొబ్బరి కొయలూ అటే తెస్తాం చూసుకో చాన్సు. ఇవీ కనక చేస్తేవా మా నెట్టు పిక్చరుకీకూడా నిన్ను ఇప్పుడే బుక్ చేస్తాం. అది పెద్ద కాన్ఫ్యూగ్లం పిక్చరు. కలర్ టై టెక్నికలర్ లో తీస్తున్నాం. కొన్ని దృశ్యాలు జీవాకలర్ లో ఉంటాయి చూస్తా” అన్నాం. ఆ మూజికు డైరెక్టరు సోలలేపోయి సరే వన్నారు. కానీ పాడేవాళ్ళు వాళ్ళు అరువు పాడరేమో అన్నాడు మా కనిగ్రహం. నాదగిర మేధస్సు ఉండబట్టి సరిపాయించి, లేవోలే పెద్ద సమస్యే. మూజిక్ డైరెక్టరు మీరోవీ, అసిస్టెంటు మీరోయినవీ పాడెయ్యి చ్చు గదా అన్నాను. భేష

ఆ విషవ్రణమును,
పుండును, లేక వావును
జామ్-బక్ తో
మాన్పండి

Zam-Buk

4ZY-16 TEL

జామ్-బక్ ప్రపంచంలో సర్వోత్కృష్టమైన వాణిజ్యవారిది; చర్మానికెవరే మలామూ. జామ్-బక్ బరోసకవనం కంగించువల్ల క్రిమి నిర్మలమిది. ఇది నత్కరం వనిచేస్తుంది. పుండ్లలోని ఏషాన్ని జామ్-బక్ హరించి, వాపు తగ్గించి, ఏమిట కట్టివేసి, త్వరలో చర్మాన్ని తిరిగి ఆరోగ్యవంత మొనర్చుతుంది. ఏమిటగట్టి, ఇంకా ఇతర చర్మవ్యాధుల విద్యుంపకు, క్రిమికాలు ఏషాన్ని హరించుటకు, ఒరిపి, అరిపి, పుండువదిన పాదాల వారోపకవనానికి, వారా వివారంకు జామ్-బక్ అద్భుతంగా వనిచేస్తుంది.

జామ్-బక్ లో అమాల్గమైన ఇతర టోవరవనువులతోపాటు, వాణిజ్యవారికి, క్రోత్ చర్మాన్ని పుద్ధిచేకత్తి, ఇంకా ఇతర ముగిడాలుగం క్లోరోఫిల్ కూడా చేరివున్నది.

ఊతువుల కొవ్వ వేరలేదని హామికంది.
జామ్-బక్ మీ దగ్గర ఉంటే ఎప్పుడీ మీరే.
మీండు వ్యాపారులందరివద్ద లభిస్తుంది

మద్రాసు పోల్ ఏజెంటు దాదా & కంపెనీ, పార్కులను మద్రాసు-8.

అన్నార వాళ్ళు.

ఇంకేముంది వాడు మూడు పాటలు రికార్డుచేయించి ఇచ్చేస్తే పత్రికలో రెండు పార్లు మ్యానుపడిపోతే, అవి డిస్ట్రిబ్యూటర్ వింటే, డుమ్మని డంగ్ల పోయి డబ్బిచ్చేస్తాడంటే.

బ్రదర్ ఇదంతా నా కథలో సగం అన్న మాట. ఊరికినే చెప్పాను. ఇంట్లో మృగా ఉందని. ఇది సులభ పద్ధతి అన్నమాట. ప్రతివాళ్ళనీ అలా అందరూ నమ్మరనుకోనేను పూర్వజన్మలో కుచేరుణ్ణి గదా మరి. అందుకని మనమాటకి విలన.

కాని అదే కొంప ముంచింది చివరికి.

చెప్పానుగా నా దగ్గర చాలా కొంచెం, దారుణంగా కొంచెం డబ్బు ఉందని? మ్యూజిక్కువాడు వారం అల్లా నాలుగు వారాలు సాగతీకాడు. డబ్బు కొంత లేకపోతే లాభంలేదని కాళ్ళు లేలేకాడు. కొంత తెట్టుచేసి, ఇంక ఇద్దామా అని అనుకుంటూ ఉండగా ఓ పెద్ద ప్రాధ్యూసరు ఓ రోజు పొద్దున్నే వచ్చాడు. 'నమస్కారం సార్' అన్నాడు.

హుడిబోయాను. వాటిల్లో దిన్ ఈసో మాట్లాడానికే అవకాశం దొరకదనుకుంటే, ఈయనే మనింటి కొచ్చాడే అని ఆశ్చర్యపడి లేచాను.

సార్ నాకు టైమైంది కాని ఒక్క చిన్న ఉపకారంచెయ్యి. ఒక హాండ్రెడ్ రుపీస్ ఇవ్వండి. కొంచెం ఇబ్బంది ఉంది. ఆనక సర్దుకుందాం అన్నాడు.

నేను నాకు తీసేశానులే. ఏమిటి ది. ఇంత పెద్దవాడు ఇంత పొద్దున్నే వచ్చి మన్ని వందరూపాయలు అప్పడగడం ఏమిటి అని. నేను అప్పుడే ట్రాక్టరు ప్రాధ్యూసరు లో కలిసి పోయానన్నమాట. ఓరిబోబో అనుకున్నాను.

అనుకుని వెంటనే చెక్కు రాసేసి, రైల్వే ట్రెడరు విన్ యూ గుడ్విల్ అన్నాను.

ఆయన ఆనందానికి పట్టపగ్గాలు లేవు. ఉన్నా పట్టడం కష్టం అనుకో. ఆనందం గుర్రమా దున్నుపోతా.

ఆయన ఆనందంగా నన్ను కాగలించేసుకుని ఏడిచేసి కార్కెక్కి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇంకో గంటకి ఇంకో ఆయన వచ్చాడు. ఆయనా ఇలాగే అర్జెంటుగా హాండ్రెడ్ కు వాలన్నాడు. వాటిల్లో దిన్, అనుకుని ఇచ్చేశాను. సాటి ప్రాధ్యూసరికి సర్దని బ్రతుకెందుకు అన్నాను. ఆయనా ఆనందంతో నన్ను కాగలించుకుని గదినిండా వాల్ట్ అనే దాన్సుచేసేసి వెళ్ళిపోయాడు. మధ్యాహ్నం మూడింటికి ఓ డిస్ట్రిబ్యూటరు వచ్చి వెయ్యి రూపాయలియ్యి అన్నాడు. అదివరలో మాకు పరిచయం ఉంది. నేనే

ఈసదగర మాట్లాడి డిస్ట్రిబ్యూటరు కాంట్రాక్టు రాయలనుకుంటున్నాను. చెదకపోయే డిస్ట్రిబ్యూటర్ వేడుకుంటున్నాడే అనుకుని చెక్కు రాసేశాను. డబ్బు కట్టడికి పోయేనులే అని.

మర్నాడు ఒక యాక్టరు సెక్రటరీవచేసి, ఒక ఫీల్డ్ రుపీసు తీసుకెళ్ళాడు. ఇంకో గంటకి ఇంకో కొత్తాయనవచ్చి కొత్తగా కంపెనీ పెడుతున్నాను, పూజకి రావాలి అని పిలిచి పది రూపాయలు అడిగి పట్టికెళ్ళాడు.

ఏమిటా ఇది అనుకుంటూ ఉంటే, కనిగ్రహం వచ్చి మిష్టరీ విచ్చగట్టాడు. మనం పూర్వ జన్మలో కుచేరుణ్ణి అని అందరికీ తెలిసిపోయిందట. మనచేత్తో ఒక కానీ పెడితే చాలు అది కోటిరెట్లు పెరిగి కొట్ట కొద్దీ లాభాలు తెస్తోందట. అంతెందుకూ క్రితంలోజా పొద్దున్న వంద పట్టుకొని నాయన దగ్గర డబ్బులేదనా? బోల్తాంది. అయితే నేం నా దగ్గర డబ్బు లేన దాంట్లో కలిపేసి పని మొదలెట్టాడో లేదో టామిల్ నాడ్, సిలన్, సర్కార్స్, నైజాంలకి డిస్ట్రిబ్యూటర్ చేరాలు కాళ్ళనిగిర కొచ్చా యట సాయంత్రానకల్లా. మళ్ళీ మెట్రాన్ సిటీ, కోయంబూర్, స్పెషల్ అన్నమాట. మరి మాస్కో తదాఖా. అలాగే రెండో ఆయన్ని మూడైలించి తిప్పతున్న బాక్సా ఫీస్ స్టార్ తక్కువ సంతకం పెట్టేశాడు కాంట్రాక్టుమీద ఇంకో ఆయన డబ్బులో వర్క్ పిక్చరు తీస్తున్నాడు. ఏక దమ్యున మూడు రోజులు ఇద్దరు హీరోలు, హీరోయన్లు, కమిడియన్లూ ఒక్కసెట్ మీద కలిసి పనిచేశారు.

సరే ఇలా నా కీర్తి దారుణంగా కాఫీ హోటలు కాథాలా పెద నైజాకి పెరిగి పోతోంది. రాసు రాసు ఈ కీర్తివల్ల చాలా బాధ అయిపోయింది. నాకు కొత్తాదాద్ పెరిగిపోయాడు. ఇటు నామహిమలూ, వాటి గురించి కథలూ పెరిగిపోతున్నాయి.

బ్రదర్ ఏం చెప్పనున్నావు నా అవస్థ! మానూ ఉండగా నెలరోజుల్లో నాడబ్బంతా హారతి కర్పూరం లా హరించి పోయింది. ఇంక సినిమా ఏం తీస్తాను చెప్పు. అంతా కుట్రలా జరిగి పోయింది. ఉన్న సామానులు అన్నీ అమ్మేశాను. ఏం చెయ్యను. పెద్ద పెద్దవాళ్ళు వచ్చి ఏమా పది అదా తేదా అప్పుడు గులేజీ వాళ్ళకి లేక కాదు గదా. లేని వాళ్ళడిగితే గట్టిగా గసిరి కొట్టుచ్చు.

నాదగ్గర నిజంగా డబ్బుయిపోయాక కూడా కొందరు నన్ను వదలేదంటే నమ్మకం. నాకు లేదు మొర్రో అని మొత్తుకున్నా దమ్మిడీ అప్పు దొరికేదికాదు. నాకు అప్పిస్తే మళ్ళీ నామహిమ పనిచెయ్యదట. అది మా మావయ్యగాడే ప్రచారంచేసి ఉండాలి. మరి

నాదగ్గర డబ్బుయిపోయాక ఏం చెయ్యాలి? ఏపని తలపెట్టినా నన్ను తలచుకుని నాచెయ్యి చేయించకుండా ముందడుగు చెయ్యరు కొందరు. అందుకని వాళ్ళే క్రికొద్దీ భక్తి అన్నట్టుగా ఓ ట్రెక్కు చేశారు.

ముందస్తుగా ఒకాయనొచ్చి అయ్యో ఇబ్బందిగా ఉందా అని ఓ పది చేతులూ పెట్టి అలా చాటుకొని కూతనేసాడు. ఇంకో ఆయన గబుక్కున వచ్చి సార్ మీ చల్లని చేత్తో ఆపదీ ఇటు పారెయ్యండి. అని అది పుచ్చుకు చక్కాపోయాడు. నేను కొయ్య బారిపోయాడే ఈ ద్రామా మామూసి. ఉండండి, ఓనాడు బొంబాయి లేచిపోయాను. అక్కడకన్న ఇక్కడే నయం అని తోచి మళ్ళీ తిరుగుటపాలో వచ్చేశానులే. ఏం. కొందరు డబ్బుదాకా ఎందుకని ఓసిగరెట్లో, ఓ బిడియో పుచ్చుకుని అదే పదివేలని కళ్ళ కద్దుకుపోయాడు. ఖచ్చితం గా వాళ్ళను కున్నపని జయం అయెదనుకో.

అయితే నాకేలలాభం. ఆఖరికి నాగురించి అల్లిన కథల పుస్తకాల డబ్బులో రాయలీ కూడా రాలేదు. ఒకాయన నాకథ సినిమా తీస్తానని డిస్ట్రిబ్యూటర్ దగ్గర డబ్బుకి ట్రై చేశాడుకూడా. ఎవడేం చేసినా నా పరిస్థితి నానా అధ్యాత్మం గానూ తయారై పోయింది. ఇలా తిరుగుతున్నాను.

ఇప్పుడు నా పెట్టుబడితో సినిమా తీస్తున్న వాళ్ళు చాలామంది మిక్కిల్లు రిలీజయ్యాక, నేను సినిమా తియ్యడానికి కావలసినంత పెట్టుబడి అదీ ఇచ్చి సాయంచేస్తామని చెప్పారనుకో. అందాకా నాకు లాట్రీ తప్పదు. మా మావయ్య విలన్ లా వచ్చి కసి తీర్చుకుని ఊరెళ్ళిపోయాడు. అదీ నాకథ అన్నాడు బాబు.

* * *
“బాగానే ఉంది. ఇందాక దాన్సుచేసి నాయన ఎందుకు దాన్సుచేశాడు” అన్నాడు రాజునీగరెట్టు ముటించి, బాబుకోటి ఇన్నా. బాబు నవ్వాడు. ఆయన ఒకడుకాడు. ఒరిజినల్ గా పూర్వం ఇద్దరు పాధ్యూసర్లు. తరవాత ఒకడైపోయి డబ్బులో వర్షన్ వీని మాలు తీస్తున్నాడు.

ఆయన పొద్దున్నే వెళ్ళా వెళ్ళా నా దగ్గర బీడీ తీసుకుని అది కాల్చి వెళ్ళాడు. అంతే వెళ్ళినపని జయం అయిపోయింది. ఇందాక చెప్పాడువినలే? ‘రెండు పేరుకుడుతుటాంగ’ అని? అంటే ఇద్దరు హీరోలూ— తెలుగాయన అరవాయనకూడా ఒక్కసారే కార్ షీటు ఇచ్చారట. ఆశ్చర్యపడటం లేదే? హుసీకం తెలుస్తుంది కార్ షీట్ దెబ్బ.

బ్రదర్ ఒకటి చెబుతా గుర్తుంచుకో. నవ్వు ఈ సినిమా ఫీలులో ఎన్ని కష్టమైన (34-వ పేజీ చూడండి)

అద్దాంగీ అబ్బక

సాయంత్రమైంది. కాబోటివారిని యిక కేలవుతీసుకుని ఇల్లికుపోండ్లని ఆదేశిస్తున్నట్లుగా పుష్కలమైన శూన్యము క్రిందకు జారిపోతున్నాడు. ఆఫీసునుంచి బయటపడి యింటివైపు నడక సాగించాను. శీతాకాలం ఆవలం మూలాన బాగా ప్రాద్దుగుక్క పోయినా చలివిడరెన్నో వేపుంది. ఆడవాళ్ళు సాయంత్రపు వంటలు ప్రారంభించారు కాబోలు, ఇల్లిలోనుంచి సన్నగా పొగ బయటకువస్తోంది. రేపు ఆదివారం. సెలవు రోజున యేం చెయ్యాలి? కార్యక్రమాన్ని ప్రాసించుకుంటూ వెళ్ళున్న నాకాళ్ళు అలవాటుచూపున నా ప్రమేయం లేకుండానే పూల అంగడివద్ద ఆగిపోయాయి. అనేక రకాల పూలు అక్కడ అమ్ముబడుతున్నా విజయకు ప్రియమైన సన్నజాజిపూలు మాత్రమే నేను రోజూ వాడికగా తీసుకుంటాను. రోజులాగ మా మూలు పూలకు డబ్బులిస్తున్న నాకు పూల సాయిబు “ఈవేళ శనివారం బాబూ!” అన్నాడు. శనివారంనాడు మరికొన్ని పూలు యొక్కవ తీసుకోవటం నా కలవాటు. శనివారాన్ని గురించి ఆలోచిస్తూ ఆరోజు శనివారమన్న మాట మరిచిపోయినందుకు నాలో నేనే నవ్వుకుని “విజమే. ఇవ్వు.” అన్నాను. సాయిబు సంతోషిస్తూ “మరో రెండువందల కంటే యొక్కవ లేవుబాబూ ఎదోయిచ్చి మొత్తం తీసుకోండి.” అన్నాడు. జేబులో చూచుకుంటూ “ఇంక చిలర లేనట్లుండే!” అన్నా. “లేకపోతే రేపివ్వుచ్చు. రోజూ వుండే బేరమేగా బాబూ! తీసుకువెళ్ళండి.” ముసలిసాయిబు తృప్తిగా నవ్వుతూ పూల అన్నిటి చక్కనికొగితంలో పొట్లంకట్టి చేతికిచ్చాడు. పూలపొట్లం చేతపట్టుకుని మరొక నడక ప్రారంభించాను. సంక్రాంతి దగ్గరకు వస్తోంది. ఈసారి విజయకు యేదయినా ప్రత్యేక బహుమానం ఇవ్వాలి. సంక్రాంతి ఆమె పుట్టిన రోజవటం ప్రత్యేక విశేషం. క్రిందటిసారి అమ్మదగ్గరేవుంది. సంక్రాంతి నాడు కొత్త బట్టలు కట్టుకుని అమ్మ చేయం

చిన రాళ్ళచిళ్ళ జడమధ్యలో పెట్టుకుని, తల నిండా సన్నజాజి పూల పరిమళం నింపుకుని అరుబయట వెన్నెల్లో పడుకునివున్న నా దగ్గరకు వచ్చి “ఈ వేషం చూచారా?” అన్న విజయ రూపం నా కళ్ళముందు మెదిలింది. అనాటి విజయలో నూతన వధువులో గల ముగ్ధత్వం ఇంకా పోలేదు. అనాటి విజయకి యీనాటి విజయకి గల వ్యత్యాసాన్ని ప్రాసించుకుంటూవచ్చి ఇంటిముందాగాను. ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క వస్తువు అంటే యెందువలన అంతటి అవేక్ష కలుగుతుందో? ఆడవాళ్ళు చాలామంది గులాబీలు, మల్లెపూలు అంటే యిష్టపడటం చూచాను. కాని విజయకు సన్నజాజి అంటే ప్రాణం.

యద్దనపూడి సులోచనారాజు

ఈ రోజు అనుకున్న దానికంటే యొక్కవ పూలున్నాయి. పూలు చూచిన పప్పుడు సంతోషంలోని జయ మొహంలో ఆనంద రేఖలు యెలా వెలివిడుచుకొన్నా ప్రాసించుకుంటూ ఇంటి గుమ్మం యొక్కాను. అంత వరకూ తీయనితలపు లూరించుకుంటున్న నా మనసు తాళంపైతిన భాగ్యగుమ్మం స్వాగతం చెప్పేసరికి ఒక్కసారి ముడుమకుపోయింది. మనసులో అంతకు ముందున్న ఆనందం, అనురాగం పోయి వాటి స్థానాన్ని, విసుగు, అలసటవచ్చి నిలబడ్డాయి. నన్ను చూచి కాబోలు యింటివారమూయి సుగుణ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి తాళం చెవి యిచ్చింది. “మీ అక్క యొక్కడకు పోయింది? నీకు తెలుసా?” అన్నాను తాళంచెవి తీసుకుంటూ. “ఉహూ నాకు తెలియదు. అమ్మకిచ్చి వెళ్ళింది” అంటూ సుగుణ వెనక్కు తిరిగి బాణంలా పరుగెత్తుకుంటూ పోయింది. తాళంతీసి లోపలకు వెళ్ళి చేతిలో పూల పొట్లం ద్రావరుమీదకు విసిరి స్టాండ్ మీద తువాయి తీసుకుని దొడ్లోకి వెళ్ళాను.

కాళ్ళూ, చేతులు, మొహం తుడుచుకుని వచ్చి హాల్లో ఫ్లాస్క్ కోసం వెలికాను. ఆఫీసునుంచి యింటికి రాగానే కాఫీ తాగటం అలవాటు. ఒకవేళ విజయ అవసరమొచ్చి యొక్కడికైనా వెళ్ళవలసి వస్తే కాఫీ కాచి ఫ్లాస్క్ లో పెట్టి వా అవసరాలన్నిటిని సిద్ధపరచి వెళ్ళటం పరిపాటి. కాని ఈ రోజు నదానికి వ్యతిరేకంగా జరిగింది. విజయమీది విసుగు కోపంగా మారింది. వంట ఇంట్లోకి వెళ్ళిచూచారు. అలమరలో ఖాళీ ఫ్లాస్క్ నన్ను చూచి నీసంగా నవ్వింది. కాఫీకుడ కొవకుండా వెళ్ళవలసినంత అరంటో పని యేమొచ్చిందో? ఏమింది యే సీరజో? వచ్చి రమ్మనివుంటుంది. వెళ్ళిందిగా బోలు! స్నేహితురాలి మోజులో భరణగూడా మర్చిపోయే మనుషుల్ని యేమనాలి? సగం విసుగుతోనూ, సగం కోపంతోనూ వచ్చి హాల్లో కుర్చీలో కూలబడ్డాను. సాంధ్యచీకట్లు దట్టంగా అలుముకున్నాయి. ఇల్లంతా చీకటిగావుంది. లేచిలేచి వేళాను. మల్లెవర్షిలో కూర్చోబోతుండగా యెదురుగుండా లేచిలో మీద యేదో కవరు కనిపించింది. చెయ్యి చాచి తీసుకొని వై ఆడ్రెస్ చూచాను. అది నాదే. వ్రాతనూడా చిరపరిచిరమే. నా బాల్యమిత్రుడు జయపాల్ వ్రాతలాగుంది. వాడి దగ్గరనుంచి వుత్తరంవచ్చి చాలా రోజులయింది. వాళ్ళొకరినొకరు వంటలో బాగుండక పోవటంవరి పెళ్ళికికూడా రాలేదు. యేం వ్రాశాడో అనుకుంటూ కవరు చూశాను. చించేవుంది, చదివిందిగాబోలు. అనుకుంటూ లోపల కాగితాన్ని తీసి చదవటం మొదలు పెట్టాను. “త్తరంచదువుతుంటే నాలోవున్న విసుగు అలసట ఒక్కసారి మాయమయినాయి. ఆ ఉత్తరం వ్రాసిన పద్ధతిమీ నేనాకు నవ్వగింది కాదు. వాడేదో బాగా పైత్యంలో వుండే వ్రాశాడని అనుకుంటూ వచ్చేనవ్వు పైమీద తువాయిలో ఆపుకుంటూ వుత్తరం మరోసారి చదివాను. అందులో ఇలావుంది :

మహారాజు (1)

రాజశేఖరావుగారికి వినయ పూర్వక నమస్కారములు. మీరు నాకుచేసిన వాగ్దా వాలలో ఒక్కటి గూడా నిలబెట్టకోలేదు. ఈ పూరునుంచి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత మీరు ఒక్కపుత్తరం గూడా వ్రాయలేదు. కొర గు నాకు తెలియదు. నాకుచాలా గాఢంగా వుంది. మీరు నన్ను మర్చిపోలేదని పనుల తొందరలో వున్నారనే నమ్మకంతో వున్నాను నాకెప్పుడూ మీరే గురుకోవారు. మీతోటి స్నేహం, ఆటలు...మరువలేనివి. ఈనుధ్యయేవకో మీకు వివాహమైందని అన్నారు. ఆవార్త విన్నప్పటినుంచి నా గుండెలో ఆటంబాంబులు వ్రేలుతున్నాయి. మీరు నాకు యిన్నాళ్ళనుంచి ఒక్క

పుత్తరంగూడా వ్రాయకపోవటానికి కొరగం యిదేనా అనిపిస్తోంది. అయినా నమ్మలేకుండా వున్నాను. మీరునాకు అన్యాయం చెయ్యరని నన్ను మీరు మర్చి పోలేదని నా అంతరితాత్మ పడేపడే చెబోంది. అద్వైతంతోనే యీ పుత్తరం వ్రాయటానికి పాపాపిస్తున్నాను. మన ప్రేమసంగతి మానాన్న అమ్మలతో చెప్పాను. మీరేనా జీవితం అని అన్నాను. వారు మొదట్లో దిగ్భ్రమించేదినా తర్వాత మన్నించి మీకు పుత్తరం వ్రాయటానికి అనుమతి యిచ్చారు. ఈ పుత్తరం చూచిన వెంటనే మీరు బయలుదేరి రండి, లేకపోతే అమ్మా, నాన్నా నేను చెప్పింది అబద్ధమనుకుంటారు. మీరు నిజంగా వెళ్ళిచేసుకో

లేదని, నన్ను హిసం చెయ్యరనే గట్టి నమ్మకంతో వున్నాను. నా అలెస్సీ మీమీదనే వుంచుకున్నాను. ఒకవేళ మీరు గత నిజంగా వెళ్ళిచేసుకునేవుంటే?...యేం చెయ్యాలో నాకు తోచదు. అప్పుడు నాకు మరణమే ఆశ్రయదాత అవుతుంది. అడవిల్లోని ఇంతకంటే యేం చెప్పగలను. నా మనసులో బాధ అర్థంచేసుకోండి. మీ రాకకోసం నేనేగాదు నా తలితండ్రులుగూడ యెదురు చూస్తున్నారు. అమ్మా నాన్న ముందు నన్ను అసర్వీవాడినిగా నిలబెట్టకండి. నేనా ఆకమా నాన్ని సహించలేను. ఈదీనురాలిమీద దయ యుంచండి. మీకు కవిత్వభావలో వుత్తరం వ్రాయటానికి నాకు బాగా చదువురాదన్న విషయం మీకు తెలుసుగదా! యెంతో శ్రమపడి యీ పుత్తరం వ్రాస్తున్నాను. తప్పలుంటే క్షమించండి.

ఇట్లు,
మీరాకకోసం, హృదయమంతా,
వెళ్ళిచేసుకుని యెదురుచూచే అభాగిని

జయవాలి.

వచ్చే నవ్వుని అతికష్టమీదా వుకో వాల్సి వచ్చింది. వీడెప్పుడూ యింతే. పి. ఎ. చిరువుతుండగా ఒకసారి వేసంగిలో కలవులకు యింటకి వెళ్ళే అచ్చు అడవిల్లో వ్రాసినట్లు చక్కటి ప్రేమలేఖ సృష్టించి వ్రాశాడు. అది అమ్మచూచి ఒకటే గొడవ. చెప్పేది వినిపించుకోదు. ఒకటే యేడుపు; ఆ ప వాసాలాను. అగ్నిహోత్రంలాంటి పవిత్ర మైన మీ నాన్నగారి పేరుకు కళంకం తేస్తున్నానా అని యేడ్చింది. చివరికి వుత్తరం వీడు రాసింజేసని నమ్మించేసరికి తలప్రాణం తోకకు వచ్చింది. ఫలితంగా వెంటనే విజయతో వెళ్ళి అయిపోయింది. వెళ్ళియిన తర్వాత జయపాలోని అభినందన వుత్తరం వ్రాశాను. సరిగ్గా సమయంలోనే వాడి భార్య మణికి పెద్ద జబ్బు చెయ్యటం మూలాన వెళ్ళి రాలేక పోయాడు. నిజంగా యీ పుత్తరం చూస్తే యెంతటి వాల్చికా అనుమాన మేస్తుంది. ఇంతకీ విజయ యీ పుత్తరంచూసి యేమనుకుందో? ఈ ఆలోచన వచ్చేసరికి నాలో ఉన్న ఆనందమంతా గాలిలో దూది పింజ లాగ ఒక్కసారి యెగిరి చక్కా పోయింది. నా నవ్వు మీటనొక్కినట్లు అగి పోయింది. ఇలాటి వాటిలో ఒక దెబ్బతిని వున్నాను. చిన్నప్పటినుంచి తన చేతుల మీద పెంచి నా స్వభావాన్ని అర్థం చేసుకున్న అమ్మే పొరపాటుపడింది. కొందరిని విజయగూడా అలాటి అనుమానం పొందలేదు గదా! యేమో భర్త. విజయ వెళ్ళి పోవటానికి కొరగం ఇదేఅయితే చచ్చానన్నమాటే. ఇది అబద్ధమని నిరూపించుకునేందుకు నా వద్ద

అర్థాంగి అలుక

మరో నిదర్శనంగా రేడు యిప్పుడు, నామనసు కొంచెంగా చెదిరింది. ఆ కేళిలో విజయ వుచితానుచితాలు తెలుసుకోదు. ముక్కుకు నూటిగాబోయి యేదితో స్త్రీ అడిచే నయ్యటమే. అనుకోకుండా పెండ్లివాడు మామగారు చెప్పిన మాటలు గుర్తువచ్చాయి. "నాయనా! భగవంతుడు జయలో ఆ కేళిం ఒక వీసంపాలు యొక్కవగా కలిపాడు. దానిది చాలా ఒడిదుడుకుల స్వభావం. కోపం వచ్చిందంటే తను వెళ్ళే మార్గంలో యేమిందో గూడా చూచుకోడు. దాన్ని అర్థం చేసుకోగలిగి దాని నడతను విపులంగా చూచినట్లుంటే నిన్ను మించిన అదృష్టవంతుడు ప్రపంచంలో మరోడు వుండడు. జాగ్రత్త నాయనా. జ్ఞాపకముంచుకో!" బాగా రాత్రి అయింది. ఇప్పుడెప్పుడు వస్తుంది? యొప్పుడు వంటచేసి నాకు భోజనం పెట్టుంది? అనుకుంటూ చేతినున్న వాచీ తీసి ద్రావయమిద పెట్టటానికి రేచి ద్రావయకు దిగరగా వెళ్ళింది. మామూలుగా నా వాచీ పెట్టేటోటూలో విజయ నోట్ బుక్ లోని బూపేపరు యెత్తు పెట్టబడి వుంది. మనసు అపశమనాన్ని కొంతమందిగా చేత్తో కొగితం తీసుకుని చూచాను. నా కళ్ళు

నేనే నమ్మలేకపోయాను. లైటు ముందు కొచ్చి వెడల్పుయిన కళ్ళతో వుత్తరం మరో పారి చదువుకున్నాను. అందులో సంతోధనా గింబోధనా ఏమీలేదు. వ్రాతగూడా యేమంత బాగాలేదు. ఇలా వుంది.

"అదృష్టవశాత్తు వుత్తరం నేనేముందు చూడటం రిటన్సింది. మీరు నన్ను చూచి నవ్వుకు ఆలోచన నాన్నగారిలో విజయ అన్నపేరు నన్ను బాగా ఆకరించింది అని యెందుకు చెప్పారో యిప్పుడు బాగా అర్థమవుతోంది. పాపం! అమాయకురాలు జయ మీకింకా పెళ్ళికొడవని అనుకుంటోందిగాబోలు. తన ప్రాణ సమానంగా ప్రేమించి తన యెరుదుమామన్న వ్యక్తి మరోవ్యక్తిని వివాహమాడి సర్వసఖాలు అనుభవిస్తున్నాడంటే యే ఆడపిల్ల హృదయం దహించుకుపోదా? ఒకరోజున ఆ పిచ్చి పిల్ల తో గూడా జయ అన్నపేరు నన్ను బాగా ముగ్ధుణ్ణి చేసిందని చెప్పే వుంటారు. అందులో సందేహంలేదు. భగవంతుడు అడవాళ్ళకెన్ని తెలివి తేలికలిచ్చినా సులభంగా మగ వాళ్ళ వలలో పడేటట్లు కాపం పెట్టాడుగాబోలు. నేను చదువుకున్నదాన్ని. నన్ను నేను జీవితాంతం

పోషించుకోగల సమర్థత నాలోవుంది. ఆ సమర్థతలేని జయ మీదయాధర్మంకోసం పాకులాడుతోంది. అందువలనే నేను మిమ్మల్ని నిర్భాగ్యురాలికి వదిలేసి వెళ్ళి పోతున్నాను. మీరు యింక నైనా బుద్ధితెచ్చుకుని ఈ రాత్రి లైటుకు వెళ్ళిపోయి అమామయిని తీసుకొనిపోకోండి. నిజంగా ఈ వుత్తరం నా చేతిలో పడటం ఆమెకు తే ను కరమే అయింది. లేకపోతే నాకు తెలియకుండానే నేను ఒక అమాయకపు జీవికి తీరని అన్యాయం చేస్తూ వుండేదాన్నేమో! పాపం! ఎక్కువ చదువు గూడా చదువుకోలేదుట. మీరు తప్పప్రపంచంలో మరో ఆధారం వుండేవుండదు. మీరు వెళ్ళలేకపోతే తన నిండు ప్రాణాల్ని..... తర్వాత యేం జరుగుతుందో నేను వ్రాయలేను. మీరు ఊహించలేనంతటి మూర్ఖులు కాదు. అది తలచుకుంటే నా కలం కింపి పోంది. చెయ్యి ముందుకు పాగటం లేదు. ఇంతకంటే వ్రాయలేను. మరో విషయంలో అయితే మీకోసం ఎంతో ఏడ్చేదాన్ని. దాన్నుండి రక్షించుకుని మిమ్మల్ని నా గుండెలు చీల్చుకుని అందులో భద్రముగా యవరూ చూడకుండా దాచెసుకునేదాన్ని. కాని ఈ విషయంలో అలా చెయ్యలేను. పట్టపగలు పదిమందిని ఖానీచేసి వచ్చినా మిమ్మల్ని తీసుకుపోగలిగేదాన్ని. ఈ విషయంలో చెయ్యలేను. తను మనసారా ప్రేమించి తన సర్వస్వం అని నమ్ముకున్న మగవాడు వుత్తర మోసగాడయితే స్త్రీ ఎంత బాధ పడుతుందో నాయన యిప్పుటి బాధ తెలుస్తోంది. అందుకే నేను జయ వుత్తరం చూడగానే జయమిద ముండి పడలేకపోయాను. ఆమె బాధ సర్థంచెసుకునే నేను వెళ్ళి పోతున్నాను. మీరింక నా ఛాయలు చూడటానికిగూడా ప్రయత్నించవద్దు. ఇది నా ఆజ్ఞ. నా మీద యే కొస్త మమకారంవున్నా ఇది పాలించండి. ఒక గోముఖ వ్యాఘ్రానికి నా జీవితం అర్పించుకున్నా నన్ను బాధ తిప్ప ప్రస్తుతం నాలో యేమీ లేదు. మీరు వెంటనే వెళ్ళండి. ఆలస్యం చేసి మరో ప్రాణిలోవున్న విశ్వాసం పోగొట్టుకోకండి. నాయన అవస్థ ప్రపంచంలో మరే యువతికి కల్లోగూడా కల్గించవద్దని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

ఇట్లు,
విజయ.

మరో సమయంలో అయినట్లుంటే ఆ వ్రాతకి మనసారా విరగబడి నవ్వుకునే నాడిని, కాని ఇప్పుడలా నవ్వలేకపోగా సరాలు పిండుతున్నట్లుగా విపరీతమైన బాధతో ఒక చిన్న మూలుగు నా న్నొడయాన్ని చీల్చుకుంటూ బయటకు వచ్చింది.

ఎస్ట్రెలా బేటరీస్ లిమిటెడ్.,
బొంబాయి-కలకత్తా-రీల్లీ-కాన్పూర్-మద్రాస్-నాగపూర్

NAS-56

విజయ కోపగించుకుని వాళ్ళక్క గారింటికి వెళ్ళిపోయిందట. అంతా యేమాత్రం సందేహం లేదు. ఈ వేళే చివరి మొహం చూశాడు రా భగవంతుడా అనుకున్నాను. ఇంక యిప్పుడు అక్కడికి వెళ్ళిచేసిది గూడా లేదు. తెల్లవారే విజయలోపున్న వుండేకం గూడా తగ్గుతుంది. అప్పుడు అసలు విషయాన్ని విశదంగా చెప్పవచ్చు అనుకుని పూరుకున్నా. లేచి వుత్తరం ద్రావరుమీద పడేసి వెనక్కు తిరిగా. ఒక్కసారి పన్న జానల పరిసరం సువ్వమని గదంతా చుట్టేసింది. విజయ వచ్చిందా అనిపించింది. నా పిచ్చిగాని విజయ యెందుకు వస్తుంది? ద్రావరుమీద పొట్టలో లోపున్న పూలు ఎంతా తను సారభాన్ని చాచుకోలేక గిడంతా విరజిమ్ముతున్నాయి. తీగం సేపు వాటి వంక చూచాను. అవి తన్ను పెక్కిరిస్తున్నట్లుగా కనిపించింది. మరుక్షణంలో పొట్టం ఆవిధంగానే రెండు చేతులతోనూ నలిపేసి పిథిలోకి గిరాలుకొట్టి గబగబా తిలుపులుజేసి హోటల్ వైపు వదిలి పోగించాను.

మర్నాడు పుడయం మా వదినగారింటికి వెళ్ళాను. బతుకు ఎనిమిదేళ్ళ రఘు అడుకుంటూ కనిపించాడు. పన్ను చూడగానే 'బాబాయ్' అంటూ పరుగెత్తుకొచ్చాడు. ఎటుకుని ముద్దు పెట్టుకుంటూ "పిన్ని వచ్చిందా?" అన్నాను. వాడు వచ్చిందని తిలకిస్తూ "బాబాయ్! మరే నా పిప్పిల్లని కోహకుక్క చంపేసింది." అన్నాడు యెంతో దుఃఖపడ్డా. వాడిని ఓచాగుస్తూ మెట్టెక్కి లోపలకువచ్చి హాలులో కూర్చున్నాను. లోపలనుంచి విజయకంఠం వినిపించి మోసాని అనిపించాను. కాని వాడు ఆ భంగమైంది. కాసేపు రఘుతో ఖుబురుచెప్పి వాడిని "లోపలకువెళ్ళి మీ పిన్నిని ఒక సారి పిలుపుకురా" అన్నాను.

"నువ్వు వచ్చావని చెప్పనా?"

వద్దన్నట్లు నూచించాను. వాడు తూనీగ లాగ లోపలకు తుగ్గుతున్నాడు. రాబోయే విజయకు ఎలా కొంతస్వరంతో సచ్చి చెప్పాలో ఆలోచించుకుంటున్నాను. ఇంతలో రఘు విజయ చెయి పుచ్చుకుని లాక్కొచ్చి తిప్పట్లు కొడూ నవ్వాడు. మొదట నే ననుకోలేదు గాబోలు విజయ తీగంసేపు తెల్లబోయి వెంటనే వంగి రఘు పిపుమీద ఒక్కటి చరిచింది. దెబ్బచురుకుగా తగిలటం వల్ల వాడు బిక్కి మొహం పేసి నావైపు చూస్తూ ఏడుపు పోగించాడు.

"పొరపాటు పడ్డా వని చెప్పటానికి వచ్చాను" లేచివచ్చి రఘును ఎత్తుకుని సముదాయస్తూ అన్నాను. విజయ కళ్ళు నిప్పులు కుక్కతున్నాయి.

"నేనేం పొరపాటు పడలేదు. నాకంతా

మాణిక్యంబు సమేత భీమేశ్వరస్వామి దాక్షారామ |

—భాలో : వి.ఆర్. శ్రీవతి.

బాగా తెలుసు. మీ నాటకం ఇంకా అడదామని చూడకండి" నాచేతులొంచి రఘుని ఒక్కసంజాతో లాక్కుంది.

"విజయా!"

నామాల వినిపించుకోకుండానే రఘు పిపుమీద మళ్ళీ అంటిస్తూ "వెళ్ళా! ఇప్పుటినుంచి అబద్ధా లాడటం నేర్చుకుంటే గాని రేపు పెద్దిపెద్దవాళ్ళ గొంతులు కొయ్య

లేవు." అంటూ లోపలకు వెళ్ళిపోయింది. "విజయా!" ఆ వేళెంతో బిగ్గరగా అన్నాను. ఎవరినుండేంచి ఆవిధంగా వ్యంగ్యంగా మాట్లాడిందో అరంచేసుకున్న నేను ఇంక అక్కడ నిలబడ లేక వెనక్కు తిరిగి వచ్చేవాను. అదివారం కావటం ఈరోజు ఆసీను కూడ లేదు.

ఇంటికొచ్చి మా నం గా కుర్చీ లో కూర్చుని జరిగినదంతా ఒక్కసారి విమర్శించుకున్నాను. ఇందులో నేను చేసిన దేముంది? నాపాత్ర నిమిత్త మాత్రంగా నిలబడింది. ఆసమయంలో జయపాల్ కన్నీటి నా ఏం చేసేవాడినో అనిపించింది. ఇంతలో బాపురుయంటోంది. ఎక్కడి వస్తువులు అక్కడ లేక చిందరవందరగా పడివున్నాయి. రాత్రి కోపంతో నలిపి పాకే పిపి పూలు ఒకటి రెండు వాడిపోయి ఎండిపోయి క్రింద పడి వున్నాయి. ద్రావరు ముందు కుర్చీలో కూర్చుని జయపాల్ ఈ విధంగా వుత్తరం వ్రాయటం మొదలు పెట్టాను :

జయపాల్,

హాస్యపూరితంగా నువ్వు వ్రాసిన వుత్తరం అందింది. కాని అది మొదట నాకు అందలేదు. ఎవరికందాలో వారికే అందింది. ఆవిధంగా అందటంవల్ల కలిగిన ఫలితం వింటే నువ్వు బహుశాని ద్రాహారాలు గూడా మర్చిపోతావు. ఒకనాడు నీమూలం గానే. అంటే నీ వుత్తరం మూలంగా నేను విజయను వెళ్ళొడటం జరిగింది. ఆనాడు నేను ఆ మృదగ్గర వుండిగాను వ్యావిధంగా ప్రేమలేఖ వ్రాయక పోయినట్లయితే నేను విజయను వినాహ మాడటం సంభవించేదిగాను. కాని మళ్ళీ నీ వుత్తరం మూలంగానే విజయ నానుండి దూరమై పోవటం వింతగా లేదు! ఎరుగని వాళ్ళు నీ వుత్తరం చూస్తే ఏ ఫలితాలు కలుగుతాయో అనే కలిగాయి! విజయకు నువ్వు తెలియవు. పన్న పార్థంచేసుకుని కోపగించి నామీద అలకతో వాళ్ళ అక్క గారింటికి వెళ్ళిపోయింది ఇప్పట్లో విజయదిగ్గరకు నేనువెళ్ళినా ప్రయోజనంలేదు. జయపాల్! నామీద విజయకంత ఆసక్త్యం పుట్టడంలే చివరికి నామొహం చూడటానికి గూడా యేవగించుకుంటోంది. ఆమెయినా నాదిగ్గరగా రావటం దుర్లభమనే తెలుస్తున్నాను. ఎంకుంటావా విజయ నన్ను దోషిగా నిర్ణయించుకుని వెళ్ళిపోయింది. నేను నిర్దోషిని నిరూపించుకునే ఆధారాలు నాదిగ్గర లేవు. తిమాషగా వ్రాసిన వుత్తరం ఇంత దారుణఫలితాల నిస్తుందని నువ్వనుకుని వుండవుగదా! కాని యేం చేదాం. ప్రతిది

అరాంగి అలుక

మన మంత్రికోరకే అనుకుని పూరుకున్నా.

అట్లు, యేం చెయ్యాలో తోచని, నీ, రాజా.

అనోజంతా అటూ యిటూ కౌలు కౌలిన పిల్లలాగ తిరుగుతూ గడిపాను. ఆరాత్రి సరిగ్గా నిద్రపట్టలేదు. ఇంత చిన్న విషయానికే విజయ నన్ను అనుమానించిందంటే నన్ను నలు అర్థం చేసుకోలేదన్న మాట. నాయకులు నిలబడి పుత్తిరంలోని మాటలు నా ముహూర్తాది అంటే యేంతో సంతోషించేవాడిని. వాళ్ళక్కడో యేమని చెప్పిందో, భార్యా భర్తల మధ్య యేవై నా మనస్థితి కలిగినా యిద్దరూ ముఖాముఖిని తేల్చుకోవాలిగాని యీ విధంగా చేస్తే కలిగే ప్రయోజన

మేమిటి? పైగా అందరూ చూసి నవ్వడం తప్ప. ఇందులో నా తప్పుం లేదు. మొదట విజయే దూరంగా వెలివోయింది కాబట్టి యే నాటికైనా తనంతటనే తిరిగి తీసుకువచ్చి నా దగ్గరకు రావాలి. ఒక నిశ్చయాలి! వచ్చిన తర్వాత నా మనసు తేలికపడింది. యే భారపాటు చెయ్యని నేను వెళ్ళి తీసుకువచ్చి అడవికలసి అవసరం నాకేమాత్రం లేదని పించింది.

ప్రళయకాలంలో ముచ్చటగా మూడు రోజులు గడిచిపోయాయి. నాలుగోరోజున నూర్యోదయమైంది. ఈ రెండు మూడు రోజుల్లో నేను విజయను చూడటం గాని కనీసం ఆమెను గురించి వినుటానికే గాని

అందముగ మన్నే ఒక అందమైన చీర!

మీరు బిన్నీవారి అసలైన నిల్వ. జార్జెట్ చీర కట్టుకుంటే ఎంతో అందముగ కనపడతారు. అది అసలైన నిల్వతో నేయబడినది కనుక దాని మెత్తదనము మరియు సహజమైన తళతళ దాం కాంము ఉండును.

బిన్నీవారి అసలైన నిల్వ. జార్జెట్ చీరలను ఎన్నో చూపు యింటివద్ద ఉతుకున్నా అవి ఒంటి మీద అందముగ విరిచేలా ఉంటాయి. వాటి సునోహరమైన రంగులు పోవు.

అందముగ దాం కాంము మన్నే బిన్నీ వారి నిల్వ. జార్జెట్ చీరలను కొనండి!

బిన్నీవారి యితర నిల్వ. చీరలు, మెత్తని నిల్వ. చీరలు: పుష్ప డోమునంటి ఈ మెత్తని నిల్వ. చీరలు. బంగారు అంచు మరియు సర్దిక్రొత్త దీక్షితులతో తళతళలాడే రంగులతో దొరకుతున్నాయి. వీటిని యింటివద్ద ఉతుకుకోవచ్చును.

క్రేష్ నిల్వ. చీరలు: ఈ గొత్త అందమైన స్వచ్ఛమైన నిల్వ. చీర వేలాడడంకరమైనది. అంతేమీద బంగారు అంచులు.

అసలైన బిన్నీవారి చీరలన్నిటిమీద బంగారు రంగులో యా ముద్ర వేయబడియున్నది

కొంగుపాడు పురెస్, కాటన్ అండ్ సర్క్సు మీర్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ మ్యానేజింగ్ ఏజెంట్లు: బిన్నీ అండ్ కంపెనీ (ప్రైవేటు) లిమిటెడ్.

ప్రయత్నం చెయ్యలేదు.

పదిగంటలు దాటింది. ఆఫీసుకు వెళ్ళే ప్రయత్నంలో వున్నాను. ఇంటి ముందు జట్కా ఆగింది. ఒకసారి నా గుండెలు సంతోషంతో వువ్వకున లేచాయి. బండి లోంచి దిగిపోతున్న విజయను నేను గమనించనట్లుగా వుండాలని పిల్చి పిడివైపు పెట్టి నిలబడ్డాను.

"రాజా!" ఆసించిన ఆశలు ఒక్కసారి కూలిపోగా పులిక్కిపడి వెనక్కు తిరిగి చూచాను. యెదురుగుండా గుమ్మం లో జయపాల్, అతని భార్యమణి నిలబడి వున్నారు. తీగంసేపు నేను, జయపాల్ ఒకరి కళ్ళలోకి ఒక కళ్ళం చూచుకున్నాం. అక్కడ మణి వున్న సంగతి కూడా మర్చి పోయి ఇద్దరిం ఒకళ్ళి నొకళ్ళు గట్టిగా కౌలించుకున్నాము.

"నేను తినుషకోసం చేసినవని యింత దానిని ఫలితం కలగ చేసుందనుకోలేదురా రాజా" అన్నాడు గద్దెదిక కంఠంతో. మూడురోజుల క్రితం గనక జయపాల్ నాకు కనిపిస్తే యేం చేసేవాడినో నాకే తెలియదు. కౌని యిప్పుడా సమయం దాటి పోయింది.

"ఎండి లోపలికి" అన్నా గుమ్మంలో లిల బడిన మణిని చూస్తూ.

"అసలు జరిగినదేమిటో మరి విశదంగా చెప్ప" అన్నాడు జయపాల్ లోపలకు వచ్చి కూర్చుంటూ. నేను జరిగినదంతా విపులీ కరించాను.

"నేను పుత్తిరం రెండోవైపున గ్రీన్ ఇంకో లో (వాకాను చూడ లేమా?" అన్నాడు జయపాల్ అంతా విన్న తర్వాతి.

"ఉహు యేమని వ్రాశావు?" అన్నాను జిశ్చిర్చంగా.

"నేను వ్రాసిన పేపరు ఆకుపచ్చగా వుండి గదా. దానికి జనకవైపున క్రిందుగా పుత్తిరించదవిన తర్వాతి కలిగిన అనుభవం వ్రాయ అని పూర్తి సరికం చేశాను." అన్నాను.

"నేను చూడలేదు. విజయగూడ చూడే వుండదు." అన్నాను.

"సరే చూస్తే యీ గ్రంథమంతా ఎందుకు జరుగుతుంది, నీ పుత్తిరిం అందింది. మొదట నువ్వుకూడా తినుషగా వ్రాశావేమో అనుకున్నాను. కాని వివరంగా చూస్తే అంగులో తినుషా వున్నట్లు కల్పించలేదు. పుత్తిరిం చూచినప్పటి నుంచి మణి నన్ను ఒకటే సాధింపు, ఇక వెంటనే బయలుదేరి వచ్చాం. మా పంతెండ్రుకూతురు నీరజ యిక్కడేవుంది, అక్కడే దిగావు. సగంరి యిక్కడికొచ్చామంటే పరిస్థితులు తెలియవు గదా!"

(రెం - వ పేజీ చూడండి)

పెళ్లి ప్రయాణం

క్రికెట్ చెస్తున్నావు జయం, ఎల్లండి ప్రయాణం పెట్టుకొని తీరు బాటుగా ఎమిటా బాతా ఖానీ—పెళ్లి పనులలో సతమతమవుతూ మన్యనోక్తసారి ఇంట్లో అందర్నీ వాడిస్తూ ఉండి తల్లి. ఆమ్మ సణుగుడు అలవాటుగానూ, చీవాట్లు పరిపాటిగానూ భావించి జయం ఇంకో బాతా ఖానీ మానలేడు.

లక్ష్మీలో మాట్లాడుతూ కూర్చుంటే గంటలూ రోజులూ సంవత్సరాలూ, నిమిషాలూ గడిపేయవచ్చు. ఆ ఆధ్యాత్మిక అడివిలో లక్ష్మీలేకపోతే తనకేం తోస్తుంది. జయం ఆవూరువచ్చిన దగ్గర్నుంచీ ఇద్దరికీ బాగా నేవుంది.

ఆ ఊళ్ళో రైతులూ కార్మికులూ కాక బుగరిలకుటుంబాలు అయిపోయాయి కొంపలు

న్నాయి. తాతలనాటినుంచీ వేరైపోయినా వారంతా అన్నదమ్ములే. ఒకసోదరుడు ఉద్యోగంమీద దేశమంతా తిరిగితిరిగి మగ్గస్యగ్రామం చేరుకున్నాడు. అంతకుముందు కూడా ఏడాది కోకసారైనా కుటుంబంతో వచ్చేవాడాయన. ఆయన కుమార్తె జయం. ఊళ్ళోనే పూటపడిన మరొక సోదరుడి కుమార్తె లక్ష్మీ.

*****

కన్న సామి

*****
ఆ యిద్దరి స్నేహం ఇదివరకు ఏడాదికోకసారి చిగిరిస్తూ ఉండేది. జయం తండ్రిగారు గ్రామంలో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకోవడంతో స్నేహంకూడా స్థిరమైంది. ఒకరిని ఒకరు ఒక గంటయినా విడిచి ఉండలేరు.

ప్రస్తుతం ఎడబాయని ఎలబ్రాయపు ఆ జంటకు ఒక తీక్షణ సమస్య చర్చనీయమై కూర్చుంది. ఆ సమస్యను పరిష్కరించకపోతే వారంగోజులు ఎడబాటు తప్పకుండా దుర్భరం!

జయం అన్నయ్యకు ఒక దూరపు సంబంధం చెస్తున్నాడు. ఎల్లండి అంతా తరలి వస్తున్నారు. ఊళ్ళో ఒకొక్క అన్నదమ్ముడి ఇంట్లో ఇద్దరేసి మెంబర్లుగా కదలి రావాలని తీర్మానించబడింది. ఈ సందర్భంలో లక్ష్మీని ఎలాగైనా ఆ దూరజేతం తీసుకువెళ్ళిడానికి జయం నిశ్చయించుకొంది. పెళ్లి పెద్దలలో ఒకడుగా లక్ష్మీ అన్నయ్య వస్తాడు. అయితే ఈ గాథకి అనకట్ట అయి కూర్చున్నారు తండ్రిగారు. ఆయన స్వయంగా ఎలాగా ఎక్కడికీ కదలరు. లక్ష్మీని తీసుకువెళ్ళమని జయం చెబితే ఆయన ససేమిరా వల్లకొడన్నాడు: జయం వాళ్ళ

పెళ్లి ప్రయాణం

నాన్నగారితో ప్రత్యేకంగా చెప్పమని చెప్పింది. ఆయనకూడా వరం చెప్పాడు కాని ఫలందక్కలేదు. చెప్పవలసిన తక్కిన వాళ్ళుకూడా సందర్భంవచ్చినప్పుడు నోక్కి వక్కొడిస్తూనే వున్నారు. ఆ ముసలాయన పట్టు విడువలేదు. “ఈడొచ్చిన పిల్లని ఎక్కడికి పంపుతామయ్యా” ఇదేవరస!

పెళ్లివారు ఒక్కొక్కరే బండి ఎక్కుతున్నారు. జయం ముఖం ముకుళించుకుని కూర్చుంది. దిగులుగా వెనక్కు చూస్తూనే బండి ఎక్కింది. కిటికీలా నవ్వుకుంటూ తనూ లక్ష్మీ ప్రయాణమాతామని మొదట ఎంతగానో మురిసిపోయింది. అయిదు మైళ్ళు రెండుగంటల కుదుపు ప్రయాణాన్ని

రెండు నిమిషాల్లా గడవగలమని మురిసి పోయింది.

కిటికీలోంచి అందరి ప్రయాణాన్ని చూచి లక్ష్మీకి దుఃఖం పొంగివచ్చి ఇంట్లోకి వెళ్లిపోయింది. అన్నయ్యకి-లక్ష్మీకి జయోనికి ఉండే అవినాభావమైన స్నేహం తెలుసు. కాని... పెళ్ళివారు ఊరు విడిచి పోలి మేర దాటేవటకూ ముసలాయన పట్టు విడువలేదు. అలాగే ఆ పట్టు పెళ్ళివారు పోలి మేర దాటిపోయినా లక్ష్మీ విడువలేదు.

“లక్ష్మీ మాత్రం ఏమంత అసందర్భమైన కోరిక కోరింది నాన్నా? మేమిందరం అన్న లం, అక్క చెల్లెళ్ళూ ఉండగా మీ రెండుకొరెంగ?” అన్నయ్య ఈ మాత్రం మాట

సహాయం చేస్తాడనుకోలేదు. యసలాయన సమాధానం కూడా లేదు. అన్నయ్య క్షణ ఆలోచన తిట్టినట్లు ఉంది. తండ్రిని చనిపోగా చెవిలో మెల్లగా చెప్పాడు.

లక్ష్మీ చూస్తుండగానే నాన్నగారు ఇంటి మురిపోయారు. “సరే! అయితే తీసుకు వెళు” అన్నారు. లక్ష్మీ మొదట కొంచెం ఆశ్చర్యపడిపోయి, అన్నయ్యలో ఏమీ ఆశ్చర్యం కనిపించనందుకు తరవాత మరెంతో ఆశ్చర్యపడి పోయింది. అప్పుడేమీ ప్రశ్నిలు వెయ్యకుండా బుద్ధిగా బయలుదేరింది. “వాళ్ళు ముందు వెళ్ళిపోయారు కదూ?” అని మాత్రం అన్నది. “ఏమిందన్నా! వాళ్ళు ఈ నాలుబళ్ళిమీద నేడనుకే చేరబుప్పటికి మనమే ముందుంటాం” అన్నాడన్నయ్య.

* * *

“జయం మనదేనే జయం!” అన్నది రైలెక్కుతూనే లక్ష్మీ. లక్ష్మీని కాగలింతుకొని జయం ప్రశ్నించవ్వం కురిపించింది. “అసలు నాన్నగారెలా ఒప్పుకున్నారు-ముఖ్యమైన ప్రశ్ని. జరిగినదంతా చెప్పింది లక్ష్మీ. అన్నయ్య ఎంత చెప్పినా ఒప్పుకోలేదు. చివరికి... అంతవటకూ చెప్పాక అన్నయ్య బైపు తిరిగి నాన్న చెవిలో విమిటి చెప్పావు అన్నయ్యా అంటూ మళ్ళా జయంతో “ఆ ఒక్క మాటతో నాన్న తక్కిమని ఒప్పుకున్నాడు జయం” అన్నది. జయంకూడా వినాలని ఆత్మీ తీరమపించింది. అన్నయ్య “ఎందుకు లే చెప్పడం” అన్నాడు.

ఇద్దరూ చెప్పమని వేధించడం ఆరంభించారు అన్నయ్య జయాన్ని చూస్తూ “నవ్వు ఎందుకు బయలుదేరావు జయం” అన్నాడు. “అదేం బన్నయ్యా! నాస్వంత అన్నయ్య పెళ్ళికి వెళ్ళి వస్తాను.” అన్నది జయం. అన్నయ్య నవ్వుతూ జయం మొహంలోకి పరీక్షగా చూసి “అది తెలుసులే! వట్టి అంతేనా... అని” అన్నాడు. జయం బుగ్గలు ఎత్తపడ్డాయి. లక్ష్మీకి అర్థమై “ఏమో” అంది.

“నీ నిజయ్యకు బావని-ఎన్నాళ్ళయిందో ఓసారి చూడమని! అలాటి పనే మన లక్ష్మీ దిని” జయం విమిటి అన్నట్లు తల ఎత్తింది. లక్ష్మీ ఏమిటో అన్నట్లు బదులు తూచుకుంది.

“ఈ ప్రయాణ సందర్భంగానే ఈ మధ్యను అనుకున్న ఒక సంబంధాన్ని సెటిల్ చేద్దామని, పిల్లను చూడడమే తరువాయి. అన్న ఇంతకుముందే అనుకున్నాం. ఆ మాటే, లక్ష్మీ! నాన్నతో అన్నాను” అన్నాడు అన్నయ్య.

జయం, లక్ష్మీ ముఖాలు చూసుకొని ఘక్కున నవ్వుకున్నారు.

“ఇద్దరం ఒక్కటే” అన్నది జయం. ★

ఎసంతోదయంలో ప్రల్లాసం మీకు నేడు. ప్రతిరోజు కూడా!

కాష్మీర్ బొకే బాల్మమ్. పొడర మహిల్లానాన్ని కలిగిస్తుంది! అతిమనోహరమైన దీనిని వెంటనిండా చల్లుకుంటే ఉదయపు ఉల్లాసు కలుగుతుంది... మరులుగిలిపే నువానన, చల్లదనం గుంటుల తరబడి వుంటుంది. చెమటను పీల్చివేస్తుంది... చర్మం పొట్టురేగకుండా, పెట్టుకుండా కాపాడుతుంది... మీ అందాన్ని ఇనుమడియజేసి, ఆకర్షణశక్తి నదికతరం చేస్తుంది

కాష్మీర్ బొకే
బాల్మమ్ పొడర

పురుషులు ప్రేమించే పరమళం

కాల్డేట్-సామూయ్ వారి వస్తువు

1806 నుంచి శ్రేష్ఠతకు కాల్డేట్ ప్రశస్తిగాంచినది

1806

“దుర్గ పూజ”

—చిత్రం : వ్యామసునకీ నేని.

జయ విజయాభి

శ్రీరస్తు విజయోస్తు దిగ్విజయ మస్తు
(సనకసకవసునాహనసిద్ధిరస్తు
ఆశ్రయజగద్ద మహర్ష మహనాదు
శాస్త్రతాకీర్వాది సత్త్వివాక్యములు
బాలరదీపవలు బ్రహ్మరదీపవలు
బ్రాహ్మగా మిత్రపురు బ్రహ్మయ్యరస్తు
జయభి జయభివ దిగ్విజయభివ!

అయి ఆశ్రయజగద్ద విదియ (నెల
పాడుపు)నుండి విజయదశమివరకు బడి
పండుగవెంట పిల్లంబులు పట్టుకు కొత్త బట్ట
లతో ముస్తాబై వానరసేనలా ఇంటింటిపై
దండవదలి, పెద్దల నాకిర్పడించే బాల
బ్రహ్మసరదాలను జూచి ముసలివారు మురిసి
పోవడం దసరాపండుగ ప్రత్యేకత. దసరాను
'దశరా(త్)' (అంటే పది రా(త్తులు)
అంటారు. దీని ఒకరుగితో పోలిన తొమ్మిది
రా(త్తులను, విజయం పొందిన పదివ రోజును
కూడా ఈ పేరు స్ఫురింపజేస్తుంది. దసరాను
'దశహరా' లేక 'దశహాపహరా' అని గూడా
అంటారు. పది పాపాలను పరిహరించి తిరిప
చేసేదేపండుగ.

దీనిని 'విజయదశమి' అని గూడా
అంటారు. శ్రీమంహారాష్టమై విజయ
యాత్రలు చెప్పిన విరాధవీరులనుండి స్వార్థిని
గ్రహించే పర్యం విజయదశమి. ఆనంతరే
నాగించిన విజయానికి పండుగ ప్రతీక.

మంచికి చెడుమీద లభించిన విజయాన్ని
స్ఫురింపజేసే ద్వారా ప్రజాజీవితంలో నూతన
కోత్యాహ్వానం, సవరించిన కేక తిండి
దసరాధ్యయం. సురలు నిర్భయిస్తారు; అసు
రులు నిర్భయ అసంభయిస్తారు. సమకాలీన
పరాయణత్వం వారి చిహ్నం. సారాంశం.
మానవప్రవృత్తిలో గూడా ఈ దేవదానవ
ప్రకృతులు కనబడతాయి. ఈ గుర్తింపజే
శక్తిలపై విజయం సాధించినట్లే, దేవ విజయ
యాత్రకు బయలుదేరినట్లే బోజాలు ఈ
పర్యంలో పెనవేసుకుంటాయి.

ఈ పండుగలో శివపూజ, అయ్యపూజ,
సీమాలింపునం పాడుటలు, జమ్మికొట్టలు ఆ సే
వలు ముఖ్య సాంప్రదాయం కాదు.

ఆయుధపూజ

శివపూజ విజయం పొందిన అయ్యపూజ
విజయ మాణిక్యం యిది ఈ నాటికి విభిన్న
రూపాల్లో ఆచరింపజేసిన చూస్తూ, దశమ
నాడు కొంచెం, ఆశ్రయం జ
గద్ద ఆధిపతి (అగ్రమంతుని ముఖ్య
శాఖ) వెనుండి ఆయుధములను తీసి, పూజించి,
ఉత్తరగోగ్రహాగ్రంథిద్వారా విజయ
యాత్రకు ప్రక్రమించినవారి నాడు కొందరు
తిమితిమీర్న వృత్తి పని మల్లను నిర్భయించి
పరభువులను, గలగల మొదలగువాటితో

అలంకరించి ఘోషదీప
స్తాలు, పూర్వంరాజ
లకు ఆయుధపూజ జా
లకు ఉరుకులెత్తే వ
చిన ఆయుధపూజ

మాన జరిగేసంబరం

ధం సంహారమై న

తిక్షణత

నీరి భాంగ్యముగియె

త్రేగంగ సఖ

పరమామ్నాయమా

బ్రహ్మ

వరదన్నీ ఘోరరా

నిజమై వర్షిల్ల

అంటూ బ్రహ్మరహిత

యలకెంతలోని పద్మా

మందకు కొందరు చెబు

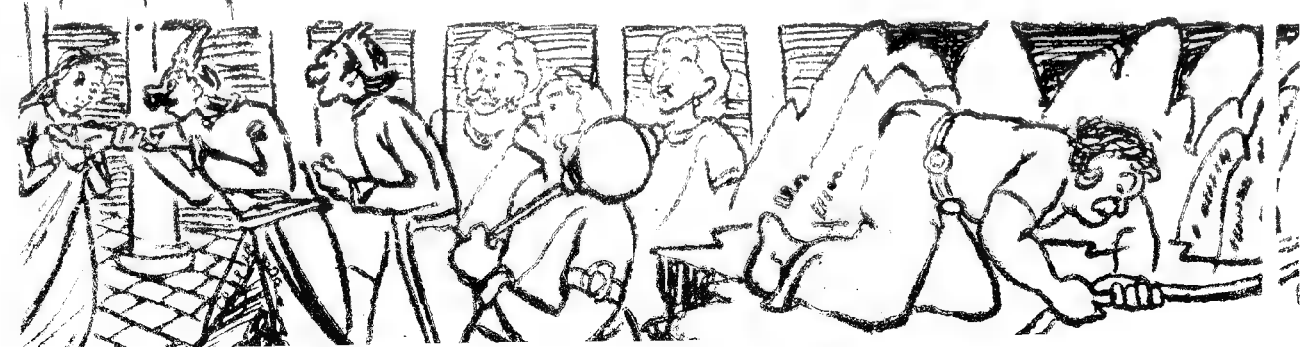
"జయ," "జయ" నివా

లల్లా తమకు సేర్వ

పంక్తులుదిరి నవవంద

వస్తూ; బాలబాలికలు

దశమివరకు చిన్నంగ

పాదగీజయభవ

నెడేద్యాలతో పూజలు యుద్ధోపకరణాలవలె విజయయాత్రలకు పుట్టికీ "క్షీణింపేరుతో గ్రామగ్రాంతా అంతా కాదు.

జ

భంబు గోడుగు

ప్రత్యుత్తర

విరించి కొడుకై

న్నితియై

వందిగింపై

కొంపై

సంబు

నారాయణా ||

నాజా వ్రాసిన నారాగ్ని విరుపులతో పండిగా మిగతా వారు చాలు చేస్తూ, పాతకాల దీప క్రమశీతలను వ్యరాగూడా వ్యక్తం వార్యకాలపు యుద్ధోపకరణాలు ధరించి

బుక్కయిపువ్వులు సంచుల్లో నింపుకుని, రావణసంహారంలో శ్రీరామునికి తోడ్పడ్డ కపిసైన్యానికి చిహ్నంగా కోతిబొమ్మలుగల గిలకలను పట్టుకుని "జయభీజయభవ", "దిగ్విజయభవ" అంటూ బిగ్గోహంతో వీధులంటి ఊరేగడాన్నే "క్షీణించిన ఆయుధపూజ" అంటారు. వాడవాడనా, ఇంటింటనూ తమ విజ్ఞానాన్ని ప్రదర్శించి, విజ్ఞానాన్ని కల్పించి, గూరివిరాళాలు వసూలుచేసి జీతం బత్రెం లేకుండా విద్యాదానం చేస్తున్న తమ గురువుగారికి "గురుజివోధవ" అంటూ సురుదక్షిణ సమర్పిస్తారు.

ఆయుధానికి చాలు విడువరిహాలు చిన్నవారికి చాలు సిరిసెనగవప్పు పిల్లవాండ్లకు చాలు పప్పు బెల్లలు జయభీజయభవ దిగ్విజయభవ. అంటూ ఊరూరి బయలుదేరి ఈ బాల బాలికలందఱు :

శైలువైన జవకల్లు చంద్రహారాలు మురిడీలు గోలునులు మురుకుండ్లగాలు పచ్చలబొసలు హెచ్చుతేళలు బొమ్మలమహాశైలు బొండ్లెసపాగ, జలతాగు వోడలు బాలుగుమాపు అంగీలు నడికల్లు అమరగానగలు తోడిగిన ముద్దాబు తోడి గిలకలను అంటూ తమ ముద్దాబును గిలకలను వక్రించుకుంటూ (ఈ వక్రీకృత ముద్దాబు వక్రీకృత

ధారణ యెలా వుండేదో తెల్పుతుంది) వచ్చి తమ బ్రహ్మ దీపవలు సురిపిస్తారు.

సలజయంకులవంటి సంవసలకల్లి తెలివి చక్కని చాల జూతుళ్ళయి కల్లి అలమవస్థకులవంటి యలుండ్ల కల్లి బలవంతులనటి బంధువుల కల్లి పుడమిలో నెనలేని భోగములో కల్లి పొండుగా నవరత్న భూషణుల కల్లి ధన ధాన్యములు కల్లి ధర్మములనేడి పుడమివల్లిల్లుడి పూజ్యుల యెపుడూ జయభీజయభవ దిగ్విజయభవ

అని ఆకస్యడించే ఈ బాల బ్రహ్మల ఆర్యాదాలను పొందడానికి ప్రతిగారూ తనూ తనూపడతారు. వియింబనైనా అనవసరంగా ఆలస్యం జరిగితే.

కలకలా మీకెంత కరుణ లేదయ్యె ఇటువచ్చి యడుగ నూకిడి పద్ధతియ్యె ఇంతసేపుంచుట యిది మీకు తనినా? ఉత్తమా జనులార చిత్తగించండి ఆలస్యమందకం దాకలపుతుండి ఆకస్యచేతి మీ వాళ్ళిల్లూను ఉంచుట మీకడి మంచిపని గాదు క్షణమే వంతుడి శ్రీసుంతులార జయభీజయభవ దిగ్విజయభవ

అంటూ ప్రాణేతువు పవాలవ్యారానే మృదువుగా మందలిస్తారు! కాస్తా నూస్తా విడిలించి విరిచి వదిలించుకుందామని చూచే

వారికి.

పావలా చేతైతె పట్టేది లేదు
అర్థరూపాయి నై అంటేది లేదు
ముప్పావలాయి నై ముట్టేది లేదు
రూపాయి యిస్తేను ప్రాపకము
లేదు.

హెచ్చు వరహాయి నై
పుచ్చుకుంటాము
నై పావలాకు పప్పు చెల్లాలు
తెప్పించి కట్టుంబు లిప్పించ
రయ్య
జయాభిజయభవ దిగ్విజయభవ
అంటూ నీటూగా నే తమ
సంభావనల స్వరూపాన్ని తెలియ
బరుస్తారు.

ఆకిర్యాదాలకు లొంగని వారి
నైజాన్ని గ్రహించినట్లుగా వారిని
మెప్పించడానికి :

బంగారు జలతారు రంగయిన
పాగ

ముత్యాలప్రావులు ముద్దు
టూంగాలు

చేతికంకణ చిరుదు చంద్ర
హారాలు

నిలుపుటంగీలును నీలాపు
మణులు

గోమేధికాపువ్య గొలుసు
రత్నాలు

మాణిక్య కిరీట మహిత ప్రతాప
నీటుగనుకాలోడు నేడివ్వరయ్య
పాటెవరు మీలోను సరసముగదయ్య
మా పప్పు చెల్లాలు మాకుదయచేసి
తెప్పించి కట్టుంబు లిప్పించరయ్య
జయాభిజయ భవ దిగ్విజయ భవ
అంటూ ధనంతప్ప వేరే గొప్పదనం లేని
వారిని ఉబ్బవేసి నేర్పుతో గురువుగారికి
మరొక కార్తికూడా ముట్టేటట్లు చూస్తారు.
వాళ్ళి పప్పు చెల్లాల సంగతి మరచిపోరని
వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. అయితే గుణధనం
గలవారే కనబడితే పప్పు చెల్లాల సంగతికూడా
త్రస్తావించకుండా :

మాటాడి తప్పవు మన్మథాకార
సాటి వేరెవ్వరు సరుణాకార
సరసనీ వచనములు జాజిపూదోట
వరుస నీతోమాట వరహాలమాట. జయ!!

అంటూ గుణధనులతోడి సాంగత్యాన్నే
వరహాలమాటగా భావిస్తారు. ఇంటిపేరు,
తల్లిపేరు, ఆనామపేరు పెట్టి :

అసమాన గుణధీర అంగకాకార
తమధలో గోవిందరాజు వంశివిస్తార
గరిమరాజ్యలక్ష్మీ గర్భసుకుమార

భరిభరి సరసించా భాగ్యదేవేంద్ర. జయ!!
అంటూ పాగడ పాటలతో సుతి, స్త్రాతాలు

కాశినుంచి తెచ్చి రాజమహేంద్ర వరంలో ప్రతిష్ఠాపన చేసిన బాలా త్రిపురసుందరి

—చిత్రకారుడు : శ్రీపతి.

అల్లారు ముద్దులు మరిపిస్తూ ఆరంభిస్తే నేనే
కాదు, యెలాటి వారయినా ఈ బుడతల
నైనానికి లొంగక తప్పదు. ప్రతి యింటి
లోని వ్యక్తులను గూర్చి వీరికి తెలియద
మంటే ఆయా కుటుంబాలలో వీరికి పూర్తి
పరిచయం యేర్పడద మన్నమాట. ప్రతి
కుటుంబ పరివారం వీరికి తెలిసి వుండేదంటే
■ కుటుంబాల మధ్య యెంతో సయోధ్య
వుండి కలసి కట్టుగా జీవించడం జరిగేదన్న
మాట. ఈ సంప్రదాయాలు కుటుం
బాల్లో ఆత్మీయభావాన్ని కలిగించేవి. ఈ
ఆత్మీయభావాభివృద్ధి సంఘభావానికి దారి
తీసేదంటే అతిశయోక్తి కాదు.

ఉంటాడయా ఊరికొకడు అన్నట్లు, వీరి
స్థుతి పాఠాలకు, బ్రహ్మాదీవనలకుగూడా
లొంగని లోభులు కొందరుంటారు. అలాటి
వారి లోభకుణాన్ని నిరసిస్తూ, వేదాంతాన్ని
భారతీయ సంస్కృతికి మూల ప్రాతిపదిక
యగు త్యాగాన్ని బోధిస్తూ,
ఇక్ష్వాకుటి లోభులయొక్క రాజోము
మటుమాయవాదులను మరియడుగజోము
మూటగట్టుటయే మోక్షముగాదయ్య
వెల్చిపోయేవాడు వెంటేమిరాదయ్య
చేసిన త్యాగమే చేదోడువాదోడు
జయాభిజయ భవ దిగ్విజయ భవ.
అంటూ లుబ్ధనిరసనపదాల పాడుతారు. ఈ

లుబ్ధ నిరసనపదాల శ్రేణిలో
'రూకపద్యం' అనేది చాలా
ప్రసిద్ధికెక్కింది. విద్యుత్తు లేకుం
డా కేవలం సంభావనలకే వచ్చా
రనుకుని భ్రమపడి మీ విజ్ఞానాన్ని
ప్రదర్శించమని యెవరన్నా అడ
గాలేగాని :

మరుజనక మమ్మేలు మత్స్యస్థి
వతార

గురుతుగా కృపనేలు కూర్మ
వతార

వరదుడవుగదయ్య వరహవతార
సేరులుగురియించు నరసింహ

వటువుగ బ్రోచిన వామ్నవ
తార

రక్షించు మము పరశురామవ
తార

రాక్షసాంతక రఘురామవతార
(పాలించనే బల భద్రావతార)

కాపాడుచుండేటికృష్ణావతార
భావజాకార శ్రీ భద్రావతార

కావనే మమ్మేపు కలికావ
తార ||జయ|| అంటూ మీరు

కొరిన దశావతార ఘట్టాలనుగాని:
అంజనేగర్భముం దమరజనించు

రంజిల్లకావత్సన రాము భజి
యించి

లంకలోపలజొచ్చి లంఖిణిని ద్రుంచి
జంకకను రాక్షసుల వింకమణిగించి
పంకజాక్షివార్త పలికి నెరిగించి

సంకటము బాసిన స్వామిహనుమంత
జయాభిజయ భవ దిగ్విజయ భవ

అంటూ రామాయణ ఘట్టాలనుగాని వివి
షిస్తారు.

“రేపలైవాడలో గోపెమ్మ మేము
కాపురములు చేసి కడతేరలేము”

అంటూ శ్రీకృష్ణుని దుండగాలను గోపికలు
యశోదాదేవికి ఫిర్యాదుచేయడం :

తెల్ల వెంట్రుకలు పోగొట్టండి

రంగులకు మోసపోవద్దు. అని తాత్పర్య
లికములు ప్రపంచ భ్యాతిగాంచిన మా
హెర్బోల్స్, తలనూనె తెల్ల వెంట్రుక
లను అద్భుతముగా నల్లబరుచును. మొదడుకు
చలవ నిచ్చుటలో ఇది సాటిలేనిది. కంటి
చూపు బాగుపర్చి, బట్టతల పోగొట్టును.
పని చేయదని ఋజువు పర్చిన వారికి మంచి
బహుమతి సాదారు. 6/- ప్రత్యేకం రు. 8/-

Premier Drugs Corporation
P. O. PIHRA (Hazanibagh)

క్షేత్రమాలిక

కావ్యకంఠ, శ్రీ వాసిష్ఠ గణపతిముని భారతదేశంలో సుప్రసిద్ధములైన దివ్యక్షేత్రాలు దర్శించి తపస్సు చేసిన పునీతమూర్తి. ఆయాక్షేత్రాలలో దేవి ఏ పేరుతో ఉన్నదీ ఈ క్షేత్రవర్ణనలో తెలివారు. ఇంకో రహస్యం. ఏ క్షేత్రంలో దేవిని ఏ విధానంగా నేవించాలో అదికూడా సూచించారు.

కాశీ మున్నగు క్షేత్రాలలో శక్తి గుప్తంగా ఉందనీ తాను బయటపెట్టుతున్నాననీ సారాంశం.

రామేశ్వరంలో షర్వతవర్ధన పేరుతో ఉన్న విగ్రహం అంతా శక్తిస్వరూపంకాదు. అక్కడ శక్తి పాదాలలో ఉంది.

మధురలో మీనాక్షీ దేవి నేత్రాలలో తేజస్సు ఉంది; ఇలా గ్రహించాలి శక్తిస్వరూపాన్ని.

ఈ విషయం అంతా గణపతిముని చెప్పిన ఉమానహస్ర మనే ప్రోతప్రబంధంలో క్షేత్రవర్ణన స్తబకంలో ఉంది. ఆ శ్లోకాలకు యథాతథంగా కాకపోయినా ఇంచుమించుగా అనువాదం ఈ క్రింది వాక్యాలు.

“యామిజ్ఞాత”

మాయారూపిణి, మం గ శ దాయని,
వేల్పులకు, వానవులకూ పూజనీయు
రాలు అయిన న్యాయమూరి చిరునవ్వులవిలా
సాలు భారతభూమికి సభి శోభనాలు కలి
గించుగాకి.

ప్రియమిత్రుడా!

అరవవ్యర్గాన్ని అరికటి మాధుకిర వృత్తి
తో ఆకలి అపమకొంటూ మోక్షం కోరు
కొనేవాడైతే రామేశ్వరక్షేత్రంలో వేంచేసి
వున్న పర్వతివర్ధిదేవి పాదాలను దర్శించి
తిరిగింది.

సుందరేశ్వరులకు ఆరాంగి అయి మధురా
నగరంలో ఆవరించిన మీనాక్షీ దేవిని
చూచావంటే నీ సంసారతాపం అంతా
పటాపంచలవుతుంది.

జంబుకేశ్వరుని ఆత్మశక్తియై యున్న
పరాంబమ ఆశ్రయించే భక్తునికి అజ్ఞాన
తిమస్సు తోలి జ్ఞానోదయం అవుతుంది.
(దిక్షిణదేశంలో ప్రసిద్ధములైన పంచభూత
క్షేత్రాలలో జంబుకేశ్వర క్షేత్రం ప్రసిద్ధి
మొంది.)

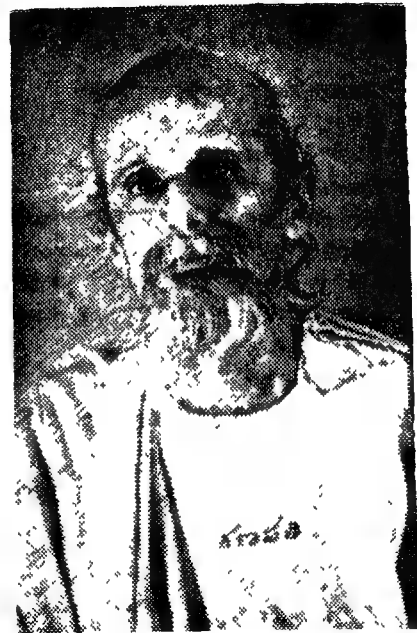
తిరువానూరులో ఆవరించివున్న త్రిపుర

సుందరీదేవి మహిమను వెయ్యి నోళ్ళున్న
శేషుడుకూడా వర్ణించలేడు. భక్తుల పురు
షారాల్నీ ఆ దేవి ఫలించచెస్తుంది. ఆ
క్షేత్రంలో పుట్టిన యేజంతునేనా ఆవలీలగా
ముక్తిని పొందుతుంది.

దర్శించవయ్యా! చిదంబర క్షేత్రం
దర్శించు. అది ఆకాశలింగం ఆవరించిన
పుణ్యభూమి. వలరాజు నాట్య విలాసాలకు
చేయూత ఇచ్చిన శివకామసుందరి వెలిసిన
క్షేత్రం అది. నీ కోరికలు ఫలించాలంటే
ఆ అమృత పాదాలు పట్టకా!

శ్రీశోలింగరూపి అయిన అరుణాచలేశ్వ
రుని గృహాలక్ష్మి ఆపీతకుచాంబ ఆదివ్య
జనని నివాసం అరుణాచల క్షేత్రం. దాని సే
తిరువణామలై అని ప్రాచీన భాషలో
పేర్కొంటారు. (ఇక్కడ దేవి ఆలయానికి
పశ్చిమంగా ఉన్న కొండలో క్రిందకం
ఉందని గణపతిమునులు విశదీకరించారు.)
ఆ ఆపీతకుచాంబను నేవించిన వారికి సర్వ
కార్యసిద్ధి అవుతుంది.

కుంభలిపటణం (పడైదు) భిన్నమస్త
అయిన రణుకాదేవికి ఆనాసభూమి. ఆనం
దము అంటే యేమటో కలలోనైనా చెలి
యక బాధపడే సంసారి యీ రణుకా
క్షేత్రాన్ని ఆశ్రయిస్తే ముక్తసంగడోతాడు.

“గణపతి ముని”

అదిపురి క్షేత్రం (తిరువచ్చియూరు) లో
గలకొనివున్న శ్రీ త్రిపురసుందరి. ఆ తల్లిని
దర్శించి నేవించిన వారికి బాహ్యభ్యంతర
శుద్ధి కలుగుతుంది. అనూయవంటి గురుజాలు
కుడుకుకొని పోతాయి. మరుచటి జన్మలో
తప్పక ముక్తిపొందుతాడు.

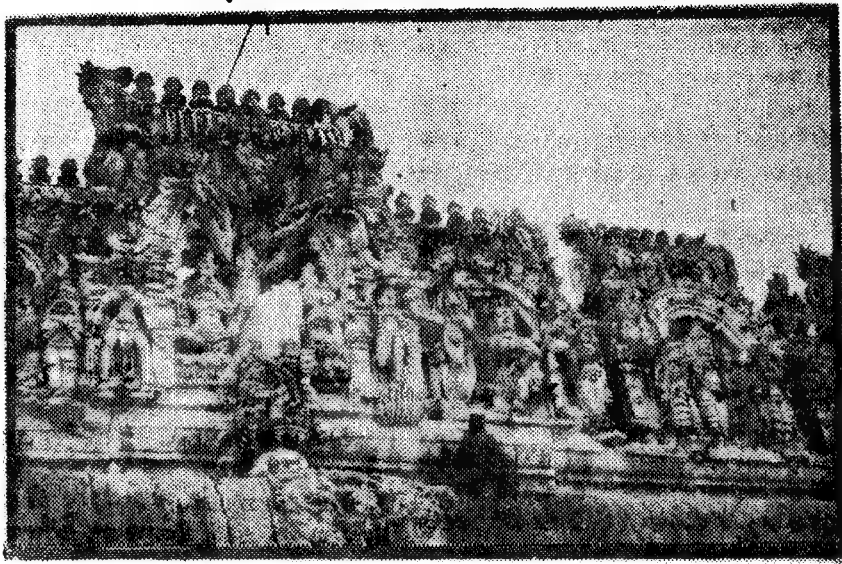
పసిడిగజైల ఒడాణంలో కలకల లాడు
తూన్న కొమాక్షీదేవి కాంచీ పట్టణంలో
ఆవిర్భవించి ఉన్నది. ఆదేవి నామాక్షరాలు
అనందతరంగాలై వినవస్తూ ఉంటాయి.
ఆమె నామం జపించు, ఆనందించు. (కంచి
పృథవీక్షేత్రం అని పెట్టలు చెబుతున్నారు.)

జ్ఞానాంబిక ఆనేపేరుతో జగదంబ
కాశీహస్తీ క్షేత్రంలో ఆవరించింది.
ఆమెను దర్శించిన వారికి కైలాసప్రాప్తి
అవుతుంది. అని ప్రాజ్ఞులంటున్నారు.
ఆదేవి పాదాలు నమ్ముకొన్న భక్తులకు
జ్ఞానోదయం తప్పక అవుతుంది. (కాశీహస్తీ
హయ క్షేత్రం అని ప్రసిద్ధి.)

భ్రమరాంబిక విజయంచేసి ఉన్న క్షేత్రం
శ్రీశైలం భ్రమరాంబికను నేవించి, శ్రీశైల
శృంగాన్ని చూచినచి్చి పుణ్యాశ్శుకు
మరిజన్మలేదు.

పశ్చిమ సముద్రతీరాన ఉన్న పుణ్య
క్షేత్రం గోక్ర్మం. క్షేత్ర దేవత పేగు
భద్రకర్ణి, పవిత్రమైనబుద్ధి, సర్వమనోర
సిద్ధి కోరుకొనేవారు భద్రకర్ణదేవిని దర్శించు
కుంటే తప్పక కలుగుతాయి.

మహారాష్ట్ర దేశంలో కరవీరక్షేత్రమని
ఒక ప్రసిద్ధక్షేత్రం ఉంది. అక్కడి దేవత
పుణ్యఆనే పేరుతో ఉన్న జగన్మాత.
ఆ దేవతను ఆరాధిస్తే మోక్షాలక్ష్మి

కంచి ఏకామ్రేశ్వర ఆలయ శిల్పం

—భోలో : పి. గురుమూర్తి

స్వయంగా వచ్చి పరిశ్రమింది.

భవబంధాలు త్రేంచుకొని ఆత్మజ్ఞానం పొందాలంటే తులజాపూరి త్రేత్రంలో ఉన్న జగదంబను ఆశ్రయించాలి. ఆం లే కాని అక్కడా ఇక్కడా తిరిగి ఏదో నాధిస్తామని అనుకొంటే కాలక్షేపమే అవుతుంది గాని లాభంలేదు.

ఉత్కళి దేశంలో భువనేశ్వర త్రేత్రం పరమపవిత్రమైనది. త్రేత్రంలో పరాంభిక గొప్పకావేషంతో ఆవిర్భవించి ఉన్నది. ఆమెను నేవిస్తే ఇవధులన్నిటి కలుగుతుంది. సంసారానికి సంబంధించిన కష్టాలు సమాలంగా తొలిపోతాయి.

వీరిరణి అనే నది ఒడ్డున విరజోదేవి అనే శేవతో జగజ్జనని వలసే ఉన్నది. ఆమెను ఆరాధిస్తే పుణ్యకర్మలన్నీ చేసినట్లే అవుతుందని ప్రాణులు అభివ్రంశించారు.

కలకతామోషాన దక్షిణేశ్వరంలో ఉన్న కాళికాదేవిని దర్శించి నేవించిన వానికి యమునివల్ల ఏ బాధలూ కలగవు. ఇది మున్నూటికి నిజం.

కౌముదాపదేశంలో నీలాచలం అనే త్రేత్రం ఉంది. అక్కడ కామేశ్వరి అనే శేవతో సువ్యా సుద్రయై పరాంభిక నెలకొలిచి ఉన్నది. ఎమస్త ప్రాణుల జన్మకారణమైన ఆ దేవిని కొలుచుకొనేవారు సర్వకౌముదులనూ అనుభవిస్తారు.

మగధదేశంలో మంగళగౌరి అనే శేవతో జగదంభిక ఉంటూన్న త్రేత్రం పరమపవిత్రం. ఆ త్రేత్రాన్ని దర్శించిన వారు సర్వమంగళములూ పొంది పునరు

భౌతారు. చివరకు ఎవరూ పొందలేని ఉత్తిమగతిని పొందుతారు.

వారాణసీత్రేత్రం మూగులోకాలలోనూ నాటిలేని పవిత్రత్రేత్రం. గౌరీదేవి విశాఖాక్షి పేరుతో ఇక్కడ భక్తులకు అన్నదానం చేసూ అన్నపూర్ణ అని ప్రసిద్ధి పొందింది.

వింధ్య పర్వతవాసిని అయిన దేవి శేరు సందాదేవి. సందా దేవిని నేవించినవాడు ఎప్పుడూ సంసార భయానికి లొంగడు.

అవంతీపుర దేవతయై శివదూతిక అనే ప్రసిద్ధి నామంగల మహాకాళికి క్రిని ఆరాధించినవానిని ముక్తికాంతి స్వయంగా పరిశ్రమింది. ఇంక చెప్పవలసేది ఒక్కటే మిగిలింది. కొంచగిరిని భేదించిన సుబ్రహ్మణ్యునితో కలిసి గణపతి అడుగున్న పూదాటలు కల కైలాసం.. అది పార్వతి సౌభాగ్యాలకు నట్టిల్లు. దానిని స్మరిస్తే సకల పాపాలూ ఎళిస్తాయి. కుమారగణనాథులతో, భంకిగుడైన భవునితో మహా కైలాస నిలయయై ఉన్న పంజేవతి మమ్ము రక్షించుగాక!

రక్షకులు

(16-వ పేజీ తరువాయి)

చిరున్నాడు. ఆమెని చూడామని తిహారహా లాగుతున్నాడు. “వియోగంవల్ల” అతిగాడిక అసలే ఎక్కువగా ఉంది ఉండ్రేకం. ఆమెనా సమయంలో అక్కడ చూసేసరికి మరీ ఎక్కువయింది. ఆమె పదహోవంశం కాదుకాని ఆమె సతీమ పల్కుతో వలసినవచ్చింది. ఆమె

శావిధంగా తాళేసరికి అతను ఒప్పు మర్చి పోయేను. అతనికి మరీ పూర్తిగా పోయింది. ఆ మలివాదనంలో ఆమెని దగ్గరగా తీసుకొని ఏమేమో అనడం మొదలుపెట్టేను.

సరళి మరేంపోలేదు.

“ఒగులు. ఒగులూవా ఒకలవా?” అని కేకలు చేసింది. వేసి విడిపించుకుంది. విడిచే వరకూ పిడికెళ్ళతో గుడ్డింది. విడిచేక చెంప పెట్టుచేసింది.

ఆడపిల్లచేత రెంపకాయ తిన్నపిమ్మట ఏం చెయ్యడమో తెలియక చెరిసపువ్వువల్ల జోయి నవ్వలేక నిల్చున్నాడు బాన్ బాయీ రావు.

ఇంతలో ఆడపిల్లని ఆపదనుంచి రక్షించేదామని, ఎక్కణ్ణించి వచ్చేదోకాని, మిలిటరీ దుస్తుల్లో ఉన్న వ్యక్తి ఒకతను అక్కడికి వచ్చేడు. వచ్చానే బాన్ బాయీ రావుకి రెండు తిగలనిచ్చేడు. తోడనే సరళి నుడ్డే శించి అడిగేడు. “ఎవరు మీరు? ఏం చేస్తున్నాడు మమ్మల్ని? ప్రమాదలేం జరగలేదుకదా? హాయ్! మీరు సరళా దేవికదా?”

ఈవిధంగా సరళిని రక్షించి పోతేయడానికి వచ్చిన ఇతిగాడెవరు? ఇలవుమోద ఇంటికొచ్చిన తల్లిమ్మ కొడుకా? ఎవరు? ఎవడో ఒకడు. “అయినా ఎవడో చెప్పకూడదా?”

రత్నమ్మ పుత్రుడో, రాజన్ దండ్రుడో, రహ్మాన్ ఖానుడో, రాస్సన్ ‘బావాల్దో’? ఎవడైనా సరే.

“మీ పాపం నాకక్కర్లే”దని విసవిన నడచి వెళ్ళింది సరళాదేవి.

నారసింహ లేహ్యము

మంగడుతో చేరినది మేహము, నిక్తాక, నిస్వప్నవగైరా హరించి. బలము రక్తవృద్ధికల్పించును 2లి. దబ్బిడు 3-4.0. పోస్టేజీడు 1-1.0.

పి.వి.వి. అండ్ కంపెనీ, (అయిర్వేడ్ సమాజం పెరిడేపి (పోస్టు) — చెరుల్లాడిల్లా.

చాలి 1920

మేహవాద, బర్క్, సుబ్బ
వ్వాదులకు గురొంట్ పిడిక
కైభిగుసల హేతుతం

రెడి క్ల గోపాలపురం
 బొమ్మగోపాలపురం బర్క్
 (తెలుగు) రెండుకు (అల్ల)

విక్రమార్కుడి మార్కు

సింహాసనం

(19 వ పేజీ తరువాయి)

పనులేనా సాధించవచ్చు. వెయ్యిమందిచేత ఒక్కటే రిహార్సలు, ఒక టేకుకూడా వేపుకొకుండా వేడ దాన్లు తీయ్యవచ్చు. బాక్సాఫీసు రైలుచేత కొవలసిన వేళ్ళి డైలాగులు రాయించుకోవచ్చు. పాటలు రాసేవాడికీ, మ్యూజిక్ డైరెక్టరుకీ పొట్టాట రాకుండా ఒక పూ రి పాట తయారు చేయించవచ్చు. కొత్త నటులచేత ఓవరాక్షన్ మనిపించవచ్చు. కివాజీ గజేజన్ చేత చిన్న చిన్న డైలాగులే అనిపించవచ్చు. ఇంకా ఎన్నో నా సాధించ వచ్చు. వాడెవడో చెప్పినట్లు తిరిగి కుండెట్టి కొమ్మున తెలలు తీయవచ్చు. వాడి రుంప తెగ! చిన్న డైలాగులో మూడుసార్లు 'తి' పెట్టి రాకాడు. ఎడమ తెలిస్తే నా పిక్చరుకి బుక్ చేస్తాను—ఏం? ఎన్నో నా చెయ్యవచ్చుగాని ఇద్దరు బాక్సాఫీస్ సార్లని ఒక్క సారి గా ఒక సెట్ మీదకు తీసుకురావడం మాత్రం ఆపాటి ఈపాటివాళ్ళు ఓపట్నా సాధించలేరు. సాధించినవాళ్ళు ఆనందం పట్టలేరు. అందుకే ఆయన అలాడాన్లుచేశాడు. విచ్చించానీ మిషనీ? అన్నాడు బాబు.

ఆహా జ్ఞాన సేత్రం ఒకటి ఓపెనఅయింది సార్. ఇంకోఆయన—మీదగిరి ఆఖరి బీడీ లాక్కున్నాయన ఎవరోకూడా తెలిపి, రెండోజ్ఞాన కన్నునికూడా తెరువరా అన్నాడు రాజు.

'యద్రివృక్ష రసమపశ్యచ్ఛున్నం'

బాబు కథ సాగించాడు:

ఆయనా, ఆ అవ్వ శత్రువుక్కుడా వద్దు. మూడ్రోజుల్నించి జరుగుతోంది ఆ కథ. రెండ్రోలు ఆయన నన్ను ఖాతరుచెయ్యలేదు. వట్టి నూపర స్టిషన్ అని కొట్టిపారేశాడుట ... చివరికి ఏపనీ తెమలక ఖచ్చితదీసి మోపె డయేసరికి, తోటివాళ్ళు ఆయనకి సలహా ఇచ్చారు. "కలియగ కుచేగుకు చాలా సత్య మైన జేముకు. తక్షణం నల్లి ఒక్క బీడీ వేడి పుచ్చుకో" అని. ఆయన మూడ్రోలు నించి ఒక్క సెట్ మీద తిప్పలపడుతున్నాడు. అందులో హీరో ఓ డైలాగు అనడం బాగా కుదరటంలేదు. అందులో ఓమట మార్పాలి. దానికి డైలాగురైలుగా రావాలి. ఆయన అం డర్ గ్రౌండులో వుంటూ, ఇప్పుడు ఇంకో కంపెనీకి రాస్తున్నాడు. అంతే ఏదా స ప్రకాశ్ చూడలో, వుడిలాండో, కన్నె మెరానోనన్నమాట. ఆరైలుకు ఓ ప్రాధ్యాయ సరు టైముకి డబ్బివ్వలేదట. ఆకోపంకొద్దీ ప్రాధ్యాయ శత్రువు పిక్చరుకి అడ్వాన్స్ నా

అడక్కుండా సాంతఖచ్చమీద ఆ హా రా తాలు చెదరానేస్తున్నాడు ఆ కవి. మధ్యని ఈ నిర్మాత అవస్థపడుతున్నాడు.

"ఆ డైలాగో ఈ ప్రాధ్యాయో డైరెక్టరో యాక్టరో డిస్ట్రిబ్యూటర్లతో మార్కిపారె య్యవ్వగా. అది మామూలేగా" అన్నాడు రాజు.

మామూలే అనుకో, ఈసారి ఆమట ఎవ్వరికీ కొరకుడుపడటం లేదుట అన్నాడు బాబు.

"సందర్భాన్నిబట్టి ఇంకో డైలాగు రాస్తే సే?"

వెర్రినాయనా ఏమాత్రం పీలైనా పిళ్ళు సందేహిస్తాతా? సందర్భం తెలియడం సేది కథమీద ఆధారపడి వుంటుంది. కథ డిస్ట్రి బ్యూటరులమీద, హీరోయిన్ల గారియన్ల మీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఇంతకీ పిక్చరు పగమన్నాకొకుండా కథ ఏమిటో ఎవరు మాత్రం చెప్పగలరు?

సీమా కథలు వారఫూలవంటివి. గ్రహ బలాలనుబట్టి మారుతాయి. చెప్పా చ్చింది. ఆసందర్భం సంగతికూడా. అది రోసీనుట. హీరో ప్రేయరాల్లి జుటు నిమురుతూ "ప్రేయ ఈయిది వృక్ష రసమ వశ్యిఅన్నానికి కారణమేమిటి?" అని అడుగుతాడుట

అది చెప్పడం కొంచెం ఇబ్బందేకదా. వాటిజ్ దీన్ నాన్సెన్స్ అన్నాడట హీరో.

"వాటిజ్ ది ఇంగ్లీష్ మీనింగ్ సార్" అని అడిగాడట దాన్ని తిమిళంలోకి తిర్చుమా చేసేకవి

సెట్ మీద అందమూ తర్జన భర్జనలు జరిపారు.

కొందరు అర్థం గంభీరంగా ఉంది గాని మాల కొంచెం తేటగా ఉండాలన్నాడు. తేలికగా రాసినమూలానే పేక్సిస్యెగు మహాకవి అయ్యాడని మరికొందరు ఇంగ్లీ షులో అన్నారు. ఇంతకీ సంగతేమిటో తేలలేదు.

"కారణమేమిటి? అని డైలాగుచివర ఉంది కాబట్టి "యద్రివృక్ష రసమవశ్యి చ్చిఅన్నం" అన్న మాటకి అర్థం ఉండాలి గదా. చెగ్గో చెమా, జబ్బో జేబూతిమా, తిల్లో పూలో పేలో ఏదో ఒకటి అఘోరిం చాలిగదా అదిదో తెలకుండా ఎలా మార్చడం?

"హీన హీరోయిన్ జవాబు డైలాగు రాసిఉంటుందిగా, దాని అర్థం బట్టి— అన్నాడు రాజు నానున్నా.

"హీరోయిన్ జవాబు ఏమిటో తెలుసా? కారణమేమిటి అంటామిగదా విను? ఆవిడ ఏమా ఏమిటో అంటుంది. కావాయి నా హీరోయిన్ డైలాగులికి అర్థం ఏమిటి."

"హాసీ చిక్కె."

"మరే అమక్కి అవార్గెంథా అనుకుని

ఏం తోచక రైలుకుసం వెతుకుతున్నాను. అందుకే ఇందాకలాయన ఇష్టం లేక పోయినా నన్ను బీడీ అడిగి పట్టికళ్ళాగు తాయెతుగా. ఈపాటికి పని అయిందాలి మరి." అంటూ లేచాడు బాబు.

* * *

అంతలోకే ఒక ఆసామి అటువేపాచ్చి, బాబునిమాసి భక్తితో దండంపెట్టి, "గురూ నువ్వు నిజంగా కుచేగుడివే," అన్నాడు. కుచేగుడి గుండె కుభలుతుంది. "ఈ సిగ రెట్లు చచ్చినా ఇవ్వను ఇది వీరిచ్చారు. ఇది పనిచెయ్యగు" అన్నాడు చేతిలో సిగ రెట్లు నోట చెతుకుకొని.

"వద్దులే ఆ డైలాగు మిషరీ తెలిసిపోయింది తెలుసా! ఆరైలు దొరికాడట. అర్థం చెప్పేశాడు. నాయంత్రం చిన్న టి పార్టీ గట్టాఉంది. నిన్ను పిలవమన్నాడు" అన్నాడాయన.

"ఏమిటిట అర్థం" అన్నాడు బాబు.

"ఆ ఏంలేను ప్రేమసీ! ఈ పూవులు నవ్వడానికి కారణం ఏమిటి? అనిట, ఆవిడ 'ఏమిటో' అంటుంది. అంతే. వడ్డ గింజలో ఆవగింజ ఇంతాచేసి" అన్నాడాయన.

"అయితే ఆమటకి నిజంగా అర్థం ఉందిన్నమాట"

"ఎన్నో వచ్చే అలాటిమాటే లేదుట ఆయన ఏదోదో రాయబోయి ఏదోరాస్తూ కొట్టేస్తూ, రాయబోయిన మాట మర్చి పోయాడు. తీరా దానికి సాపు రాసనాయన అదిదో గంభీరపు డైలాగు అని అనుమానపడి

కొట్టివేతల అక్షరాలన్నీ బోగేసి ఒక మాటలా కట్టాడు. అది నా నాగోడె వా చేసింది. ఏమైతే నేంనీ బీడీ మూలాన రైలురు పుటుబడాడు. వాడి మూలాన సంగతి తెలిసి కథ కదిలింది వస్తా గురూ" అని వెలిబోయాడు ఆ పెద్దమనిషి.

"బుద్ధిర్. చూశావా అంతా చెప్పి అని తెలిసినా నామహిమమాత్రం ఇంకా నమ్ము తున్నాను. ఇప్పుడు చెప్పి నేనెవర్నీ?" అన్నాడు కుచేగుడు గర్వంగా.

"ఎవడివే నా సరికొని కుచేగుడివి మటుకు కొవు వతిమాపరిషన్. మాధా నమ్మకం. బామ్."

అంటూ లేచిట్లు చెల్లించుకున్నాడు రాజు.

"సెబాష్" అన్నాడు కుచేగుడు పకపక నవ్వి. "నేను ముందే అనుకున్నాను నువ్వు ఈఫిట్టికి పనికిరావని. నాకధనీ నన్ను చెత్తి కొంది జమకట్టడంతో నేనీ అయోగ్యత ఋణుడైంది."

వినితా తెలికం

త్రసు మాలిన ధర్మము చెయ్యటమే స్వభావం గాగల పరమేశ్వరుడు ఒప్పుకుంటే ఒప్పుకోవచ్చు; అవివాసముచే తామేమవుతామో, అనే భయము కొద్దీ ఆమరులు మ్రింగమనవచ్చుతేను కష్టపడి సృష్టించిన జీవకోటి అంతా త్షణంలో భస్మమవుతుందనే ఆత్మతె కొద్దీ కమల గర్భుడు 'అభివా' లేలేమ్మనవచ్చు.

అంతేకాని ప్రాణేశ్వరుడు హలహలము

మ్రుంగుతానంటే ఒక్కసారి కొనకంట చూసి అనుజ్ఞ ఎల్లా యిచ్చిందో సర్వముంగళి?

తన మాంగళ్యాన్ని పణముగా ఒడ్డి అన్ని కోట దేవమానవ రాక్షసస్త్రీల మాంగళ్యాల్ని కాపాడేందుకు సంసరురాలైంది. కనుకనే మాంగళ్యాన్ని కాంక్షించే సుముంగళులంతా యీనాటికీ సర్వముంగళులను పూజస్తారు— అంతేకాకుండా స్త్రీని, వట్టి ఆటవస్తువుగా భావించే ఆకాలంలో అబలకూడా సబలేనని నిరూపించి అమరుల నందరినీ రక్షించింది పార్వతి.

అతి ఘోరతపస్సుచేసిన మహిషాసురుడు దేవమానవ రాక్షసులతో ఎవరివలా చావులేకుండా వరమడిగి స్త్రీని మంచిపొతాడా? బహుశా అడవి నన్నేం చెయ్యగలదనే నిర్లక్ష్యమేకావచ్చు. చావుకూడా లేకుండా వరముపొంది గర్వించిన మహిషుడు లోకాలన్నింటిని బాధించటము మొదలుపెట్టాడు. వాడిబాధ పడలేని కేల్లులు పురుషుల్లో ఎవరిచేతా వాడికి చావులేదని తెలుసుకుని పరమేశ్వరినే కేరణుపొందారు. అట్లా కేల్లుల చేతి ప్రాణికురాలై ప్రపన్నురాలైన ఆదేవి, వెయ్యిచేతులు వెయ్యిచేతుల్లోను ఆయుధాలు ధరించి సింహవాహనారూఢయై శిరి

శివే సర్వార్థ సాధకే బి. ఎన్. లక్ష్మి

మ ॥ అమరన్ బోకహితార్థమంచు నభవుండోగాక యంచాడె బో
యమరుల్ భీతిని మ్రుంగవే యవిరి పో యంభోజగర్భాదులం
దముఁ గావన్ హర లెమ్ములెమ్మునిరి పోరు తా జూచి క్రీగంట న
య్యువు ప్రాణేశ్వరు నెట్లు మ్రుంగు మనె న య్యుగ్రానలజ్జాలలన్ .

(పోతన)

కతెలు వెంటరాగా మహాద రాజధానికి దగ్గరగావుండే ఒకవనంలో విహారం మొదలుపెట్టింది. త్రిలోకాలను సమ్మోహింపచేయ్యగల ఆత్మపురసుందరిని చూసిన రాక్షసులు మహిషుడుదగ్గర ఆమె సౌందర్యాన్ని వర్ణించటము మొదలుపెట్టారు. ఇట్లా ఆమె సౌందర్యాన్ని విన్న మహిషుడికి ఆమెను తన రాణిగా చేసుకోవాలనిపించి రాయభారం పంపాడు. రాయభారం తెచ్చినవారిని చూసి కలకలాసపుతూ, “మీ మహారాజుని మించిన గొప్ప వాళ్లేవరూ నాకు లభ్యమవుతారు. కాని నాకో ప్రతిజ్ఞ వుంది. యుద్ధంలో నన్నెవరైతే గెలుస్తారో వారినే వివాహం చేసుకోవాలనుకున్నా. ఇన్నిలోకాల్ని జయించిన మీమహారాజుకు ఒక అడదాన్ని జయించటము లెక్కలోది కాకుడా? కనుక సమరంలో నన్ను గెలిచి పాణిగ్రహణం చేసుకోమని చెప్పండి మీ మహారాజుకు” అంది త్రిపురసుందరి.

ఆమె వింత కోర్కె విన్న మహిషుడు, “యుద్ధమున్న చెండ్రాట అనుకుంది కాబోలానుందరి. అది ఏదో మాపించి ఈవేళే సమరంలో ఆమెను స్వీకరిస్తాను” అనుకుని యుద్ధ సన్నాహం మొదలుపెట్టాడు. పాపం ఈ వార్త విన్న మహిషుని భార్య

మహా ఎవరివల్ల చావు రాకుండా కోరినందువల్ల మహిషుని వంచించ అవతరించిన బోకమా లేనని, అందుచేత ఆమెను కోంటము కానీ ఆమెతో యుద్ధము చెయ్యటము కానీ మంచిది కాదని చెప్పింది. ఈ మాటలన్ని విన్న మహిషుడు కోపంతో తనకు అడ్డువచ్చిన భార్యను సరికేసి యుద్ధానికి బయలుదేరాడు.

మహాపతివ్రతయైన భార్యను సంహరించటముతో మహాదేవి యిచ్చిన అభయానికి భంగం లేకపోయింది. వాడి ఆయుస్సు కూడా ఊణముకాగా సమరధూమిలో ఆశ్చర్యముజకుద్ధ అచ్చమి రోజు అదికీ క్రితేతుల్లో మరణించాడు మహిషుడు. (అదే దుర్గాపమి) బ్రతికున్నంతవరకు స్త్రీ ఆట వస్తువనే భావనూ వచ్చాడు మహిషుడు. కానీ చివరికి స్త్రీ చేతుల్లోనే మరణించాడు. అవిధంగా లోకకంటకుడైన మహిషాసురుని వధించిన మహిషాసురమర్దనిని కేల్లులు ప్రజలు బహువిధాల కొనుగోచారు. అది మొదలు ప్రతి సంవత్సరము ఆమె యుద్ధము మొదలుపెట్టిన కుద్ధపాద్యమి మొదలు దశవివరకు దేవీప్రత్యర్థం పూజలు చేస్తారు.

ఆ పదిరోజులు దేవికి దేవాలయాల్లో దశావతారాలు ధరింపజేస్తారు. ఇక్కోల్లో

పెట్టుకో సొమ్ములు, కట్టుకో చీర

దసరాపండుగ అనగానే దసరా బతకదా అని మా చిన్నప్పటినుండి గుర్తుకొస్తుంది. ఆ క్యాయం జ కు ద్వపాద్య మి మొదలు ద కి మి వ ర కు ద కి రా పండుగలు. దీనికే దేవీ న వ రా క్రుల ని బతక మ్మ పండగలని గొంతెమ్మ పండుగలని ఎవరి పూర్వాచార ప్రకారము వాళ్ళు అనుకుంటారు. మూలానక్షత్రము నాడు మార్వాడీలు ధనలక్ష్మీపూజ చేస్తారు. కొందరు ఆయుర్వహజ, కొందరు సరస్వతీపూజ ఎవరి ఇష్టప్రకారము వారు చేస్తారు.

బతకమ్మ కథ

బతకమ్మ నోమును ఎక్కువ తెలంగాణాలో ఆడపిల్లలు పట్టుతారు. వోబుట్టు పులకు మేలుకలగాలని ఈనోము చేస్తారు. దీనికి చిత్తమైనకథ ఒకటి ఉంది. ఆ సాయంత్రంపూట పాలులు పాడుతూ ఈ బతకమ్మ కథలు చెప్పమంటూ, గొబ్బి తట్టినట్లుగా చుట్టూతిరుగుతూ ఆడుకొంటారు. కథ ఇది: అనగనగా ఒక బ్రాహ్మణుడు అతనికి ఒక కొడుకు కూతురూ. కొడుకు కొపురానికి వచ్చింది. కూతురు పన్నెండేళ్ళ పిల్ల. ఒకసారి కూతుర్ని కొడుకు కొడుకి

ఒప్పుగించి కాకి వళ్ళారు ■ బ్రాహ్మణ దంపతులు. ఇంతలో పండుగ వచ్చింది. ఇంటి ఆడపడుచు వదినగారి చీరతీసి కట్టుకుంది. అందుమీద గంధం ఒలికింది. వదినకు కోపం వచ్చింది అది మానీ, భర్త ఇంటికి వచ్చేసరికి తలకట్టుకు పడుకుంది అలిగి, భర్త ఏమీ అని అడిగాడు. ఆడపడుచుని చంపి ఆ రక్తము రాస్తే తగుతుందని ప్రాశ్నహిస్తుంది. కాని కేవలం చెల్లిన చంపలేక భార్యమాల కెదురాడలేక అతగాడు ఆపిల్లని అడవిలోదాచి, కాకి నెత్తురు, నక్కనెత్తురు తెస్తే, చివరికి సంగతి తెలిసికొని భార్య తిరిగి నిర్బంధించింది. అడవిలో ఒక బానిసద్ద మంచినీళ్ళు తాగుతుండగ చెల్లిన చంపి ■ నెత్తురు తీసుకుని ఆపిల్లను అక్కడ పారేకాడు అతడు. అక్కడ ఒక తం గేడుచెట్టు మొలుస్తుంది. ఆ రక్తం చిందటంచేత చేదాని పూలు ఎఱ్ఱగా వుంటున్నట్లు. తరువాత వదిన ■ నెత్తురు రాముడు సేసరికి తలనొప్పి పోకపోగా కళ్ళు రెండు బాతే. ఈలోగా తెలిదండ్రులు కాకినించి వస్తూ ఆ చెట్టుదగ్గరికి వచ్చేసరికి, ■అమ్మా! నాన్న! నన్ను అన్న చంపేడే! వన చెప్పిందే" అని మాటలు వివపడతే. ఇంటికి

వచ్చేసరికి సంగతి తెలుసుంది. అందరు ఆ చెట్టుదగ్గరికివచ్చి ఆపూలుకొని బతకమ్మని చేర్చి పసుపుగారిని పెట్టి పూజలు చేస్తారు. ఇలాచేస్తే పుట్టింట అన్న వదిన బాధలు లేకుండగ వుంటుంటుంది. దీనికోకపాట కూడా వున్నది. అది ఆత్మవారింటి ను భాన్ని కొరుతూ వుంటుంది.
“మాఅన్నలొచ్చారు మమ్మంపారండీ” అని ఒక కలవారికోడలు, అడుగుతుంది. ఆత్మవారింట్లోవున్న ఆపులందరినీ ఇచ్చే రీతిగా, కాని అందరూ మాకు తెలియదంటే, మాకు తెలియదని తప్పించుకుంటారు. చివరికి భర్తను అడుగుతుంది.
“మీ అన్నలొస్తేనూ ఏమి తెచ్చారు” అని అంటాడు భర్త. అప్పుడామె.
“పాపకు పట్టంగ పాలుత్రాగున్నె”
“ఆ తగు పట్టుచీరా అధాల రవిక”
“నాకు నల్లచీర నెమలకును రవిక”
ఈ విధముగా అందరికీ తెచ్చిన ఆ యా వస్తువులూ వస్త్రాలు చెప్పగా.
“పెట్టుకో సొమ్ములూ కట్టుకో చీర”
■ ఎత్తుకో పాపట్టి పల్లకి ఎక్కు”
అని భర్త పంపిస్తాడు. సంతోషముతో ఆ పిల్ల ఆత్మవారింటినుంచి, పుట్టింటికి వెళుతుంది. ఇది ఈ నోమునోచిన ఫలితంగా ఆత్మవారింట్లో సుఖము అని మన పెద్దలంటారు. అందుకని ప్రతి ఆడపిల్లలు అల్లింటి సుఖము పుట్టింటి సుఖము కొరుతారు గనుక ఈ నోము నోచుకుంటారు.
—ఎన్. క. గుర్గ.

శివే సర్వార్థ సాధకే

కలకం పెట్టి దేవిని అవ్యసంజేసి దేవీ నవరాత్రులు జరుపుతారు. అల్లా చెయ్యలేని వారు పుస్తకరూపిణియైన సరస్వతిని మూలానక్షత్రం నాడు, దురావమనాడు దురను, మహర్షి వమనాడు మహాలక్ష్మిని పువవాసంతో యధాశక్తి పూజించి మరునాడు అంటే (దశమి) నాడు దేవీ ప్రత్యర్థం ముత్రియింపులను కన్యలను పూజించి భాజనము పెట్టి దక్షిణ తాంబూలాదుల విచ్చి సంతోషపెడతారు. దాన్నే త్రిరాత్ర ప్రత మంటారు.

పూర్వము సావిత్రిదేవికూడా నారదమహాముని పువదేవించిన దేవీ మంత్రము జపిస్తూ పువవాసంతో వైముడు కోణాలు దేవిని పూజించిందని ఆదేవీ అనుగ్రహం వల నే యమధర్మరాజు దర్శనమయి తద్వారా భర్తను బ్రతికించుకోగలిగిందని చెప్తారు.

ఇల్లా సర్వవిధాలా సర్వ మంగళ సామర్థ్యం తెలిసినవాడు కాబట్టే మహాదేవుడు పుమాదేవి కొనకంటిలో హాలాహలమును మింగి మని సొంజ చేయ్యగానే మ్రుంగేశాడు. అట్లా ఆ దేవి అనుజ్ఞ ఇవ్వనినాడు హాలా

హలము మ్రుంగేశాడే కాదేమో! శింకరుడు. ఈధర్మనాక్ష్యం తెలిసిన వాడు కాబట్టే శ్రీకృష్ణుడు రథం లో వున్న వింటిని తను తీసుకోకుండా సత్యాజేవి చేతిమీదుగా తీసుకుంటాడు. భార్యకోట విజయ నూ చకంగా ఒక్కమాట వచ్చినా విజయం లభిస్తుందన్న పుద్గేశ్యంతోనే యుద్ధధూమిలో అడుగిడి బోయేవారు భార్యచేతి విజయ తిలకం నొసట ధరించి ఆమె యిచ్చిన విజయ ఖడ్గం స్వీకరించేవారు. ఈకారణం చేతేకాశ్యోన్ముఖుడై వెళుతున్న భర్తను ఏకారణం చేతేనా భార్య వారిస్తే ఆకార్యం సఫలం కాదంటారు.

కలకంఠి, కంట కన్నీరొలికిన సిరియంట నుండదంటారు పెద్దలు. తనకు మాలిన ధర్మంతో ఇల్లాలికంట కన్నీరొలకగా అప్పలపాల య్యడు ఏడు కొండలవాడు. ఆ అప్పేనా మళ్ళీ భార్య అడుగుపెట్టాకే పుట్టింది. వివాహవేదిక దగ్గర పెద్దల ఎదుట అగ్ని సాక్షిగా ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థం స్వీకరిస్తూ ఉంటాడు పురుషుడు. ఇల్లు అన్నాక ఇల్లాలికే తగ్గ గౌరవ మిస్తేనే యిల్లు కోల్పోతుంది. అప్పుడే పురుషుడాశించిన చతుర్విధ పురుషార్థాలు సిద్ధిస్తాయి.

ఆసత్యం తెలుసుకున్న వాడు కాబట్టే గారికి ఆర్థశీరమిచ్చి గౌరవించాడు శింకరుడు. అందుకే ఎన్నడు విడివడని జంటగా పురాణ దంపతులు కాగలిగా రా దంపతులు
శ్లో|| సర్వమంగళ మంగల్యే శివే
సర్వార్థసాధకే
శివశ్రేష్ఠ త్రింబక దేవినారాయణే
నమోస్తుతే. ★

నెరసిన వెంట్రుకల బెపథం

రంగు పూయ నక్కరలేదు. ఆయుర్వేద చికిత్స, తెల్లని రంగును మార్చి కాశ్యోతి ముగా వెంట్రుకలకు వలపు నిచ్చుము. నుణం కానిచో, డబ్బు వాపసు చేయబడును. తెలుపు కొంచమై యుండిన రూ. 8/50 మధ్య రకమై యుండిన రూ. 5/- పూర్తిగా యుండిన రూ. 7/- 3 Phials at a time Rs. 9; 12 & 18; గమనిక :— ఇది మెదడుకు కంటికి హామణ నిచ్చు బేపథము.

Viswakalyan Oushadhalaya,
P. O. Katrisarai, Gaya.

అలవాటు

సామాన్యంగా మనం కొండరిలో కొన్ని కొన్ని అలవాట్లను చూసుంటాము. మాకు కాఫీ అలవాటనో, ఓవర్టీసు అలవాటనో చెప్పడం సుబలేకాని, కొంతమంది వింత అలవాట్లు చేసుకొని మాకు అవి "అలవాటండీ" అంటూ ఉంటారు. వాళ్ళు చేసే వెకిలిచేష్టలూ, మాట్లాడే తీరు చూస్తే, నవ్వు ఆనవ్యమూ కూడా కలుగుతూ ఉంటాయి.

మాయింటికి ఒకాదిడ ఈమధ్యన వచ్చింది. వస్తూనే నా మెల్లో ఉన్న నెక్లెసు నన్ను అడ్డగకుండానే ఆహుంతుంగా తీసుకొని తన మెల్లో పెట్టుకొని, "ఏమనుకోకు అమ్మయ్యా! నాకు ఎవరికొత్తవస్తువు చూచినా పెట్టుకోకపోతే ఘోరం. అదొక అలవాటు" అని కాస్తేపు పోయేక నావస్తువు నాకిచ్చేసిందిలెండి. పాపం ఆమె కూర్చున్నంతసేపు మా చెల్లెలు ఒకటేనవ్వు, ఆమెని చూస్తే ఇదేమి అలవాటా అని నాకు బారీవేసింది.

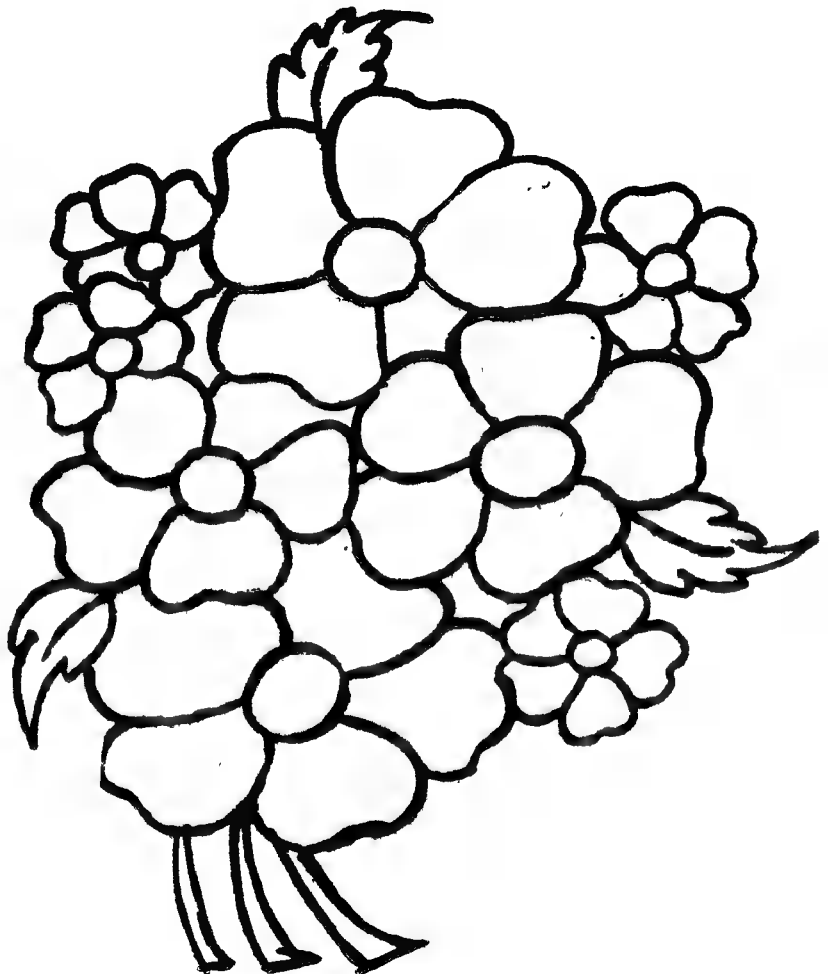
ఇంకొకసారి మేము మాకు తెలిసిన వారింటికి వెళ్ళేము. వారి ద్రాసుంగు రూములో అడుగుపెట్టేనో లేదో. ఒకనీటి బుడగవచ్చి నాచేతివీడ వారిచేతిపోయింది. ఏమిటా అని చూస్తే ఆయింటాయన తీరికగా ఒక కుర్చీలో కూర్చుని, నోటిలోని ఉమ్మితో బుడగులు ఊదుకున్నాడు. ఇంతిలో ఆయన భార్య మాకెదురుగా వచ్చి ఇంకనైనా ఆపండి బాబు ఆ బెయినులు! అని ముమ్మర్చి ఇంట్లోకి తీసుకొనివెళ్ళింది. ఆయన మేనా చిన్నవాడా అంటే, 50 ఏళ్ళవాడు. 200 రూపాయల తీరగాడు. ఆయన కీ అలవాటేమిటి?

కొంతమంది అమ్మాయిలూ, అబ్బాయిలూ పాఠశాల త్రము || గంటలయేటప్పటికి నీటుగా డ్రెస్ అయి, దాబాలమీదనో, కాంపాడు గొడలద్దగలో ప చార్ల చేస్తూ ఉంటారు. అది చివరికి అలవాటయి, ఇరుగుపొరుగు అమ్మలక్కలు, బుగ్గలు నొక్కుకొని, లేని పోని ప్రణయాలు నెత్తిన రుద్దుతారు. ఈ లేనిపోని అలవాట్లు చేసుకోవడం మెండుకు! తరువాత విచారించడం మెండుకు? కొంత మంది కిల్లాద్దూ ఉంటారు. మాస్తేహీ కుర్రాలు గోంతులో గురగుర కబ్బము చేస్తూ ఉంటుంది. అది మానుకోమని నేనంటే నా మీద కోపము వచ్చి మాయింటికి రావడము మానేసింది. మనం చెప్పినా వాళ్ళు వివరంజోయ! మనం చెప్పినా వాళ్ళు చెడ్డగా తీసుకుంటారు.

—ప్రయాగ సత్యవతి.

దిండు గరీబు మీదకు-
ఇ. నిర్మల (మద్రాసు)

మనిషికి (ప్రాణవాయువు వంటిది పొగడ్డ. ప్రాణవాయువు జీవించడానికి అవసరమయితే, పొగడ్డ ఆ జీవితం చురుకుగా వుండడానికి అవసరమవుతుంది. పొగడ్డ అని పెద్దమాట వాడానే కాని- ఆ పొగడ్డలోనే మెప్పు, ప్రోత్సాహం, ప్రశంస అని ఎన్నో రకాల మెట్టున్నాయి. అయితే మొత్తంమీద అంతా పొగడ్డే. ఈ పొగడ్డని ఆశించే వాళ్ళనే కీర్తికాంక్షులనికూడా అంటారు.

ఎంత కాదన్నా...

ఏపనిని పొగడాలి అన్నది సమస్యకాదు. కాకిలి తుడిచి కళ్ళాపుచుటడందగట్టుంచి- ప్రభుత్వం నడపడందరకు (ప్రతి నిమిషం కోటానుకోటా పనులు జరుగుతుంటాయి. ప్రతివారికీ ఏదో ఒక గొప్పతనం, ఎందులోనో ఒకదానిలో, అది చిన్నదే కాని వ్వండి పెద్దదే కానివ్వండి వుంటుందంటాను. మిగిలినవి ఎన్ని అవగుణాలున్నా ఆ పనిలో మాత్రం మెచ్చుకోకుండా వుండలేం. అయితే ప్రత్యేకత చిన్నదానిలో అయితే ఆ అవగుణాలమధ్య అణగిపోతుంది. పెద్దదానిలో అయితే వైకే వస్తుంది - అంతే లేదా!

నేను పొగడటం కాశించనని ఎంత వాదించినా లాభం లేదు. 'మంచి' గా బ్రతికాలని, 'మంచి' అనిపించుకోవాలని మనిషుని వాడికి లేకుండాపోతుందా? తా నెంత దుర్మార్గుడైనా 'మంచివా'డంటే సంతోష పడని మనసుంటుందా?... ఏమో, సమ్యకజ్యోతి కాని విషయం!

డబ్బుకన్నా...

ఒక పనికి ప్రతిఫలంగా డబ్బు వచ్చినా మనిషిని తృప్తిపరచే డబ్బు రాదు కాబట్టి, ఒక నేరే వచ్చినా ఆ తృప్తి తాత్కాలికం కాబట్టి అంతరాంతరాల్లో పొగడ్డనే ఆశిస్తారు. ఎప్పుడూ ఏ పనిలోనూ పొగడ్డ రాకుండా వుంటే ఏ పనినైనా శ్రద్ధగా చేయగలరా? చేసినా మొక్కుబడి తీర్చుకుందుకు చేసారే గాని ఇష్టంగా, వుత్సాహంగా, మనస్ఫూర్తిగా చేయగలరా? ఏ పనినైనా చేస్తున్నప్పుడు ఇది బాగా చేయాలని ఎందుకనుకుంటారు? 'నా తృప్తికోసం' అనొచ్చు. కాని ఇంకవరైనా - పనిని చూసి కనిసం నూచనగానైనా ప్రశంసించకపోతే ఆ తృప్తి ఎన్నాళ్ళు నిలుస్తుంది? మెప్పు - పనిలో లభించింది అంటే తరువాత పనిని బాగా - ఇంకా బాగా చేయడానికి తన అవసరాలను వదులుకోవడానికైనా సిద్ధపడతాడు!

పూర్వపథ్తి కన్నా...

తాచాతుసుబట్టి, తెలివినబట్టి, చనువును బట్టి, వయసునుబట్టి పొగడ్డే తీరులు మారుతూ వుండాలి. ఒక్కొక్కప్పుడు మనకు తెలియ

పొగడ్డ

కుండానే ఆ మాటలు మెప్పు ఇచ్చే న్నూంటాం. కాలంతోబాటు పొగడ్డ తీరులు కూడా మారుతూవుంటాయి. పూర్వం లా ముఖాముఖిని పొగిడేసరికి ముత్యాలహారా లిచ్చే నరపతులు లేరు. అసలా ముఖాముఖి పొగడ్డే నచ్చదు. "అనాహు- విమి భోజనం పెట్టించేవయ్యా. రాజభోజనం! మీ వంశం అసలు రాజవంశం! నీలో రాచరివి వెలుగుతోంది!" అని ఎవరైనా అంటే వెటకారంగా కనిపించదు. అసలు ప్రత్యేక పొగడ్డ కంటే పరోక్షపు పొగడ్డే ఎక్కువ ఆనందాన్నిస్తుందనుకుంటాను.

ప్రత్యేకపు పొగడ్డయితే నిజమంటుందో లేదో అని అనుమానం కలగొచ్చు. తనను ఉద్దేయడానికే పొగుడుతున్నారు గాని

వి. సరళాదేవి

హృదయంలోంచి వచ్చిందికాదు అనిపిస్తుంది. పరోక్షపు పొగడ్డ- ఫలనవాళ్ళు ఫలనవాళ్ళిద్దరూ ఇలా అన్నారంటే, అది హృదయంలోంచి వచ్చింది కాకపోలే తనను వాళ్ళిద్దరూ పొగడవలసిన అవసరమే వచ్చింది? తప్పకుండా సులభంగా ఎవరితోనయినా చెబుతారు గాని, మెప్పుయితే మనస్ఫూర్తిగా మెచ్చుకుని ఆత్మవంచన చేసుకోనివాళ్ళయితేనే చెబుతారు. అందుచేత అదే ఎక్కువ ఆనందం ఇస్తుందనుకుంటాను.

ప్రత్యేకపు పొగడ్డే అయితే వీలైనంత క్రుత్రంగా వుండి - సందర్భంలో ఒకసారే వాడాలి. నిమిషానికోసారి ఆ పొగడ్డ ఎత్తి చూపుతూ మట్లాడుకుంటూనే ఆనందాన్ని వ్యడంపోయి దెప్పిపాడుస్తున్నారేమో అనిపిస్తుంది. అప్పుడు దాన్ని వికృతంగా అర్థం చేసుకుని మనస్ఫూర్తి కలగడానికి అవకాశముంటుంది.

ఒకసారితిన్నా...

"మా బాబు బంగారుకొండ, చక్కగా బువ్వతినేస్తాడు" అంటూ గోరు గొరు ముద్దలు బాబునోట్లో పెడితే మొదటిసారి తింటాడు. అప్పటికీ తెలుసుకోలేకపోలే రెండుసార్లు, మూడుసార్లు తింటాడు. అదే వర్ణిస్తూంటే- తనను మోసంచేసి తినిపించడానికే అలా అంటున్నామని తెలుసుకున్న తరువాత, మనమెంత లోలించినా తినడానికి

అల్లరి చూసేస్తాడా? అందుకే పొగడ్డ కెప్పుడూ అత్యుక్త కలగనివ్వకూడదు. అప్పుడే మనమీద సమృద్ధి ఏర్పడి అనవసరంగా పొగడమని తెలుసుకొని, మన నోటి నుంచి వచ్చిన పొగడ్డను నిజమని సమృద్ధులు స్తారు.

పొగడ్డ కెప్పుడూ ముఖాముఖిగా కూడా కానివ్వకూడదు. అలా ఎప్పుడైనా వాడితే, అది వట్టి ముఖాముఖి మాత్రమేననే సంగతి అన్నవాళ్ళకీ తెలుస్తుంది. అనిపించుకున్న వాళ్ళకీ తెలుస్తుంది. దాంతో ఏదో పని నేరవేర్చుకోవడానికి తప్పిలే నిజం కాదనే పూహ కలుగుతుంది. అనిపించుకున్న వాళ్ళకీ ఒక్కొక్కసారి చాల కోపవోచ్చే అవకాశాలు కూడా లేకపోలేదు.

నోటి మాటలద్వారా పొగడ్డే అక్కరలేదు. కొందరు నోరు మెదపకుండానే ఎదుటివాళ్ళపట్ల చరించే విధానంలోనూ, మొగంటిరులోనూ పొగడ్డే తృప్తి కలిగించగలరు. భోజనం చేస్తున్నప్పుడు తృప్తిగా తింటున్నట్లు వుండే విధానంలోనూ, ఎదుటి వాళ్ళు చెబుతున్న విషయంపట్ల ఆసక్తి ప్రదర్శించే కల్గితోనూ, నిండైన నవ్వు మొగంతోనూ ఎంతో తృప్తి కలిగించగలరు.

ఎంతవస్తున్నా...

మనిషికి డబ్బు ఇచ్చేనుగమే పొగడ్డ కూడా ఇస్తుంది. ఎంత గొప్పవారైనా ఈ విషయంలో పప్పులో కాలేస్తుంటారు. డబ్బెలాగైతే వస్తున్న కొద్దీ రావాలనే వుంటుందో, అలాగే పొగడ్డకూడా వస్తున్న కొద్దీ రావాలనే వుంటుంది. అప్పుడప్పుడు వస్తున్న పొగడ్డను తృప్తిపడక తాము చేసిన గొప్ప పనులు, తమను పొగిడిన విధానాలు కనిపించిన ప్రతి మనిషికీ చెబుతూ, ఇంకా ఇంకా పొగడాలని, తాము చేస్తున్న అతి చిన్నపనికి కూడా పొగడ్డ రావాలనే కాంక్ష... దాహం బయలుదేరుతుంది. దాంతో ఎన్నెన్నో పిల్లి మొగ్గులు వేస్తూంటారు.

మనసున్నా, మాటలు సున్నా

అసలు ఏదైనా మంచిది- అంటే నిజంగా, మనస్ఫూర్తిగా పొగడ్డ ఇవ్వవలసినది ఏదైనా కనిపిస్తే మాటలే రావు. మనసులో మాత్రం ఎంతో ఎక్కువగా, సంతోషాన్ని పట్టలేనంత ఎక్కువగా మెచ్చుకుంటూంటాం. కాని వైకే ఒక్కమాట పెగలదు. మనకు తెలిసిన మాటల్లో ఆ భావం వెలువరచగలిగే శక్తి గలది లేదనిపిస్తుంది. "అబ్బ! ఎంత బావుంది" అంటాం. మనం సమంగా వెలువరచగలిగామనే తృప్తి మాత్రం వుండదు. అప్పుడే మన ఆకారమూ మొగమూ ఎదుటి వాళ్ళని తృప్తి పరచగలుగుతే.

పంటలు:

మరికొన్ని హల్వాలు

పావుకేరు బంగాళాదుంపలు, పావుకేరు చిక్కినిపాలు, పావుకేరు చక్కెర 10, యాలక్కాయల గింజల పొడి:

ముందర దుంపలు ఉడకబెటి పొట్టు తీయాలి. తోట్లోవేసి మెత్తగా ముద్దగా నూరాలి. పాలను వెడల్పు మూతిగల గిన్నెలో పోసి బాగా కాగనివ్వాలి. పెల్లాడు తున్నప్పుడు నూరిన ముద్ద, చక్కెర వేసి బాగా కలియబెట్టాలి. అడుగు మాడకుండా అరకప్పు నెయ్యిపోసి నూనూ కిందబెట్టకుండా కలపాలి. ముద్దగా అవుతుంది. ఒక పళ్ళెముకు నెయ్యిరాచి హల్వాను దానిమీద పరవాలి. వైన యాలకుగింజలపొడి చలాలి. చల్లారనిచ్చి పర్యవేక్షిస్తే బాగుంటుంది.

నమూనాలు

పావుకేరు బంగాళాదుంపలు అరపావు పచ్చి బటానిగింజలు తగినంగా పచ్చిమిర్చి, తిమిరి, ఉప్పు అర్థకేరు మైదా.

విధానము:

బంగాళాదుంపలను, బటాని గింజలను వేరువేరుగా ఉడక బెట్టాలి. బంగాళాదుంపలు వుడికాక తీసి పొట్టుతీసి వేయాలి. ఒక గరిటతో బాగా చితికగొట్టాలి.

ఉడికిన బటానిగింజలు వుప్పు మిర్చి మిరప

దినకృత్యాలయిపోయిన పసుల్లో తిప్పితే, సాధారణంగా మెప్పు నాశిస్తాం. నిజం చెప్పాలంటే - మనకు ప్రీతిపాత్రమైన పనిలోనే పొగడ్త కోరుతాం. ఎంకుంటే అదంటే మనకంతో ఇష్టం. మనకీష్టమైన పనినే అందరూ ఇష్టపడి పొగడాలనుకుంటాం. కాని ఒక్కసారి నిరుత్సాహం ఎదురతక తప్పదు.

ఏదైవాపనిలో అందరూ పొగడాలనుకోడం అనివేకం. కొందరికి బావుండొచ్చు. కొందరికి బావులేకపోవచ్చు. అలాంటప్పుడు అందరూ ఎలా పొగుడుతారు? అప్పుడు ఈ బావులేదన్నవాళ్ళని కూడా తీసుకుని, వీళ్ళెందుకు బావులేదన్నాడు? వాళ్ళెందుకు బావుందిన్నాడు? అని తిరిచి తిరిచి చూసుకుంటే మనతప్పులు మనకి బోధపడవచ్చు.

మనంకూడా ఎదుటివాళ్ళని ఆహూషిగా ఉచ్చేయదానికో, మన పని నెరవేర్చుకోదానికో, లేకపోతే ఉపకారం అపకారం లేకపోయినా పనిలేకనే పొగడకుండా, బాగైతిగా వచ్చిన పనిని మనసారా మెచ్చుకుంటే సరి, గౌరవం ఏర్పడుతుంది-ఎదటి వాళ్ళకీ, మనముటుకు మనకీకూడా. ★

కాయలు సన్నగా తరిగిన ముక్కలు కొత్తి మీర బంగాళాదుంపల ముద్ద అన్ని బాగా కలిసేలా చేతితో కలపాలి.

అర్థకేరు మైదాలో అరకప్పు నెయ్యి పోసి కలపాలి. కొంచెం నీళ్ళుపోసి గట్టిగా పూరిలపిండినూదిరి కలిపి వుంచాలి. పొయ్యి మీద బాణలి బెట్టి నెయ్యిగాని డాల్డాగాని పోసి కాగబెట్టాలి. పూరిలు వల్లే పీటమీద పూరినూదిరి వత్తి కలిపి వుంచుకొన్న ముద్దలో నుంచి నిమ్మకాయంత ముద్దబెట్టి మరలా ముడత బెట్టాలి. చుట్టూ అంచులు గట్టిగా నొక్కాలి. లేకున్నా బాణలిలో వేళాక విడిపోతాయి. నెయ్యిలో వేసి గోధుమరంగు వచ్చేదాక వేయించి తీసెయ్యాలి. ఈ విధంగా అన్ని చేసుకోవాలి...

ఉండలు

ఒకపావు దుంపలు, అరపావు పాలు, అర పావు మైదా, ఒకపావు చక్కెర, నెయ్యి: దుంపలు ఉడకబెటి పొట్టుతీసి ముద్దగా నూరాలి. మైదాలో పాలుపోసి కలపాలి. మల్లీ దుంపల ముద్ద చక్కెర, మైదాముద్దలో వేసి బాగా కలపాలి. బాణలిలో నెయ్యిపోసి కాగిన తిరువార, చిన్న చిన్న వుండలుతీసి కొంచెం వెడల్పుగా వత్తి వేయించాలి. పొంగి చాలా బావుంటాయి.

బొంబాయిహల్వా

కావలసినసామాన్లు-1 కేరు మైదాపిండి, 1 1/2 పావు మంచి నెయ్యి, పావుతులం యాలు కులపొడి, 1 చటాకు జీడిపప్పు, 1 చటాకు పిస్తా, 1/2 చటాకు కిస్ మిస్ పళ్ళు.

ఈవిధమైన మూడుగంటలకు తియారుచేస్తా మనగా 2 గంటలకు మైదాపిండి పూరి పిండి వలె గట్టిగా కలుపుకొనవలెను. ఒక గంట పోయిన తరువాత ఒక స్టీలు గిన్నెలో ఈ ముద్దవేసి 2 పావుల నీళ్ళుపోసి పాలు తీయవలెను. తీసినపాలను పల్చుట్టి గుడ్డలో వడకట్టి చిటికెడు మిఠాయిరంగు వేసి ఒక ప్రక్కగా వుంచుకొనవలెను. ఒక స్టీలు గిన్నెలో 2 పావులు పంచదారవేసి సన్న సెగమీద పాకం రానివ్వాలి. కాపాకం చేతికి తీసుకొని వుండలుట్టుకోవలెను. పాకం అయిన తరువాత మైదాపాలుపోసి కలుపవలయును. దీనిని సన్న సెగమీద వుడుకనివ్వాలి. కలుపుతూ నెయ్యి పోయవలెను. ఇది యిలాగు వుడుకుతూ హల్వాలాగు తయారగును. అంటే మనము కలుపుతూవున్న గరిటెకు అంటకూడదన్నమాట. ఇలాగు అయిన తరు

వాత యాలకులపొడి కిస్ మిస్ వేసి కలియబెట్టి ఒక పళ్ళెముకు నెయ్యిరాచి హల్వా ముద్దనువేసి పళ్ళెంనిండ సర్దవలెను. జీడిపప్పు పిస్తా సన్నగా తరిగి వైన అద్దవలెను. కొంచెము చల్లారనిచ్చి ముక్కలు కోయవలెను ఈ హల్వా నిల్వవుండును.

బళ్ళ అన్నపూర్ణ విశాఖపట్టణం.

రవ్వహల్వా

చేయు విధానం:

మధ్యాహ్నం చేస్తామనగా ఒక గ్లాసు సన్నరవ్వనూక దోశలపిండి మాదిరిగా అంటే చిక్కగా కలుపుకోవాలి. నీటిలో ఉప్పు వేయకండి. సేను గ్లాసుల కొలతో చెప్పున్నాను. మధ్యాహ్నానికి ప్రాద్దుటి నూక నానిఉంటుంది. దోసరి గిన్నె కుంపటిమీద బెట్టి(దోసరిగిన్నె అయితే అడుగంటకుండా ఉంటుంది.) ఏగ్లాసుతో నూక కొలిచినామో ఆగ్లాసుకు పంచదార గిన్నెలోపోసి కొంచెం కరిగేదాకా ఉంచండి. ఈతడిసిన నూక ఒక గ్లాసు. అంటియిదివరకు కొలుచుకున్న గ్లాసు నెయ్యి ఈ పంచదార పాకంలోపోసి బాగా దగిరపడేదాకా గరిటతో కలపండి. జీడిపప్పు, (వేసుకుంటేరంగు) కిస్ మిస్ పళ్ళు, ఎలకపొడుంవేసి ఒక పళ్ళానికి నెయ్యిరాచి దాంట్లోకి యాహల్వా దిమ్మరించండి. చల్లారినాక బిల్లిలకింద కోయండి. చెయడం చాలా తేలిక, జలబుచ్చెయ్యదు. ముందు ఒక చిన్న గ్లాసుతో చెయండి. బాగావస్తే చాలా చెసుకోవచ్చు.

కొమ్ము మారుతీదేవి, కాకినాడ.

* * *

అనాసపండ్ల హల్వా

కావలసిన సామాన్లు: అనాసపండ్ల ముక్కలు అర్థకేరు; విదుతులముల బాదం పిస్తా; విదుతులములు నెయ్యి; రితులములు మైదాపిండి; అర్థకేరు చక్కెర; కుంకుమ పువ్వు; అల్లము తిగుమాత్రంగా తీసుకోవాలి! తియారుచేయు పద్ధతి! అనాస పండ్లు బాగుగా శుభ్రపరచి సన్ననిముక్కలుగాతరిగి ఒక అర్థకేరుతూచి దానిలో విదుతులముల పిస్తాపప్పు వేసి నేతితో వేయించవలెను. మైదాపిండిని వేయించి, అల్లములో కలుపవలెను. తిరువార అర్థకేరు చక్కెర పాకము పట్టి సిద్ధముగానున్న అల్లపుముక్కలను, అనాసముక్కలను కుంకుమపువ్వును వేసి బాగుగా కలియబెటి దించుకొనవలయును. దించినపిమ్మట విదుతులములు బాదమపప్పును వేసి కలియబెట్టవలయును. గడ్డకట్టియున్న హల్వాను ముక్కలుగా కోసి భుజింపవలయును. ★

వాణి రెడ్డి విజయసుశీలకుమారి

వంకాయ ★ ★ వంటి కూరయు...

వంకాయవంటి కూరయు

లంకావతివైరివంటి రాజును గలదే

కంకరునివంటి దైవము

వంకజముఖి సీతవంటి పదతియుగలదే!

వంకాయ కేవలం కూరల్లోనేకాక విధాత

సృష్టిలోనే ఉత్తమోత్తమమైన వస్తువు. కాదనెందుకు విశ్వేంద్ర! అందుకనే కవి దానికి, పురుషోత్తముడైన రాముడితోను, సతీతిలకమైన సీతమ్మతోను, సకల చరాచర జీవులలయిన కారుడైన శివునితోను సమానమైన 'హోదా' యిచ్చి, సింహాసనంమీద కూర్చోబిట్టాడు.

వంకాయలో రెండు విధాలు. ఒక రకం వంకాయలు గుండ్రంగాను, ఇంకోక రకం వంకాయలు కోలగా గొట్టంలాగఉంటాయి. వీటినే వీటి వంకాయ లంటారు. గుండ్రటి వంకాయల్లోనే మనోక తెగ ముళ్ళ వంకాయలు. ముళ్ళవంకాయ మహా రుచిగా ఉంటుంది. వీటిని పెంచడం బహు ప్రయాసతో కూడిన పని. వంగవారు వేసి మొక్కలను జాగ్రత్తగా పెంచుతారు. ఈ ప్రయాసను పురస్కరింతుకునే "వంకాయకు వంద తెగుళ్ళ" ఇ సామెత వచ్చింది. అంత కన్న

పడి పెంచవలసిన కాయలు కాబట్టే చుట్టాల కౌశా యివ్వ బుద్ధి పుట్టదు! మరి. "ఎక్కడైనా బావకాని వంగతోటవద్ద చూత్రం కాదు!"

వంకాయ వెయ్యి విధాల పుష్పయోగపడుతుంది. సాధారణంగా కూర చేసుకోవడం, పప్పులో చేసుకోవడంకాక, గుత్తివంకాయ కూర వంటకం, వంకాయ విశిష్టత. దీన్నే మువ్వంకాయ అని కొందరు ముచ్చటగా వ్యవహరిస్తారు. ఉల్లికారంపెట్టి వండిన, గుత్తివంకాయ కూర ఘృమఘృమలు మాటల్లో చెప్పలేము. భోజనం చెయ్యనివని చెబు చేస్తున్న క్రొత్తిల్లుడైనా సరే, గుత్తివంకాయ కూర ఘృమఘృమలు, ముక్కకు తగలగానే 'గమ్ము'న లేచి భోజనానికి కూర్చుంటాడు. ఈ గుత్తివంకాయ కూర గొప్పతనాన్ని గుర్తించిన, అధునాతనాంధ్ర గేయకవి అప్పారావు గొప్పగా "గుత్తి వంకాయ కూర్చోయే బావా" అని గర్వంగా చెప్పాడు. బంధవారు దాన్ని వీనుల విందుగా గొంతెత్తి గానం చేశాడు. ఆ పాట కని విని యెరుగని ఆంధ్రుడు లేడు.

మువ్వంకాయనుగురించి ముచ్చటైన కథోకటి చెప్తారు. పూర్వం ఒక పూరిలో ఒక రాజాగారుండేవారట. ఒకవాడ వంట

వాడాయనకు మువ్వంకాయ కూర వండి పెట్టాడు. మసాలా మువ్వంకాయ రుచి వసాదాని కంటింది. ఓహో అనుకున్నాడు. ఇంకో తుణుం తరవాత ఓహోహో అనుకున్నాడు. వంకాయమీద గౌరవాభిమానాలు కొండంతగా పెరిగాయి. వెంటనే పచ్చి వంకాయ నొకటి ముచ్చటగా తెప్పించి దగ్గర పెట్టుకుని భోజనం పూర్తిచేశాడు. ఆ తర్వాత విలాసంగా వంకాయను పట్టుకుని దర్బారుకు వేంచేశాడు. చేతిలో దాన్ని అటూ యిటూ తివ్వకుంటూ నవ్వుకుంటూ సాఫిలాయంగా మంత్రి కైపు చూశాడు.

మహారాజులుంగారి మనస్తత్వ మెరిగిన మంత్రి "మహాప్రభూ! వంకాయ వంటి వస్తువు విశ్వంలో లేదు. దీని గొప్పతనాన్ని గుర్తించే బ్రహ్మగారు అందమైన అయిదంచుల కిరీటాన్ని దీని తలమీద పెట్టారు" అన్నాడు సమయస్ఫూర్తిగా. రాజాగారు "నెహరాబాస్" అని మెచ్చుకున్నారు.

ఇంతలో ఏమయిందీ! ఆయనగారి ప్రేమికి చురుక్కుమని ముల్లు గుచ్చుకుంది. రాజాగారు వంకాయను విసిరి నెలకు కొట్టారు.

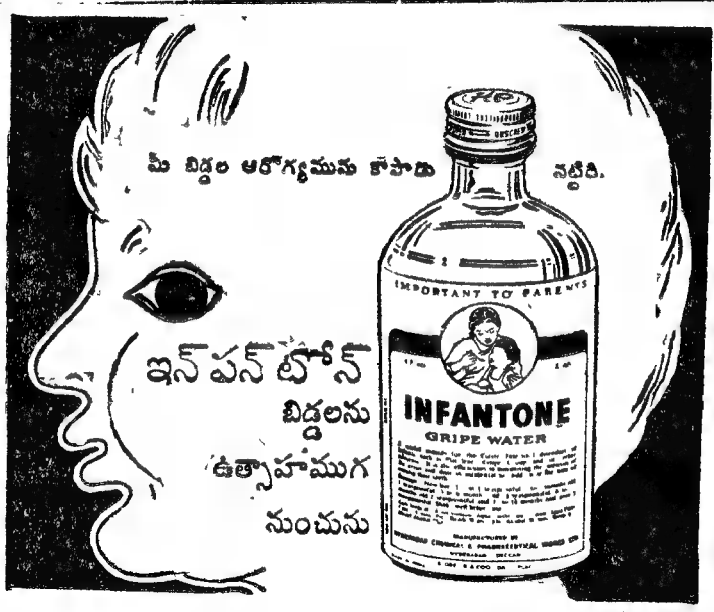
వెంటనే మంత్రిగారు "మహాప్రభూ! వంకాయవంటి వెధవ వస్తువీ విశ్వంలో లేదు! అందుకనే కోపంకొద్దీ బ్రహ్మ దీని తలమీద మేకు దిగకొట్టాడు" అని సరి చెప్పాడు. రాజాగారి మొహంలో సంతోషం వెలివిరిసింది. ముల్లు ఒక్కటే వంకాయ వన్న వంక!

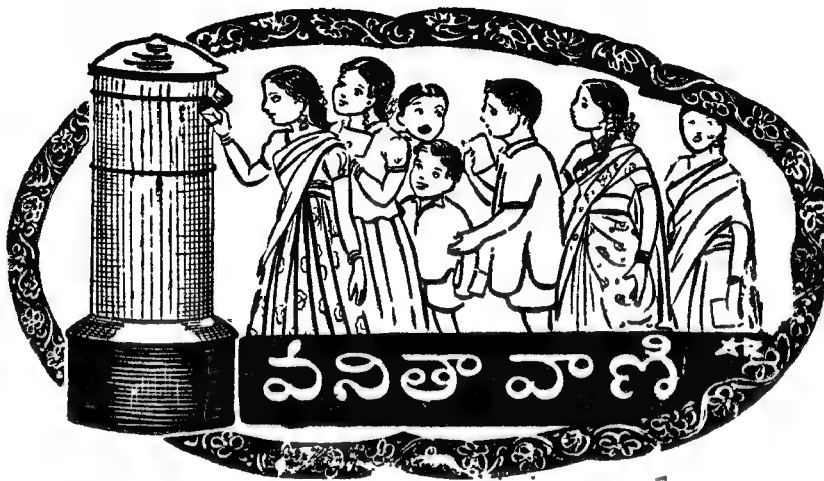
వంకాయ వరుగు చేసుకొని ఏటికేడాది నిలువ పెట్టుకుంటారు. అలాగే వంకాయ పూరగాయ కూడా పెట్టుకుంటారు. వంకాయ బజ్జీ, ఇసుగు పచ్చడి, వంకాయ పులుసు, పులుసు పచ్చడి, పెరుగు పచ్చడి మొదలైనవి ప్రసిద్ధికెక్కిన వంటకాలు. వంకాయమీద విచిత్రమైన వేళాకోళం ఒకటి వుంది. చిన్నపిల్లలు ఒకరి నోకరు "What is this? వంకాయ పుల్స్, నీ కేం తెల్స్ నిమ్మకాయ పుల్స్" అని వెక్కిరించుకోవడం మనం వింటూనే వుంటాము. మనిషి వయస్సు ఎక్కువయినా చిన్నగా కనిపిస్తున్న వాళ్ళను వంకాయించి చూచి "ఒక గిడ్డవంకాయరా" అని అవడం పరిపాటి.

వంగవంతురంగంటే, వనితల కంతో పుల్లసం! వంకాయలలో తృప్తిపడని కొందరు వ్యక్తులు, తమ యింటి 'చేర' "వంకాయల" అని పిలుసుకున్నారు!

వహ్య! వంకాయ! నీ జన్మభవ్యమైంది!!

★
మందరపు పద్మ, లలిత
(విశాఖపట్టణం)

విత్త కథ

'ఉత్తరాల దొంగలు' అనే వ్యాసం చదివినాను. ఉత్తరాల దొంగలనాలవల ఆమె చాలా ఇబ్బందులకు లోబడి ఆశ్చర్యపోయింది. తీవ్రంగా విమర్శించినట్లు కనబడుతున్నది. 'ముఖ్యంగా ఉత్తరాల దొంగలలో ఎక్కువ మంది మగవాళ్ళే' అని వ్రాస్తూ దానికి కొన్ని కారణాలు చూపించినారు. కాని అవి సబబుకావు. ఆడవాళ్ళలో చదువురానివారు చాలామంది వున్నారట. ఉంటే వుండవచ్చు. కాని వాళ్ళు, ఆపుత్తరాల దొంగిలించి యింకొకళ్ళచేత చదివించుకోలేరా? అవ కాశం మగవాళ్ళే ఎక్కువ అన్నారు. కాదు. ఆడవాళ్ళకే ఎక్కువ. మగవాళ్ళు సామాన్యంగా సగలు యింటివద్ద వుండరు. బాధ్య బంట్లాడు వుత్తరాలు యింటివద్ద యిచ్చేసి వెళ్తారు. అవకాశాలు ఎందుకు వుండవు?

ఓ కథకూడ వుంది. ఒకాయన స్నేహితునికి వుత్తరం వ్రాసి కవరుమీద "కాన్ఫిడెంట్" అని వ్రాసినాడట. ఆలోపల వుత్తరంలో స్నేహితునికి వ్రాయవలసిన సంగతులన్నీ వ్రాసి ముగించి, P. S. అని గుర్తు పెట్టి స్నేహితుని భార్యచేత 'ఆమ్మా! నువ్వు యీ వుత్తరం తప్పక చింపి చదివి మళ్ళీ అంటిస్తావని తెలుసు. ఈసంగతులన్నీ నువ్వుకూడా మీ ఆయనకు గట్టిగా చెప్పమ్మా' అని ముగించినాడట. అనుకున్నట్లే జరిగింది. ఆవిడ యీ చివరి ముక్కలు చదువుకొని సిగ్గుపడిందట.

—నండూరి పూర్ణచంద్రరావు
(త్రేణుకు)

అన్యాయం

'ఉత్తరాల దొంగలు' అను వ్యాసం జాతిదొంగలకు ఒక చెంపపెట్టు లాంటిదని చెప్పక తప్పదు.

కాని నాకు ఇక్కడ ఒక సందేహము

వచ్చివది. "ముఖ్యంగా ఉత్తరాల దొంగలలో ఎక్కువమంది మగవాళ్ళే. ఆడవాళ్ళు ధైర్యం చేసి ఆ పనికి పూనుకోలేరు. వైగా ఆడవారిలో ఎక్కువమంది చదువురానివారు" అన్నారు. దీనివలన, వారికి ఇష్టమున్నప్పటికీ, ధైర్యము లేనందువలన, చదువు రానందువల్ల మాత్రమే ఈ "ఆడదొంగలు" అల్ప సంఖ్యాక వర్ణమునందుండిపోయారను భావము వెంటనే కలుగుతున్నది. కాగా, ప్రభావతిగారు ఇలా పక్షపాతంగా మగవారిని ప్రత్యేకించటము, మనకు వారి పట్ల ద్వేషభావమును కల్గిస్తోంది. భర్తలకు వచ్చిన ఉత్తరాలను చించి చదివి, చదువు రాకపోతే ఏ స్కూలు కుడా దీని చేతనే చదివించి, వాటిని చించి పారేవేసి భార్యలు ఎంతమంది లేరు? అలా ఏవి దేనికి సంబంధించిన ఉత్తరాలలో తెలియక, అఫిషియల్ "జాబులను కూడ చించి పారవేసి, భర్తలకనేక ఇబ్బందులు కలుగజేసినవారైతే మంచి లేదు? ఈ చదివించటములో కూడ ఇంకొక యనిమున్నది. ఆ చదివే వారలకు సరిగా ఇంగ్లీషు అర్థం చేసుకోలేక పోవడే, వాటిని ఇంకొక అర్థము వచ్చేలాగున తర్జుమా చేసినందువలన, గృహములో లేనివారు పాపము నడవటానికి పితృదేవతలు సహితము దిగి వచ్చిన సన్నివేశముల నేకములున్నవి. కనుక ఈ దొంగతనమంతా మగవారికే అంటగట్టటం కేవలము అన్యాయము అనియే వా యుద్దేశము —

—లీజారాయ్, (గుంటూరు)

'ఉత్తరాల దొంగలు' అనే వ్యాసము చదివేను. చాల బాగుంది. చదువుకున్నవారు, అన్ని తెలిసినపెట్టు సహితము దొంగతనంగా ఉత్తరాలు చదివడము, ఇతరులు రహస్యాలు తెలుసుకోవలెనని కుతూహల పడడము, వాళ్ళనుగూర్చి వ్రాశారని అపోహలు పడడము మానవజాతికే కళంకము. వ్యక్తిత్వానికి

తీరని దోహదము. మన సత్త్వాలలో మారని మధ్య. నిత్యజీవితంలో, గృహజీవితంలో సాధారణ లోతుపాతుల నలా విమర్శించడం వల్ల మనో వికాసము కలిగి మనస్సులలో మారినాన్ని చూడ్చి తమ పద్ధతులు మార్చుకుంటారనుకోడం సహజం. మార్చుకుంటారని ఆశ్చర్యము. ఇలాంటి వ్యాసము ద్వారా మంచి సందేశము అందిస్తున్న రచయిత్రీ హృదయపూర్వక ఆభివందనములు.

—రాయనం నిర్మలమీనాక్షి,
(గుంటూరు)

* * *
"ఉత్తరాల దొంగలు" అన్న వ్యాసం నన్ను తో ఆకర్షించినది. ప్రభావతిగారు నిజం నిర్మోగమాటంగా స్పష్టపరిచారు.

—కె. రాధ (రావూరు)

* * *
18-9-57 వ తేదీ వారపత్రికలో క్రిమి మంగళాకంఠాద్ గారు తమకు గ్రంథాలయములో పుస్తకములు సరిగా దొరకవని, స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాలయాలు కావాలని వ్రాసినారు. సామాన్యంగా ప్రతివారు, అందులో ముఖ్యంగా స్త్రీలు నవలలే చదువుతారు కాని ఇతర పుస్తకములు సామాన్యంగా చదువరు. ప్రతి గ్రంథాలయములో నవలలన్ని ఉండవుగదా! అటువంటిప్పుడు నవలలే కావాలంటే లైబ్రేరియన్ ఏం చేస్తాడు? ఒక్క నవలలేకా ఇతర గ్రంథములు కూడ చదివితే కాలక్షేపము జరుగును. మరియూ అనేక గ్రాంతి విషయములు తెలియగలవు. కాని నవలలే కావాలంటే ఎన్నని ఉంటుంది. ఇక స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాలయాలు ఉంటే మంచిదని వ్రాశారు. నాకు వ్రాసిన విషయమైతే మంచిగానే వున్నది కాని, ఉన్న గ్రంథాలయాలే నడవలేని ఈ కాలములో స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాలయాలు కావాలంటే అందని పండ్లకు అట్టులుచాచటమే.

—వి. నారాయణరావు,
లైబ్రేరియన్.

(కీ. రా. గ్రంథాలయం, గొల్లపూడి.)

* * *
18-9-57 పత్రికలో పి. సరళాదేవిగారు వ్రాసిన "కుట్టూ, తిట్టూ, ఇక్కట్లూ", అను వ్యాసం చాలా బాగున్నది. వారు చెప్పినట్లు కొంతమందికి కుట్టంటే చాలా పిచ్చి. అవి కుట్టేవరకు వారికి నిద్రపట్టదు. మనకి ఉపయోగం వచ్చే స్వల్పభుక్తి అనీ అలుకుంటే మంచిది. అదే నా మనస్థానం రెండు, మూడు గంటలు కుట్టుకుంటే మంచిది. అంతే కాని అది తొందరగా పూర్తి అవాలిగా అని ఎప్పుడూ అల్లకూడదు.

వనితావాణి

మంగళాకంఠూర్ గారు వ్రాసిన “స్త్రీలకు ప్రత్యేకం గ్రంథాలయాలు” కూడా చాలా బాగుంది.

— బి. రాజామణి, (కాకినాడ)

ఉపామంచిది

పి. సరళాదేవిగారు 14-8-57 క రేడి ఆంధ్రపత్రికలో వ్రాసిన “తెలచీరెల్లా, మల్లె పూవులూ, చిన్నల రాత్రులూ” అన్న వ్యాసమును నేను చదివి చాలా ఆనందించినాను. తెలుపును గురించి ఆమె బాగుగా వర్ణించారు. తెలుపుఅంటే నాకు కూడా చాలా యిష్టము. కాని అవిడ వ్యాసము చివర ముఖ్యముగా మొగవాళ్ళకథల్లో కథానాయిక ఎల్లా ప్రవేశిస్తుందో వ్రాశారు. ముఖ్యముగా అడవాళ్ళకథల్లో కథానాయకుడుకూడ ఎల్లా ప్రవేశిస్తాడో తెలియజేస్తే చదివి ఆనందించాలని ఉంది.

—కె. వి. రమణ, మాడుగుల.

ఆర్. ఎన్. లక్ష్మీ గారు (పాగుగిరి) పుస్తకపకషము చాలా బాగా రచారు. మాయింటికీకూడా చాలా మంది పుస్తకాల కొనం వచ్చేవారు. ఒక వేళ మాయింట్లో ఏమీ పుస్తకాలు లేనట్లు యిందాక కొంటూంటే మాశామనెనాడు. అలాంటివాళ్ళను ఏమనగలము. ఇవా ఇది పనిగాదని మమ్మల్ని పుస్తక మడికేందుకు వచ్చినవారితో విసుకు కూడా పుస్తకాలంటే చాలా యిష్టము కాబోలు. మీగుకూడా ఏదైనా వీక్షి తెప్పించండి. అప్పుడు మా పుస్తకము మీరు మీ పుస్తకము మేము చదవవచ్చు అని చెప్పేదాన్ని, దానితో పారుకు పుస్తకాలేకానీ యింట్లో కొన్న పుస్తకాలంటే చదవ బుద్ధివుట్టిన వారంతా సర్దుకున్నారు. ఇప్పుడు పుస్తక మేమన్నావుంటే యిస్తాగా అని మాయింటికీ ఎవరూరారు.

మంగళా కంఠూరుగారు గాసిపల్లి గారై బ్రతిలో యిచ్చే (మావాళ్ళు తెచ్చే) చదివేసిన పుస్తకాల చదవలేక చివరకు విసుగైతీ చందాకట్టడము మానేశాము. అల్లాకొకుండా మంగళా కంఠూర్ గారు రాసినట్లుగా కనీసం ఒక బండిమీద ఇంటింటికీ పుస్తకాలు సరఫరాచేసినా ముగ్ధులైతిరిగి స్త్రీలకు సగుపాయంగా వుంటుంది.

—బి. ఎస్. లక్ష్మి (కాకినాడ)

వినితి

(పక్కంటివారి) పుస్తక పకషం అను వ్యాసం చదివెరిని. చాలాబావుంది. నిజంగా పుస్తకాలున్న ప్రతివారికీ ఈ బాధ తప్పకుండా వుంటుంది. మాకు ప్రతివారం పత్రిక వస్తుంది. బొమ్మలన్నా చూడనివ్వకుండా మా దగ్గరనుంచి లాక్కుపోయేవాడు. ఇక అది వారి ఇంటిలిపాడీ చదివి మళ్ళీ పత్రిక వచ్చే నాటికి మాకు దక్కేది. అదీ మేమెళ్ళి ఒక గంటసేపు వుంటే, మరి వారంలోకా లేంజేసే వారోగాని అప్పుడు చదివి ఇచ్చే వారు. కొందరిళ్ళకే అసలు మాకు పుస్తకమే ఇవ్వలేదు పొమ్మంటారు. కొందరు దానిలోని దీక్షెనులు వంటలు వగైరా చించుకుని గాని ఇచ్చేవారుకాదు. ఇక కొందరయితే ఎవరన్నా తమతో మాట్లాడనివారు పుస్తకం పట్టుకొని చూడండి. అప్పుడు ఇక తమరుకూడా బయలుదేరారు పోటికి ఏమైనా పుస్తకమిమ్మని చదివినా చదవకపోయినా. తీసుకళ్ళేది పిల్లలదగ్గర పడేసి తమలేదన్నా లోకాభిరామా యదమో లేకపోతే నిద్రకో వుపక్రమించేవారు. ఇక ఈ పుస్తకాన్ని ఈ పిల్లలు చించేది. ఇట్లాంటి వారందరూ లక్ష్మీగారి వ్యాసం చదివి అయినా పద్ధతులు మార్చుకోగలరని ఆశిస్తాను. మంగళా కంఠూర్ గారి “స్త్రీలకు ప్రత్యేకం గ్రంథాలయాలు” అను వ్యాసం చదివెరిని. చాలా బావుంది. నిజంగా అవిడ చెప్పినట్లు స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా గ్రంథాలయాలు పెట్టే చాలా బాగుంటుంది. పంచాయితీధరువారు ఈ విషయమై శ్రద్ధతీసుకొనుట చాలా అవసరం.

— పద్మావతి, (ఆకునూరు).

నా అభిప్రాయము

‘పక్కంటివారి పుస్తక పకషము’ అను వ్యాసం చాలా బాగా వ్రాసిరి. పుస్తకములు తీసుకొని వెళ్ళునపుడు వుండు జాగ్రత్త తిరిగి ఇచ్చేటప్పుడు వారికి ఉండాలని ఎందుకు తట్టదు. మనమనము ఎంత బాధ పడుతుందో వారికేం తెలుసు. అగే వారి పుస్తకమయితే ఎంతో జాగ్రత్తతో చూచుకుంటారు గదా. లక్ష్మీగారు వ్రాసిన వ్యాసమునకు కొందరయిన మరచివచ్చునని నా అభిప్రాయము.

—టి. సదృశుమూరి

(రామచంద్రపురం)

వంటలు

క్రీమతి పి. అనూయ గారు వ్రాసిన రక రకాల హల్వాల్లోని “సగు వియ్యం మాల్వా” మా అక్కయ్యకూతురి పుట్టిన రోజు పండుగ కానుకగా (11-9-57)

చేశాను. చాలా బాగుందని మా ఇంటిలిపాడి ఎంతో కొనియాడారు. ఇటువంటి క్రొత్త హల్వాని కనిపెట్టినందుకు అనూయ గారికి ఆంధ్రపత్రిక ద్వారా అభినందనములు తెలుపుతున్నాను.

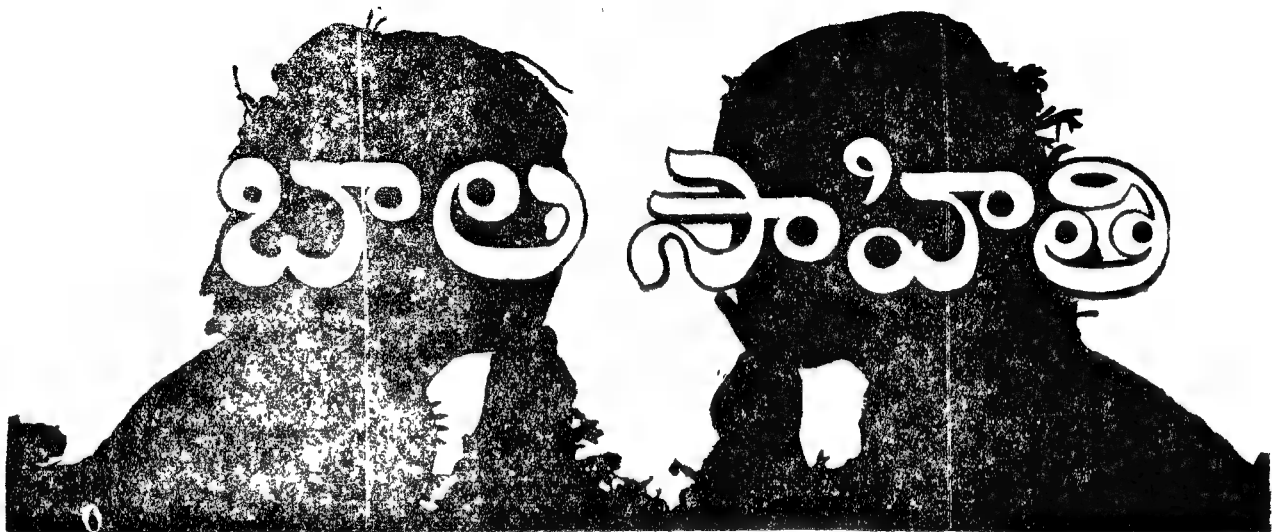
—బాలికీ గిరిజ, విజయవాడ.

సులభంగా

సగువియ్యం వడియాలగురించి 4-9-57 ఆంధ్రపత్రికలో క్రీమతి ఎస్. కలక్చ్యుకొంతంగారు రాసినవిధము చదివినాను. తయారుచేయు విధము బాగుంది. కాని ఎండ బెట్టడం గురించి ఒకనూచన: మంచము మీద లేడి బట్టచేసి వడియాలపెట్టి ఆ రోజు అంతా ఎండనిచ్చి, ఆ మరు దటి రోజు వడియాలపెట్టిన బట్ట త్రిప్పి చన్నీళ్ళు జల్లి జాగ్రత్తిగా తీసి, చాటలో ఎండపెట్టమని రాసినారు. కాని అంతకన్న సులభపద్ధతి ఏమనగా వడియాలపెట్టే ముందు డబ్బా రెకులు సుభముగా కడిగి వుంచవలెను. ఆ రెకులకు నెయ్యినిస్పృగాని లేక నూనీనీస్పృగాని కలిపి రాసి వాటిమీద మనకి కావలసిన సైజులలో పెట్టువలెను. బాగా ఎండకొని నాయింకాలమునకు ఎండిపోవును. అటు తరువాత పడునైన అట్లకాడతో చుట్టూ గోళితే సుగువుగా విరిగిపోకుండా వడియాల ఊడివచ్చును. ఆ మరువాడు మళ్ళీ 1-2 గంటలు ఎండపెట్టిన తరువాత డబ్బాలో వేసుకొంటే చాలానాస్సు పొడవోకుండ వుంటాయి. ఏ వడియాలకైన డబ్బా రెకుల మీద నూనెరాసి పెట్టటము ఆత్మ శ్రద్ధ మైనది. నూనెమీద వేగంగా ఎండిపోవును. విరగకుండా సుగువుగా ఊడివచ్చును.

—శ్రీరంగం సూర్యకాంతం, రాయ్‌రంగ్ పూర్ (పశ్చిమబెంగాల్)

“ఉత్తరాల గొంగలు” అన్న వ్యాసాన్ని చూచాను. వారు వివరించినట్లు “భార్య రానే ప్రతిజాబు భార్య ఏమన్నా అనుకున్నా, మనస్సుండ బట్టక చదివి కాని బాస్టులో వెయ్యరు ఆభరణాలు” ఈ వాక్యంలోని వారి భావాలతో ఏకీభవించలేక పోతున్నా. కాని భర్త జేబులోని ఉత్తరాలను సరితీగా పసికట్టి తీసికొనిపోయి తలుపు చాటులలోను, పరదాల ప్రక్కలను చదువుకుంటూ, మారాములు చేస్తూ వుంటారు ఆ భార్యలు. ఈ ఉత్తరాల గొంగును అడమగ అన్న విచిత్ర లేకుండా రెండు జాతులలోను కనిపిస్తూ వుంటారు. యథాగ్ధాన్ని బాగా వెల్లడించారు. వ్యాసాన్ని చదవగలకు బాగా అందించినందుకు వారికి నా అభినందనాలు —కానూరి అచ్చన్న, ఏలూరు.★

విల్లలన్ని వెంటరాగ
కల్లదాటితోటలో,
కుక్కుటంబు పురుగుబుట్ట
బొక్కుచుండె నంతలో,

మరుగునుండి గుంట నక్క
నరగున మైబడరాగా,
కడుపు తీపికొద్ది కోడి
వడిగముందు దూకగా,

ప్రాప్తించిన కోడిపెట్ట
పదివేలంచును నక్క,
కళ్ళు మూసి తెరచునంత
వెల్లిపోయె నటుప్రక్క.

తల్లి చావుకెంతో వగచి
బిల్లయొకటి మదిని తలచె;
ఫేరవంబు నెటులనైన
మారణంబు చేయగా.

మరుదినంబు కోడిపిల్ల
తిరుగుచుండె తోటలోన;
అరుగుదెంచి గుంటనక్క
ఉరకబోయె దానిపైన.

ఒక్క ఎగుతు ఎగిరిపైకి
ప్రక్కపెరటియందు దూకి,
చక్కగాను కడవయందు
నక్కియుండె కోడిపిల్ల.

ఆత్రముగను నక్కమట్టి
పాత్రలోన తలను దూర్చ,
మూతి చిన్నదగుట నక్క
మూతి కడవయందు చిక్కె.

నక్కియున్న కోడిపిల్ల
రక్కిరక్కి గోళ్ళతోడ,
లొక్కిచేసి నక్కకళ్లు
అక్కనంబు దీర్చుకొనియె.

అంధురాలు గుంటనక్క
అండే పడియుండ ప్రక్క,
సండునున్న వారు చూచి
చావగొట్టి చనిరి వేడ్క.

శక్తికేమి గాని భువిని
యుక్తి యున్న చాలు బాల!
యుక్తి ముందు శక్తులన్ని
ఏమి చేయలేవు చాల.

ఎ
ది
గొ
ప్ప
?

శ్రీనివాసులు

ప్రేమించి ఉండుటచేత విజయునిపై
అతని అసూయ మిన్నముట్టి,
మాయావితో యాతనిపై కొండ
ములు చెప్పసాగాడు.

ఒకరోజు మహాసేనాని మాయావి
దగ్గరకుపోయి “మహాప్రభూ! విజ
యుడు పలుకుతున్న డంబములకు
అవధులు లేవు. ఒకే ఒక రాత్రిలో
అరణ్యమంతా ఛేదించి భూమి
సేద్యంచేసి, గోధుమ పండించి -
రొట్టెలు తయారు చేస్తాడట!” అని
చెప్పాడు.

విజయుని వెంటనే తనముందు
హాజరుకమ్మని మాయావి కబు
రంపాడు.

విజయుడు వచ్చాడు.

అతన్ని చూచి రాజు “ఓ, యువ
కుడా! నీ డంబముల కంతులేదట.
ఒకేఒక రాత్రిలో అరణ్యమంతా
ఛేదించి - భూమి సేద్యంచేసి,
గోధుమ పండించి-రొట్టెలు తయారు
చేయగల వీరుడవట! కేపు తెల్లవారు
నప్పటికి - ఈ పురమున కుత్తరముగ
ఉన్న యరణ్యమును ఛేదించి,
గోధుమ పండించి, ఉదయముననే
నాకు రొట్టెలను తెచ్చిపెట్టాలి.
లేకుంటే నీతల తీయించి కోటగుమ్మా
నికి కట్టాను” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

విజయుడు తానట్టి డంబము
లెవ్వడు పలుకలేదని-ఎంత మొత్తు
కున్నా - మూర్ఖుడైన మాయావి
నినలేదు. విజయుడు చేసేదిలేక తిరిగి
వచ్చి విచార వదనంతో ఒక
తోటలో కూర్చున్నాడు.

మాయావి కడపటి కుమార్తె
సుందరి విజయుని దగ్గరకొచ్చి
“ప్రియతమా! ఎందులకు విచార
ముగా ఉన్నావు?” అని అడిగింది.
విజయుడు “సుందరి? ఏమని

విజయుడు తన ప్రయాణం కొన
సాగించి మాయారాజ్యం జేరాడు.
మాయావి ఆతనికి సైన్యంలో ఒక
చిన్న ఉద్యోగ మిచ్చాడు.

విజయుడు చేయునది చిన్న
ఉద్యోగమేమైనా, ఆతని బలవరా
కమాలు మహావీరులను గూడ

అచ్చెరువొందిస్తున్నాయి.

విజయుని శక్తి సామర్థ్యాలు
చూచి మహాసేనానియైన కుమతి

సందూరి పీఠల్ బొబ్బ

అసూయచెందాడు. అతడు రాజు
కుమార్తెలలో కడగొట్టుడైన సుందరిని

చెప్పను. ఏమిచెప్పినా నా కష్టమును తీర్చువా రెవ్వరు?" అన్నాడు.

సుందరి మరీమరీ అడగగా, విజయుడు తన దుఃఖకారణం ఆమె కెరిగించాడు.

సుందరి పకాలున నవ్వి "పిచ్చి వాడా! ఈమాత్రానికే ఇంత విచారిస్తున్నావా? ముందున్నది అనలైన ప్రమాదం. నీవుపోయి రాతంతా నిశ్చింతగా నిద్రించు" అనిచెప్పి పంపివేసింది.

సుందరి అర్ధరాత్రి అరణ్యానికి పోయి బిగ్గరగా పిలచింది. పుట్టలో నుండివచ్చేచీమల్లాగ వేలాదిరైతులు బిలబిలమని రాసారుగా. క్షణంలో వారు అరణ్యమంతా ఛేదించి విత్తులు నాటారు. మరుక్షణంలో పంట పండింది. రైతులు పంట కోస్తూ ఉన్నారు. ఆ అరణ్యమంతా ఈగలు రొదచేస్తూ ముసురుతున్న తేనెపట్టువలె ఉంది. తెల్లవారేసరికి గోధుమ రొట్టెలు సిద్ధమయ్యాయి.

విజయుడు ఆ రొట్టెలను తీసుకు పోయి మాయావి రాజున కిచ్చాడు. ఆత డంతులేని ఆశ్చర్యంతో ఆ రొట్టెలను తిని ఎంతో రుచిగా ఉన్నవని మెచ్చుకొన్నాడు.

మహాసేనాని యీ సంగతి విని అగ్గిపై గుగ్గిలం అయ్యాడు. కాని అప్పు డేమీ చేయజాలక సమయం కొరకు వేచిఉన్నాడు.

ఒకరోజున మహాసేనాని రాజు దగ్గరకు పోయి "మ హా ప్ర భూ! మొన్నటి విజయం సాధించిననాటి నుండి విజయుని గర్వం పెరిగి పోయింది. ఒకేఒక రాత్రిలో గాలితో ఓడనిర్మించి ఆకాశంలో దేశమంతా తిరిగి రాగలనని గొప్పలు చెబుతున్నాడు" అని చెప్పాడు.

జి. సౌభాగ్యవాణి

—భా. బాబు]

మాయావి మళ్ళీ విజయుని పిలిచింది "ఓయీ! ఒకేఒక రాత్రిలో గాలితో ఓడనిర్మించి ఆకాశంలో ప్రయాణంచేసి దేశమంతా తిరిగి రాగలనని గొప్పలు చెబుతున్నట్లు విన్నాను. నీవు రేపు తెల్ల వారు లోపున ఓడను నిర్మించి ఆకాశంలో దేశమంతా తిరిగి రాకపోతే నీశిరస్సు తీయించి కోటగుమ్మానికి కట్టిస్తాను" అని పలికాడు.

విజయుడు తా నెప్పుడు అలాంటి డంబములు పలుకలేదని మొత్తు కొన్నాడు. కాని ప్రయోజనం లేక పోయింది. చేయనదిలేక తిరిగిపోయి ఒక తోటలో విచారంగా కూర్చున్నాడు. సుందరి అచ్చటకు వచ్చి విజయునిచూచి విచార కారణం ఏమని అడిగింది.

విజయుడు జరిగినదంతా చెప్పాడు. సుందరి పకాలున నవ్వి "పిచ్చి వాడా! ఎందు కం త భ య ప డు తున్నావు. నీవుపోయి నిశ్చింతగా నిద్రించు. నీ కే ప్రమాదం జరగదు"

అని నచ్చచెప్పి పంపింది.

విజయుడు వెళ్ళిపోయాడు.

సుందరి అర్ధరాత్రి అరణ్యానికి పోయి బిగ్గరగా పిలచింది. తిరిగి బిలబిలమని వేలాది వ డ్రం గు లు వచ్చారు. వారందరిదగ్గర తలకొక గండ్లగొడ్డలి ఉంది. దానితోవారు చెట్లను సరికి క్షణంలో ఓడ సిద్ధం చేశారు. అది ఏమిచిత్రమోగాని ఓడ కొయ్యతో చేయబడినట్టుగా లేదు. గాలితో చేయబడినట్లున్నది. ఆ వ డ్రం గు లంతటి నేర్పులన్న మాట. సుందరి ఓడను విజయున కిచ్చింది. తెల్లవారకముందే విజయు డా గాలిఓడ నెక్కి దేశ మం తా నంచారం చేసి తిరిగి అంతఃపురానికి వచ్చాడు.

మాయావి అత్యంతాశ్చర్యంతో ఓడ బాగున్నదని మెచ్చుకొన్నాడు.

మ హా సే నా ని వి జ యు ని విజయాన్నిచూచి మండిపడ్డాడు.

మాయావి "విజయా! ఈవిచిత్ర నౌకలో మన మొకసారి ప్రయాణం చేద్దాం రా" అని మహాసేనానిని కూడా ఓడ నెక్కమన్నాడు.

ముగ్గురు ఓడ నెక్కారు. ఓడ వాయువేగాన ఆకాశాని కెగిరి పోయింది.

మాయావి మహాసేనానిని - విజయుని చూచి "మీ రిద్దరు ఇప్పుడు ద్వంద్వయుద్ధం చేయాలి. ఎవరు విజయమందితే వారికి నాముగ్గురు కుమార్తెలలో కోరుకొన్న కన్య నిచ్చి కల్యాణం చేస్తా"నన్నాడు.

మహాసేనాని మీసం మెలిపెట్టాడు. విజయుడు జబ్బలు చరిచాడు. వారిద్దరు ఆ క లి గొ న్న పులులవలె ఒకరిపై ఒకరు పోరునకు తలపడ్డారు. యుద్ధం భయంకరంగా

★ అ పూ ర్వ సు ం ద రి ★

సాగుతోంది.

ఒక ఆకాశంలో వేగంగా వరు గత్తుతోంది.

ఒకక్షణం విజయుడు అవజయం పొందుతాడని అనిపించింది. మరుక్షణ మతడు విజృంభించటంతో, విజయ మతనిదే అనిపించింది.

చివరకు విమానం సముద్రంపై పోతోంది. అందులో తిమింగిలములు మొనల్లు-గుంపులు గుంపులుగా చేరి ఉన్నాయి. పైన గాలి వోడ పై యుద్ధం జరుగుతున్నది. చివరకు విజయుడు మహాసేనానిని చావమోది క్రిందకు నెట్టాడు. మరుక్షణ మా సముద్రమునందలి మొనల్లు ఆతనిని ముక్కలుగా చీల్చి కబళించి వేశాయి.

మాయావి విజయుని అభినం దించి “విజయా! రేపుదయం అంతః పురానికివచ్చి నా ముగ్గురుకుమార్తె లలో నీ కెవరుకావాలో కోరుకో” అని చెప్పాడు.

గాలివోడ తిరిగి రాజధాని కేరింది. ఆరాత్రి సుందరి విజయుని కలుసుకొని “ప్రియా! మాతండ్రి రేపుదయం మమ్ము ముగ్గురను మూడు లేడిపిల్లలుగా చేస్తాడు. నాకుమాత్రం నొసట నొక మచ్చ ఉంటుంది. నీ వది గమనించి నన్నే కోరుకో” అని చెప్పింది.

మరునాడు విజయుడు అంతః పురానికి వెళ్ళగా మాయావి ముగ్గురు కుమార్తెలను లేడిపిల్ల లుగా మార్చివేశాడు.

సుందరి చెప్పినట్లు విజయుడు “ఆ లేడి నాక్కావాలి” అన్నాడు.

మాయావి మరునాడు రమ్మని విజయుని పంపివేశాడు.

ఆరాత్రి సుందరి తిరిగి విజయుని కలుసుకొని “ప్రియా! రేపు మా ముగ్గురను మూడు తెల్ల పావురాలుగా మాతండ్రి మార్చివేస్తాడు. నా రెక్కలలో ఒకటిమాత్రం మెరుస్తూ ఉంటుంది. నీవు గమనించి నన్నే కోరుకో సుమా!” అని చెప్పి వెళ్ళి పోయింది.

తెల్లవారింది. విజయుడు అంతః పురానికి వెళ్లాడు. మాయావి మూడు పావురాలను చూసి నీ కే పావురం కావాలని అడిగాడు.

విజయుడు సుందరి పావురాన్ని కోరుకొన్నాడు. మాయావి అతన్ని రేపు రమ్మని పంపివేశాడు.

ఆరాత్రి సుందరి విజయుని దగ్గ రకువచ్చి “ప్రియా! రేపు మాతండ్రి మా ముగ్గురను చూపి ఒక తెను కోరు కొమ్మొంటాడు. మేము ముగ్గురమూ ఒకేపోలిక కలిగి ఉండుట చేత మానవమాత్రుడు మాలో ఏఒక్క రిని పోల్చుకోలేడు. నేను తెల్లటి చేతిరుమాల ధరిస్తాను. నీవు గమనించి నన్ను మాత్రమే స్వీకరించుసుమా!” అని చెప్పి వెళ్లి పోయింది.

మరునాడు విజయుడు అంతః పురానికి వెళ్ళాడు. మాయావి తన ముగ్గురు కుమార్తెలనూ, చూపి ఒక కన్యను ఎన్నుకొమ్మొన్నాడు.

విజయుడు చేతిరుమాల ఆధార ముగా సుందరిని తనకన్యగా పరిచాడు.

మాయావి మహానందభరితుడై ఆనాడే, సుందరిని విజయునికిచ్చి

మ హా వై భ వ ం గా వివాహం చేశాడు.

ఒకనాడు విజయుడు తనరాజ్యానికి పోవుటకు నిశ్చయించుకొని తన నిర్ణయాన్ని మాయావి కెరిగించాడు.

మాయావి ఆమాటవిని ఉగ్రుడై “సుందరి నీకు కావలెనంటే నీ వీ రాజ్యంలోనే ఉండిపోవాలి. నా బిడ్డనుమాత్రం పంపను” అని చెప్పాడు.

ఆరాత్రి విజయుడు భార్య సుందరిని పంచకల్యాణి గుట్టంపై ఎక్కించుకొని పారిపోయాడు.

తెల్లవారిన పిదప మాయావి కీవార్త తెలిసింది. అత డుగ్రుడై— విజయుని బంధించి తేండని పైనికులను పంపాడు.

పైనికులు విచ్చుకత్తులు ధరించి జవనాశ్వముల నెక్కి విజయుని వెంబడించారు.

సుందరి “విజయా! చెవులను భూమికానించి విను” అని చెప్పింది.

విజయు డట్లేచేసి “గుట్టలు పరుగెత్తుకొని వస్తున్నట్లు డెక్కల చప్పుడవుతున్నది” అని చెప్పాడు.

సుందరి తన మంత్రబలంతో విజయుని గులాబి చెట్టుగా మార్చి తాను ఆచెట్టునకు కల పూవుగా మారింది.

మాయావిపైనికులు పెదకిపెదకి విఫలులై తిరిగిపోయి “ప్రభూ! ఒక వింత గులాబిచెట్టు—చానికొక రంగు రంగుల గులాబీ మాత్రమే కనిపించింది. విజయుని బాడ తెలియలేదు” అని విన్నవించారు.

మాయావి మండిపడి “ఒరీ, మూర్ఖులారా! సుం ద రి చే సిన

కుతంత్ర మది. వెంటనేపోయి ఆ గులాబిచెట్టును మొదలంట నరికి తెండి" అని చెప్పి పంపాడు.

మాయావిస్త్రాకులు తిరిగి విచ్చు కత్తులు ధరించి అశ్వములనెక్కి బయలుదేరారు.

విజయుడు గుట్టుపు డెక్కల చప్పుడు విని "సుందరీ! మరల గుట్టుపు డెక్కల శబ్దం వినిస్తోంది" అని చెప్పాడు.

సుందరి సిపాయిలు వస్తున్నారని గ్రహించి విజయుని సంపెంగ చెట్టుగా మార్చి, తాను ఆ చెట్టు నకు గల ఒకే ఒక సంపెంగపూవుగా మారింది.

సిపాయిలు తిరిగి మోసపోయి మాయావివద్దకు పోయి "ప్రభూ! మాకు వారిజాడ కన్పించలేదు. కాని ఒక అపూర్వమైన ఒక రంగురంగుల సంపెంగపూవు కన్పించింది" అని చెప్పిరి.

మాయావి మహాగ్రుడ్డ "మూర్ఖ శిఖామణులారా! సుందరి మళ్ళీ మోసగించింది. ఇక నేనే స్వయంగా బయలుదేరి వారిని బంధించి తెస్తాను" అని బయలుదేరాడు.

విజయుడు తిరిగి భూమిపై చెవి నుంచి "సుందరీ! మరల గుట్టుపు డెక్కల శబ్దం వినిస్తున్నది. ఇంతకు ముందుకంటే వేగంగా బిగ్గరగా విని పిస్తోంది" అన్నాడు.

సుందరి ఆమాట విని కంగారు పడి, "విజయా! కొంప మునిగింది! నాతండ్రి మహాగ్రుడ్డ శరవేగంతో వస్తున్నాడు. ఏమి చేయటానికి తోచటం లేదు. ఆయనను మన మింక మోసగింపలేము" అని వాపోయింది.

విజయుడు "సుందరీ! దిగులాం

దకు. నా ఖడ్గబలంతో నీ తండ్రిని జయించి, నిన్ను రక్షిస్తాను" అని ధైర్యం చెప్పాడు.

సుందరి "పిచ్చివాడా! నాతండ్రి మహామాయామంత్ర సంపన్నుడు. ఆతనితో పోరి గెలిచేవా రీముల్లో కాలలో లేదు" అని చెప్పతుండగా ఆమె కొక చక్కటి ఊహ కలిగింది.

సుందరివద్ద మూడు విచిత్రమైన వస్తువులున్నాయ్. ఒక కుంచె-ఒక చువ్వెన - ఒకధోవతి - విషయం జ్ఞప్తికి రాగానే ఆమె కన్నులు ఆశతో మెరిశాయి.

సుందరి తన వద్దగల కుంచెతో నేలపై తుడిచింది. ఆ ప్రదేశంలో చీమకూడా చొరరాని చిట్టడ వి పుట్టింది. మాయావి దానిని దాటి రాలేదు. ఆ మహారణ్యంచుట్టి రావడానికి మూడు సంవత్సరాలు పట్టుంది.

మాయావి మిక్కిలి కష్టముతో ఆ అరణ్యం చేదించి, తిరిగి సుందరి-విజయులను వెంబడించసాగాడు.

ఒక బారెడుదూరంలో మాయావి గుట్టుం వెన్నాడుతూ ఉంది. ఇంతలో

సుందరి తన వద్దగల చువ్వెనతో నేలపై తుడిచింది. ఒక మహాన్నత మైన పర్వత మచ్చట పుట్టింది. ఆ పర్వతంచుట్టి వచ్చుటకు మూడు సంవత్సరాలు పడుతుంది. మాయావి కొండను బద్దలుకొట్టి తిరిగి సుందరి - విజయులను వెంబడించ సాగాడు.

సుందరి తన ధోవతితో నేలపై తుడిచింది. కన్నుమూసి తెరచునంతలో అచట ఒక మహాసముద్రం ప్రత్యక్షమైంది.

సముద్రాన్ని దాటుట సాధ్యం కాక నిరాశతోనూ, అవమానంతోనూ, మాయావి తన రాజ్యానికి తిరిగిపోయాడు.

విజయుడు తన స్వగ్రామం చేరగానే, సుందరి "ప్రియా! గృహంలో ప్రవేశించగానే చిరకాలానికి కలుసుకొన్న ఆనందంతో తల్లిదండ్రులను నీవు కాగలించుకొంటావు. కాని ఒక్కమాట! నీవు తల్లిని మాత్రం కాగలించుకోవద్దు. అట్లు చేసినచో నన్ను గురించిన విషయా లన్నీ నీవు మరచిపోతావు" అని

పూవు విా అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, నీ పరియైన దర్శనమగుచిన్నీ నీవు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డుపైన నీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు వ్రాయు లేడి, వేళ వివరములున్నూ, పరియైన చిరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కార్డువ్రాసిన లేడిలగాయకు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మాద్యులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరిచేకగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాభరీ, అకస్మాద్యవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేనయినా పున్నయెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము వాపను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. విా అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

★ అ పూ ర్వ సుం ద రి ★

తొచ్చరించి పంపింది.

విజయుడు గృహంలో ప్రవేశించాడు. ఆ ఆనందంలో తల్లినిగూడ కాగలించుకొన్నాడు.

ఫలితంగా ఆతడు సుం ద రి

మరచిపోయాడు.

పాపము! సుందరి భర్తకై నిరీక్షిస్తున్నది. మూడు దినాలు గడచినా భర్తవచ్చి తనను లోనికి తీసుకొనిపోలేదు. సుందరి దుఃఖించి, =

చూడండి!

దంతక్షయ్యాన్ని అవుటకు

విశేషమైన

రక్షక గోడ!

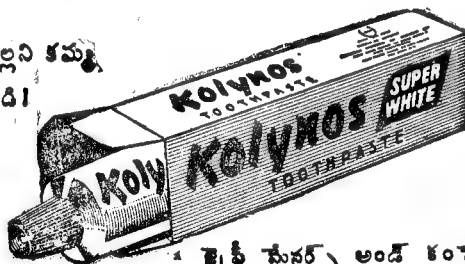
కోలినోస్ సూపర్-వైట్ టూత్ పేస్ట్

మీ నవ్వుయొక్క మెలుగును కాపాడును

• శరీరాలలో జరిపిన 3.42 వరకు కోలినోస్ సూపర్-వైట్ (తెల్లని చోటు) దంతక్షయము కలిగించే క్రిములను (నల్లని చోటు) అధునికత (బాడిక వర్ణపు పై వర్ణము) అని చూపింది.

మెచ్చరమింట్ వంటి చల్లని కమ్మ, దవమును దులి చూడండి!

చూడండి... నట్లుకొనుటకు వీలైన విశేషమైన మూత!

తెల్లని మెచ్చర అంద కంటెస్ట్ ప్రైజ్ లో రివిటెడ్ రిజిస్టరు కాదుకదా.

PK. 770

ఊరిలో ఒక పూటకూళ్ళు చూసలమ్మ యింట దాసీగా కుదిరింది.

ఇంతలో విజయునికి తల్లిదండ్రులు పెండ్లి చేయ నిశ్చయించి, కన్యను నిర్ణయించి, ఏర్పాట్లు కావించారు.

సుందరి బిచ్చకత్తెయై పెండ్లి పందిరిలోనికి వచ్చి ముష్టి అడిగింది. విజయుడు ఒక పెండిగి న్నెనిండా పాయసం పోసి ముష్టిదాని కీచ్చాడు.

ముష్టిది ఆ పాయసాన్ని గాలిలో పారబోయగా, అందుండి రెండు తెల్ల పావురములు పుట్టాయి.

విజయుడు మిగుల ఆశ్చర్యం పొందాడు. అందులో ఒక పావురము తన పెట్టను “ప్రియురాలా! నన్ను ముద్దుపెట్టుకో” అని పిలిచింది. రెండవ పావురం “ఛీ! మీ మగ వారిని నమ్మరాదు. వర్తకుని కుమారుడైన విజయుడు మాయావి కుమార్తె సుందరిని మర్చిపోలేదా? అట్లాగే నీవు నన్ను మర్చిపోరావు. నిన్ను నమ్మను—పో” అని ఎగిరి పోయింది.

ఈమాల విశేసరి! విజయునికి జరిగిందంతా స్వప్నములోని కథలా గుర్తునకు వచ్చింది. మరుక్షణంలో విజయుడు ముష్టిదాన్ని గుర్తుపట్టి-ఆమెను కాగలించుకొని తనను క్షమించమని ప్రార్థించాడు.

సుందరి “జరగవలసినది జరిగి తీరుతుంది. ఇందులో మీ లోప మేమి ఉంది?” అని చెప్పింది.

ఆరోజే అదే ముహూర్తానికి, విజయుడు సుందరిని మహావైభవంగా పెండ్లాడాడు. వారిద్దరు అనోన్య ముగా చిరకాలం సంసారంజేసి, సుఖించారు.

[ఒక చిన్న రక్తవకళ ఆధారంగా.]

సినిమా

నూతన్ స్విట్జర్లాండ్ ప్రయాణం

జాతీయ యేర్పాట్ల నూతన్, నెల్లూర్ విశ్రాంతి కోసం, స్విట్జర్లాండ్ వెళ్ళిపోతోంది. ఎక్కువ గోడలు జారీచేసిన గంగలోనే కాలక్షేపం చేస్తుంది.

రెండు మూడేళ్ళ నాడు నూతన్కు 'వర నూనటి' అని విశేషణం ఉండేది. ■ విశేషణంతో పనితీరి, నేటి ఈ స్థాయిని అందుకునేలాగా, అప్పట్లానే ఒకసారి ఆమెకు జబ్బుచేసింది. అక్షరాలా ఆమె సంతోషం రాలు అయిన తల్లి కోభనసమర్థ, తక్షణం ఫీలింగ్ కంట్రాక్టు, ఉజ్వలభవిష్యత్తు, అన్నీ ఒక్కొక్కటి నేటికే, కుమార్తెను స్విట్జర్లాండు పంపేసింది. జూరిచ్ లో చికిత్సపొంది, విశ్రాంతి తీసుకుని నూతన్ కోలుకొంది. మంచి ఎరిరి అయిన యువతిగా వెలిగింది. అప్పట్లో అక్కడే చదువుకుడా సాగించింది. స్విస్ యువకులూ, యితర యూరపియన్ యువకులూ చాలమంది

ఆమెకు స్నేహితురాలై యారు. అయితే, వాళ్ళ వరికీ చాలాకాలంవరకు నూతన్ 'ఫిరింగ్' అని తెలియదు. తరవాత ఆమె తన చెల్లెలు తనూజను జూరిచ్ పిలిపించి అక్కడ జీవితం చేర్చి తాను బొంబాయి వచ్చేసింది. తనూజ మొన్న వేసంగులకు బొంబాయి తిరిగివచ్చింది. దూరదృష్టిగల

బొంబాయి సినిమాలేబు

కోభనసమర్థ దూరం ఆలోచించి, మొన్ననే ఒక కొత్త చిత్రం నిర్మాణం ఆరంభించి, తన రెండవతనయ తనూజచేకూడా ఆచిత్రం ద్వారా చలనచిత్రసీమలో పాదం పెట్టించింది. ఆమె తొలిచిత్రంలో నూతన్ను పరిచయం చేయడం విధితమే. సరే ఈ ప్రారంభోత్సవం కాగానే, తనూజను తిరిగి జూరిచ్ పంపివేసింది. నూతన్, తనూజ కలసే లండన్ లో భారతీయ చలనచిత్రోత్స

సీ..నీ..వఃః లేక కథకుడి కథ...

ట్రామెరికాలో ఒక వెస్టర్న్ కథలపత్రికలో నాలుగేళ్ల నాడు చిన్నకథ ఒకటి అమ్ముతయింది. దానిపేరు "8-10 టు యుమ్" ఒక టెలివిజన్ ప్రాధ్యుని సరు ఆకథను 4 వేల డాలర్లకు కొని ప్రదర్శించాడు. తరవాత అతడు దానికీ స్క్రీన్ ప్లే వ్రాయించి ఒక హాల్ బ్రెడ్ ఫీలింగ్ పేసీకి అమ్మాడు. అప్పుడు పది వేల డాలరు పరిశీలింది. ఆకంపేసీ వాని దాన్ని ఫీలింగ్ తియి లేక ఇంకో పెన్సిల్ కంపేసీకి అమ్మివేశాడు. అప్పుడు దాని ధర లక్ష డాలర్లు.

ఇంతకీ ఆసలు ఆకథను రాసి వ్రాసామికి ఈ బేరాలలో ఒక్క పెంటుకూడా విడిల్చినవాళ్ళు లేరు. అతని పేరే మిల్టన్ టెలియరాతడు కాని అందులో గ్రేస్ ఫోర్డ్, వాన్ హౌస్ ప్రభువులు నటించారు.

వాలరు వెల్లాయ, అక్కడనుండి జూరిచ్ వెళ్లారు.

షవిక్యా కపూర్ పులివేటి

నలుమడు ముక్తాకల్పూర్, నటి, అతిథి సతీ అయిన గీతాకల్పూర్, భోపాల్ పరిసరాల్లో ఉన్న పులివేటిపేటానికి బయలుదేరి వెళ్లారు. పేట అంటే సరదావున్న జంట బొంబాయి చిత్రసీమలో ఇదొక్కటే. ఇంత వరకూ వాళ్ళు నాలుగు చిత్రపులులను, రెండు మేనేజ్మెంట్, బోలెడన్ని రాబందుల్ని పేటాడారు. ఈసారి ఏమైనా సరే పులివేటి తీరాలని పంథం పట్టి బయల్దేరారు.

"అల్లరి మానేసి ఇద్దరూ హాల్ హార్పుని ఆడుకోండి. కాఫీ చెయ్యాలి" అంది అనగనగా ఓ అమ్మాయి.

"ఇది నాయిల్లు. నాయిల్లు వచ్చినంత అల్లరి చేస్తాను" అన్నాడు ఆ అమ్మాయి మొగుడు... కదురా బాబూ! అంటూ కుల దీపకుడి వంక మోస్తూ.

"అయితే తొనియ్యండి. మానూ కూడుంటాను" అన్నది అర్థాంగి ప్రణయకోపం నటిస్తూ.

"నువ్వు చెప్పేదేమిటి... ఆలా అయితే ఆసలు అల్లరి చెయ్యను. ఇలా బుద్ధిగా కూర్చుంటాను."

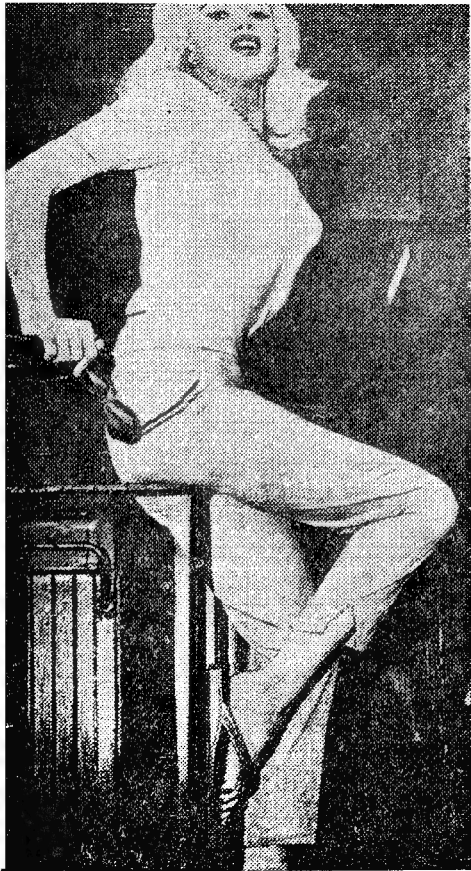
"నాకేం అభ్యంతరం లేదు" అని ఆ అమ్మాయి ముగియించుకుంటూ కూర్చుంది.

అమ్మాయి నాన్నా కష్టం లాడుకోవడం ఓ కుటుంబానికి, సునీల్ కేమి తోచలేదు.

"బానీ నేనుచేస్తా అల్లరి" అన్నట్లుగా (అనడం ఇంకా చేరకాదు.) దగ్గరొచ్చి పుస్తకాన్ని విసుక్కించడానికి సిద్ధపడ్డాడు.

విక్రం ప్రొడక్షన్స్ వారి "కుటుంబ దారణం" చిత్రంలో షావిక్యా

ల్వంబేయతో సంచరి ఛాక్సవారు
 జాన్ జీన్ టెన్ నవల ఆధారంగా నిర్మించిన
 “సేవర్స్ బస్” చిత్రంలో తన మాన్యుఫీల్డ్.

“అరె... ఆ పుస్తకం చింపకు” అంటూ ఒక్కసారి అమ్మనాన్నా ఎగిరి గంలేతారు కొడుకువద్దకి. ఉత్తరమింటలో ఇద్దరూ విచ్చుకొనిగా కిలకిల నవ్వుడం మొదలు పెట్టారు.

ఈ సారి కూడా సునీల్! వాళ్ళందుకు
వన్యారో బోధపడలేదు. మనకెందుకులే
అనుకున్నాడు దిగ్గరోజున్న బొమ్మ
తీసుకుంటూ,

అలా నవ్వులూ, అప్పుడవుతు పాటలూ, ఉండుండీ కీమలబటూ, వాదాలూ (పరివాదాలతో కలకలలాడే ఆమెకేరంలావుండే) ముపతులు జేవానంద్, కల్పనా ఆనంద్ లు. వాళ్ళెప్పుడూ ఇంటే. ఒకప్పుడు వాళ్ళ పెళ్ళి బొందాయి చిత్రమీమలో సంచలనం కలిగించింది. అప్పుడు “బ్యాన్డ్ డ్రైవర్” చిత్రం తయారవుతోంది. అర్ధరాత్రివేళ, చిత్రం సెట్ వివాహ వేదికగా వర్చుకుడూ, ఇతర ఉత్సాహ చిత్రకారులూ పాటులూ పేరుతులుగా పెళ్ళి జరిగింది. జేవానంద్ గురువానపూర్ గ్రామస్థుడు. పంజాబీ. ఓ. ఏ. ఆనంద్ పాశ్చిమ్యూర్లు. అతని కుటుంబంలా అంతా విద్యాధికులే. ఇద్దరు పాదరులు చేరిన ఆనంద్, విజయానంద్ ఇలవచిత్ర వర్చుకులు. జేవానంద్

భార్య శిల్పివది కూడా పెద్ద కుటుంబం. అమ్మాయి అసలు పేరు మోనా. ఏడుగురు అన్నదమ్ములూ, ముగ్గురు ఆక్క చెల్లెళ్ళూను. అమ్మదమ్ములంతా రక్షణశాఖలో పెద్ద ఉద్యోగములు చేసికొని, నైసిక, నానిక, ప్రమానిక కాఖిలలో చేసి తలూకు కార్వలయూనికీ వెళ్ళినా ఈ ఏడుగురిలోను ఎవనోఒక అమ్మదమ్ముడు ఎదురె పలకరినాడు.

మానాసు చలనచిత్రాలలో చేర్చి, కల్పన అని పేరు మార్చినవాడు దేవానంద్ అన్న చేతన ఆనంద్. నవకేతనవారి (దేవానంద్ స్వంత సంస్థ) "బాజ్" ఆమె తొలిచిత్రం. అందులో దేవానంద్ తో కలసి నటించింది. తరువాత ఇద్దరు వివాహం చేసుకోవాలనుకున్నారు. దేవ్ ఇంటా పైదలు ఒప్పుకోలేదు. కానీ పెళ్ళి ఆగలేదు. అరిగాడికి నచ్చినవన్నీ అనుగారికి ఇచ్చమే. ఆమెకు గిట్టినవంట అతనికి అరికన్న గిట్టదు. రుచులలో, అభినయలలో వాళ్ళు ఊహాహావాలు కలపిలెట్టా ఉంటాయి. ఒక్క పేకాట

విషయంలో మాత్రం, సినిమా కళ అనే వారికి పరిశ్రమ అనే వారికి ఉన్నంతటి భిన్నాభిప్రాయాలు. అతనికి మహాయిష్టం. ఆమెకు మహాలయష్టం. ముగ్ధా అన్ని విషయాలలోను ఇవ్వూ ఒకటే. దేవానందీ ఘటింగోళ్లు విశేషమైనవింటేనే ఉంటుంది. సుదీపాలకు పితృలక్షణలే వీర్విక్రం కోల హూ, చిన చిన పీఠారకూ బాధ్యం.

అతనికి ఒక చిత్రంలో పని ఉంటే, ఆమెకు ఇంకోచోట పనిఉండటం జరగదు. ఎందుకంటే, ఇంతవరకూ ఆమె డేవ్ నాన్ లో తప్ప ఎవరితోనూ నటించలేదు...

‘వికాసాత్’

గోయల్ సినీ కార్పొరేషన్ వారి 'ఏక్
సాల్' లో అశోక్ కుమార్ హుషారెవ

హింద్' చిత్రంలో కుంకుం, చంద్రశేఖర్.

భూమిక నిర్వహిస్తున్నాడు. ఇందులో అత
 ■ నాయిక మధుబాల. హాస్యగాడు జానీ
 బాకర్.

దర్శకుడు జేవేంద్ర గోయల్. సంగీత
 దర్శకుడు రవి.

రాగిణి

అశోక్ కుమార్ స్వంత చిత్రం "రాగిణి"
 యువకుగా తయారవుతోంది. ఇం దు లో
 నాయిక పద్మిని మాస్కో ముండ్లి తిరిగివచ్చాక
 మొన్న నే ఈచిత్రంలో పని ఆరంభించింది.
 కిశోర్, నజీర్ హుసేన్, ఆచల మొదలగు
 వారు కూడా పాల్గొంటున్నారు. దీని రచన
 దర్శకత్వం 'రాఖిన్' నిర్వహిస్తున్నాడు.
 సంగీతం: బి. పి. నయార్.

శాంతారాం కొత్త చిత్రం

రాజ్ కమల్ కళామండల్ వారి కొత్త
 చిత్రం "మాసీ"కు గతవారం ప్రారంభో
 త్సవం జరిగింది. రాజ్ కమల్ అధిపతి
 శాంతారాం ఇందులో ఇద్దరు కొత్త యువ
 కులను పరిచయం చేస్తున్నారు. ఒకా మె
 పేరు 'వందన'. రెండవ నటి 'శేషమ'.
 ప్రారంభోత్సవం రోజున 'హూట్' చేసిన
 తొలి సన్నివేశంలో 'వందన' నటించింది.
 ఈ ఇద్దరుకాక బెంగాలీ నటుడు బానామి
 చాధురీని కూడా శాంతారాం ఈ చిత్రానికి
 తీసుకున్నారు. ప్రముఖ మహారాష్ట్ర రచ
 యిత జి. డి. మధుల్కర్ దీనికి కథ
 వ్రాశారు. సంగీతం వసంత్ (యునక్ యునక్
 పాయల్ బాజ్) దేశాయి సమ కూర్చు కు
 న్నారు. దర్శకుడు ప్రభాత్ కుమార్.
 ఛాయాగ్రహణ దర్శకుడు త్యాగ రాజ్
 పెండార్కర్.

దో ఆంఖే బారా హాత్

రాజ్ కమల్ వారి వర్తమాన చిత్రం "దో

దసరా పండుగకు జమున బొమ్మలకొలుపు పెట్టుకుంటోంది.

— ఫోటో: ఎన్. గిరిధర్.

ఆంఖే బారా హాత్" సెప్టెంబరు 27 న విడు
 దల అయింది. దర్శకత్వం, ఇందులో ముఖ్య
 భూమిక కూడా శాంతారాం నిర్వహిం
 చారు. దీనికి కూడా మధుల్కర్ కథ
 వ్రాశారు. వసంత్ దేశాయి సంగీతం సమకూ
 ర్చారు. భరత్ వ్యాస్ పాటలు వ్రాశారు.

సంస్థ, ఉల్లాస్, బాబురావు పెండా
 ర్కర్, కేశవరావ్ (తూఫాన్ షౌర్ దీయా)

దాతే, ఇందులో నటించారు.

శారద

ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్స్ పేరిట దక్షిణ
 భారత దర్శక నిర్మాత ఎల్. వి. ప్రసాద్
 నిర్మిస్తున్న 'శారద' చిత్రం పూర్తి కావ
 చ్చింది. దీనిపరిశీలకు, కాస్త అటూఇటూ
 గానో విడుదల కావచ్చునని తెలిసింది.

వి.నాథుమరి, రాజ్ కపూర్, కాశ్యప,
 అగా, ఓంప్రకాష్, అనితాగువా పాల్గొం
 టున్నారు. సంగీత దర్శకుడు సి. రామ
 చంద్ర.

* * * "హిల్ స్టేషన్" అనే

గతవారం "ఆషా", "హిల్ స్టేషన్" అనే
 రెండు చిత్రాలు విడుదల అయ్యాయి. ఎం.
 వి. రామన్ నిర్మించిన "ఆషా", బాక్సా
 ఫీసు హంగులతో, రంగుల (గేవాకలర్,
 టెక్నికలర్) నృత్యాలతో, ఆటలతో పాట
 లతో కాలక్షేపం మార్చు చిత్రంగా
 రూపొందింది. సంగీత దర్శకుడు సి. రామ
 చంద్ర, ఇందుకుతగ్గట్టు హాసరైన పాటలు
 కట్టారు. వైజయంతిమాల నృత్యాల మనో
 హరంగా వున్నాయి. నటనకు చోటూలేదు;
 అవసరమూ కనబడలేదు. కిశోర్ కుమార్,
 ప్రాణ్, లలితాపావర్ పాల్గొన్నారు. విను
 మంతాజ్ నృత్యంకూడా బాగుంది. పాటలు
 మన జానపదగీతాలూ, విదేశీవాణీ రాక్
 అండ్ రోల్ మట్లూ కలగాపులగం చేసిన
 బావలుగా వున్నాయి.

(ఆంధ్ర వారపత్రిక బొంబాయి విలేజ్)

నాటి బిలింబనాని "నంగుక"లో కమలాంకుల్ నటనం.

ఎ. వి. ఎం. వారి

'భూవైలాస్'లో జయసుధ

సినిమావార్తలు

నెవనల్ ఆర్ట్ థియేటర్ల వారు సీతారాములపెళ్లి కథను వెండితెరకెక్కించడంకల్పించారు.

"సీతాదేవి జన్మ వృత్తాంతం కూడా కలుపుకొని సమగ్రంగా ఈమనోహరగాథను రూపొందించడానికి కృషి చేస్తున్నాము" అని నిర్మాత త్రివిక్రమరావు చెప్పారు.

ఇతివృత్తం అనుకున్న కార్త్యకముం ప్రకారం "పాండురంగ మాహాత్మ్యం" తరువాత విప్లవమీదకు అల్లూరి సీతారామరాజు గాథను చలనచిత్రంగా నిర్మించవలసింది.

"అయితే, సీతారామరాజు చరిత్రకు సంబంధించిన సమాచారం యావత్తూ సమగ్రంగా సేకరించవలసి ఉంది. అయిన సమకాలీనుల కొందరు సత్యవైదికమైనవారు. వారందరినీ కలుసుకొని, వారిమాటలను, చలచోటాకూడా సంపాదించాలి. లభించిన సమాచారాన్నింతటినీ చిత్రం కథలోకి సక్రమంగాపట్టించి, సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. అందువల్ల ఈచిత్రం నిర్మాణం ఆరంభించడానికిముందు, ఈవిషయమేకాద్య

కలాపాలు చాలాజరుగవలసి ఉన్నాయి. ఈదృష్టి, చిత్రినిర్మాణం ప్రస్తుతానికి వాయిదావేసి, ఇప్పుడు 'సీతారామ కల్యాణం' నిర్మించ నిశ్చయించాము" అని ఆయన వివరించారు.

సీతారాముల కథకు మాటలు, పాటలూ సముద్రాల రాఘవాచార్య వ్రాస్తున్నారు.

శ్రీరాముడి పాత్రను ఎన్. టి. రామా రావు నిర్వహిస్తారు. రావణ బ్రహ్మ, దశరథుడు, నిత్యబ్రాహ్మ, వశిష్ఠుడు, జనకుడు ప్రభృతి మహాపురుషులపాత్ర లన్నిటినీ అగ్రశ్రేణి నటులకు పప్పిస్తారు. ఈ పాత్రలకు విశేష ప్రాధాన్యం ఇస్తూ, సర్వసమగ్రమైన రూపకల్పన చేయాలని నిశ్చయించారు.

ఎన్. ఎ. టి. వారి కర్తవ్యం చిత్రం "పాండురంగ మాహాత్మ్యం" నవంబరు 28న విడుదల అవుతుంది.

"వద్దంటే పెళ్లి"

విటల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి హాస్యరస ప్రధాన చిత్రం "వద్దంటే పెళ్లి" ఈనెలలో విడుదల అవుతుంది.

మొదట్లో చివర వరకూ నవ్వుతూ నవ్వుతూ తిరిగే జంటగా కృష్ణకుమారి, చలం ఇందులో చాలా ముహూర్తగా కథను పరిపూరించి రమ్యమైన వాడుకలు చెబుతున్నారు.

ఇది ముగ్ధమూర్తిల కథ. ముగ్ధకూ కలసి చదువుకున్నారు. వాళ్ళ ఊహలు వేరువేరు దారులలో పోయాయి. ఒకమూర్తి భర్తయే దైవమని భర్త పూజ్యుడని అంటుంది. ఇంకో అమూర్తి 'ఉత్తి నాన్సెన్స్' అంటుంది. మొగుడు డ్రావంటే, తాను కూడా డ్రావెంకే ఘటం. మూడో అమూర్తి జల్లునుతి...

ఒక చోటనుండి మూడు దిక్కులుగా బయలుదేరిన ఈ అమూర్తిల కథలు గమ్యస్థానం చేతక తేలేదేమిటో తెరమీద తెలియాలి. దీనికి మాటలూ పాటలూ రాసు చంద్, జి. కె. మూర్తి వ్రాశారు. దర్శకుడు విశలాచార్య. కృష్ణకుమారి, చలం, శిరంజని అమర్ నాథ్, సూర్యకళ, రమణారెడ్డి, సి. ఎస్. ఆర్. మొదలగు వారంతా నటించారు.

పెళ్లి సందడి

హాస్యం ప్రధానంగా రాయారపుతున్న మనోచిత్రం రివల్యూట్ సిక్వెల్ వారి "పెళ్లి సందడి."

తావలచిన అమ్మాయిని పెళ్ళాడడానికి కావలసినన్ని అడ్డంకులు. అవన్నీ దాటి, అక్కణ్ణి అమ్మాయిల వారినండి రిప్పించుకుని బయటపడ్డ ఒక రోమియో కథను ఇందులో చిత్రిస్తున్నారు. రచయిత సముద్రాల జూనియర్. ఆంజలిదేవి, నాగేశ్వరరావు, చలం, రమణారెడ్డి, గుమ్మడి,

విటల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "వద్దంటే పెళ్లి" చిత్రంలో కృష్ణకుమారి, గిరిజ

నాట నాటకరంగాన్ని ఏరిన మహానటుడు సంజీవరావు. సేజమీద చేపంకటి నిలబడితే, ఈ మనిషి అడవిదా? మొగాదా? అని భ్రమ కలిగేది. తొలిసారి నాటకం చూడవచ్చిన వాళ్లు ఓ పట్టాన నమ్మేవారు కాదు సావిత్రి చేపం కట్టింది సంజీవరావు అంటే". అన్నాడు ఆనాటి నాటకాలను వందలకొద్దీ చూచిన ఒక ప్రేక్షకుడు.

సంజీవరావుగారు, సావిత్రి, అనసూయ, గయోపాఖ్యానంలో చిత్రలేఖ పాత్రల నిర్వహణకు పెట్టింది శేవనిపించుకున్నారు. స్థానంవారు కృంగార రస ప్రధానమైన స్త్రీ పాత్రలు నటిస్తే, సంజీవరావుగారు పతివ్రతల పాత్రలలో ప్రత్యేకత, అనన్య సాధ్యమైన శిల్పం ప్రదర్శించేవారు. నడకలో రాయంచవయారం, హాయిలు ప్రదర్శించడంలో ఆయన ప్రతిభ సర్వత్రా మన్నన లందుకుంది. 'రాజహంస' నేటదు దును గడించిపెట్టింది. ఈ మూ య లు మ లోడు, క్రా వ్య మై న కంఠస్వరం తోడై ఆయన ధరించిన పాత్ర మరింత రాణించేది.

స్త్రీ పాత్రలు ధరించే పురుషనటులు ప్రయత్న పూర్వకంగా కంఠం విగ్రహిస్తే సన్నని స్వరంతో మాట్లాడడం మామూలు. సంజీవరావుగారి కంఠం సహజంగా కొంత సన్నంగా ఉండేది. కొత్తలో ఆయన 'రాయించ నడక' నేర్చుకొనడానికని, కాళ్ళకి బందాలు వేసుకుని సాధన చేసేవారని, వారి సెరిగినవారు చెబుతారు. అటువంటి కృషి, సహజంగా ఉన్న ప్రతిభ కలసి ఈ మహా నటుడిని రూపొందించాయి. మైలవరం కంపెనీ వారి నాటకాలలో సంజీవరావుగారి సావిత్రిని, యడవల్లి సత్యవంతుడిని చూచిన వారు ఎవరూ మరచిపోరు.

మధాకర్ ఫిలింస్ వారి తొలిచిత్రంలో తాగుబోతుజోగులుగా సి. ఎస్.ఆర్.

సి. ఎస్. ఆర్., హేమలత, సురభి బాల సరస్వతి ఇందులో నటిస్తున్నారు. సంగీతం ఘంటసాల. దర్శకత్వం యోగానంద్. వచ్చే వారం కొత్త సెట్ పై షూటింగ్ ఆరంభిస్తున్నారు. ఇప్పటికే సగం పూ అయిందని విశ్వాస సి. సీతారాం చెప్పారు.

కీ. శే. ఉప్పలూరి సంజీవరావు

"ఇంకొక దిపం ఆరిపోయింది" అన్నారు నాగయ్య; రంగరత్న, రాజహంస ఉప్పలూరి సంజీవరావు మృతి! సంతాపం కలిగి మిమ్మల్నూ.

సంజీవరావుగారు సెప్టెంబరు 11న విజయవాడలో కాలధర్మం చెందారు. ఆయన వయసు 68 సంవత్సరాలు. చాలా పుణ్యక్షేత్రాలకు ఆయన పక్షివాసంతో తీసుకుంటూ వచ్చారు.

* * *
"ముక్తి దిగ్గజాల తరువార తెలుగు

యన్.ఎ.టి. వారి "పాండురంగ మాహాత్మ్యం"లో రంగదాసు, రామదాసు

అంగ - నాగయ్య

2-10-57

82

న్యూ డి లీ లె ఖ (7 వ పేజీ తరువాయి)

మానే ఈ సంగతి తెలుస్తుంది.
ప్రజలనుంచి ఋణసేకరణ కూడా అంత మాత్రంగానే వుంది. చిన్న మొత్తాల సేవింగ్స్ తగ్గిపోయిందని ప్రజలకు అంగీకరించారు.

ఇక వేతన విచారణ సంఘం నిధాన్లులు చేస్తే, వాటి ఆర్థిక ఫలితాలేలా వుంటాయో ఉహించలేము. బహుశా గడచిన రెండేళ్ళలో అదనపు పనులద్వారా వచ్చిన ధన మంతా కేంద్రాధ్యక్షుల కోర్కెలు తీర్చడానికి అయిపోతుందని ఒకరి అంచనా.

అవినీతి నిర్మూలన

అవినీతి నిర్మూలించడానికి జరిగే ఉద్యమం గూర్చి ఈ మధ్య జోరెడు వింటున్నాం. అసలు రోగాన్ని కాకుండా రోగలక్షణాలను మాత్రమే నయంచేసే వైద్యుడు లాగా ప్రవర్తిస్తోంది ప్రభుత్వం.

ఒకానొక సభ అసిస్టెంట్ సర్జన్ ను బదిలీ చేయరాదని 16 గురు పార్లమెంటు సభ్యులు ఒక మహాజనన అధికారులకు అందజేశారు. పార్లమెంటు సభ్యులు దైనందిన పరిపాలనలో ఇలా జోక్యం కలిగించుకోవడం వానాటికి ఎక్కడా వాటింది.

ఢిల్లీలో ప్రభుత్వ స్థలాలను ఆక్రమణ చేయడంకూడా మితిమీరుతోంది. అలా ఆక్రమించకుండా వారిద్దామంటే పార్లమెంటు సభ్యులే అభ్యంతర పెడుతున్నారు.

న్యూఢిల్లీలో ఇళ్లలోగాని, ఆవరణలోగాని పశువులను ఉంచుకోవడం మునిసిపల్ కాపవాలకు విరుద్ధం. కాని ప్రతి రెండో ఇంట్లోనూ ఒక ఆవు కనిపిస్తుంది ఇక్కడ. ఇలాగే నగరాన్ని పరిసరభంగా ఉంచుడా మన ప్రతి ప్రయత్నానికి ఏదో అడ్డంకే.

ఇందులో అవినీతి ఎక్కడుందని అడగవచ్చు. ఆవరణలో ఆవును అట్టే పెట్టుకున్న

ప్రతిగృహాన్ని మునిసిపల్ ఉద్యోగులకు కొంచెం లంచం సమర్పించుకోవాలి. అలాగే ప్రభుత్వ స్థలాన్ని ఆక్రమించుకున్న వాళ్ళు కూడా అధికారులకు కొంత మట్టచెబుతూ ఉంటారు.

అవినీతిని అణచడాని కేవలం సామూహిక అవినీతిని అణచడంతో ఉంటుంది. ప్రభుత్వం తన పార్టీ వ్యక్తులే ఓటమి అవినీతిని ప్రోత్సహించడాన్ని అరికట్టాలి.

న్యూఢిల్లీలో మరొక విచిత్రం. మురికి పేటలను నిర్మూలించేయడానికి ప్రభుత్వం ఒక వంక కోట్ల కోట్ల ధనం ఖర్చు పెడుతుండగానే, మరొక వంక న్యూఢిల్లీ నగర మేయరికి పేటగా తయారవుతోంది. దేనిదైన పరిపాలనలో వైవాద్య కలగజేసుకొని అడ్డంకులు కలిగించడంవల్లనే ఈ మాదిరిగా జరుగుతోంది.

ఉదాహరణకి - ఇండియా గేటు ప్రాంతం చూడండి. చాలా గంభీరమైన, సుందరమైన దృశ్యం అది. కాని దృశ్య సౌందర్యం నడగొట్టే విధంగా అక్కడ కొందరు వండినవారాలను బాహులంగా అమ్ముతూ, వానాగరిజా చేస్తూ ఉంటారు. ఈ మనషులు తమ రక్షణార్థమని ఇంకా చెప్పకుంటూనే ఉన్నారు. వాళ్ళకి వేరే చోట బసనిగ్నాటు చేశారు. కాని వాళ్ళు ఇండియా గేటు ప్రాంతం వదిలివెళ్లరు. వాళ్ళు వేళ్లు చేయగలిగిన అధికారులు తమ పలకుబడి ఎక్కడ ఖర్చయిపోతుందో అని భయపడి కఠిన చర్యలు తీసుకోరు. వాళ్ళకి ప్రాంత సారి శుద్ధ్యం, సౌందర్యంకంటే తమ స్వప్రయోజనాలే ముఖ్యం.

దేవీ నవరాత్రులు

(7-వ పేజీ తరువాయి)

బంగారాన్ని దేశంలో పంచేవారట. ఆనాటి 'సువర్ణపత్ర' పదవారానికి వాటి జమ్మి ప్రతి పంచారం చిన్నాంగా నిలిచింది.

విజయదశమి గాథలు

యుగ యుగాల్లోనూ ఈ విజయదశమికి సంబంధించిన గాథలు నేకం వున్నాయి. దేశ యుగంలో - కల్పారంభ కాలంలో విష్ణుగోదృవులైన మధుకైటభులనే రాక్షసులు శ్రీ మహావిష్ణువు యోగనిద్రా ముద్రకుడై వున్న అదను మానుకుని సృజన శక్తి యొన బ్రహ్మను తిరిగ ప్రయత్నిస్తాడు. బ్రహ్మ యోగనిద్రను ప్రసన్నం చేసుకొనడం ద్వారా శ్రీ మహావిష్ణువును మేల్కొల్పుతాడు. సృజన శక్తి యొన బ్రహ్మ దేవుని ద్వారా సృష్టిజరుగనిదే తానెవరిని పోషించుతాడు? అందువల్ల రక్షణ శక్తి యొన శ్రీ మహావిష్ణువు మధుకైటభులతో యుద్ధము చేసి వారిని సంహరిస్తాడు.

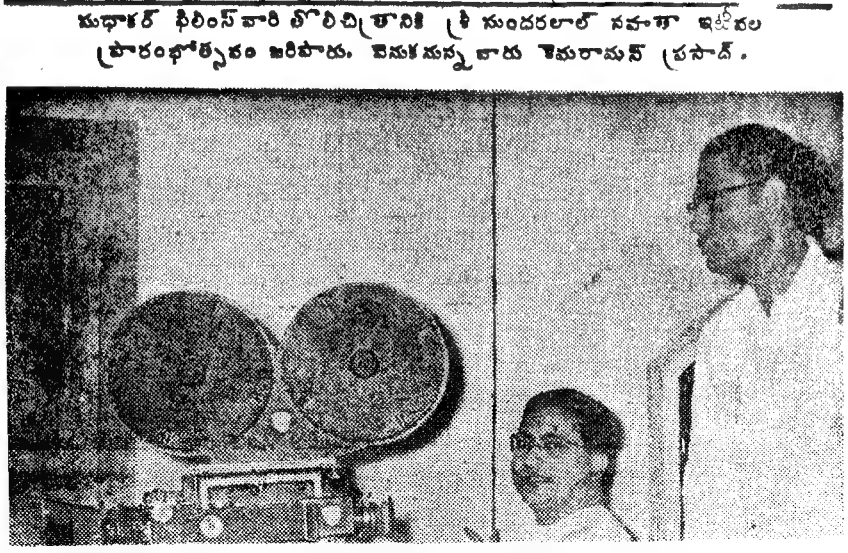
కుంభుడు నిశంభుడు దేవేంద్రుని పద భ్రష్టుని చేస్తాడు. దైవశక్తుల నణచివేస్తాడు. దేవతలు చేయగలిగినదేమో లేక సర్వశక్తి సముపేతయి ఉదేవిని స్త్రోత్రం చేస్తాడు. దేవి శరీరాన్నిండి ఉద్ధవింపించి శక్తిని సుంభ నిశంభుల భృత్యులగు చండముండులు మానారు. వెంటనే ఈ "సుందిరి"ని గూర్చి తమ ప్రభువులకు నివేదిస్తారు. కుంభ నిశంభులరువురూ స్వాభ్యుతై ఆ మోహినిని కాంక్షిస్తారు. ఆమె భోగపాయముతో వారిని విడదొసి వారి అంతిమును సాధించింది.

మహిషుడు దేవతలనుండించి తనే దేవేంద్రుడైవాడు. ఏ ఒక్కరూ వానిని ఓడించలేకపోతారు. ముక్కోటి దేవతలు త్రిమూర్తుల తమకుగల శక్తులలో ఒక్కొక్క శక్తిని త్యాగంచేసి ఆ శక్తులనున్నిటిని సంఘటిత పరుస్తారు. వీరందరి శక్తుల సంఘటనా ఫలితంగా సింహవాదంచెస్తూ సింహవాహన యైన మహాశక్తి ఉద్భవిస్తుంది. మహిషునితో హోరాహోరీ సమరాశ్రులు యుద్ధము చేసింది. ముప్పదిమూడుకోట్ల దేవతల ఆయుధములతో వారి సంఘటనా శక్తి విజృంభించితే మహిషుని అమరశక్తి అంతమైందింది. ఆశక్తి మహిషుని మర్తనియైంది. మూర్తిభవించిన సంఘటిత శక్తియే మహిషాసుర మర్తని. సత్య యుగ మనాటి ఈ సంఘటనబట్టి విజయదశమి దేవతలకు గూడా పండుగైంది.

శ్రీతాయుగంలో రావణ-సంచారం వల్లను, ద్వాపరంలో ఉత్తర గోగ్రహణ సందర్భంలో విజయుని విజయంవల్లను విజయదశమి సార్థక నామధేయమైనది.

ఈ కలియుగంలోనూ విజయదశమి మనకు స్ఫూర్తినిచ్చే అనేక సంఘటనలతో సంబంధాన్ని కలిపుంది.

దేశంలో అసర్వం వెళ్లి సమాజం దుఃఖ ధూయవ మై పతనోన్ముఖమైన సమయంలో సమాజ శ్రేయస్సుకై దుఃఖానికి తరుణోపాయాన్ని కనుగొనడంలో సాహ్యాన్ని భార్యపుత్రులను సర్వస్వాన్ని త్యజించి సంకుచిత 20 ధాలను త్రేంతుకుని సమాజం

మధుకర్ ఫిలింస్ వారి తొలిచిత్రానికి ప్రీ సుందరలో సమాఖా ఇటీవల ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. వెనుకనున్న వారు శేమరామన్ ప్రసాద్.

లోని చెడుగునై గౌతమ బుద్ధుడు దండయాత్రకు వెడలినది గూడా ఈ విజయదశమి కాదే.

భారతదేశాన్ని ముస్లిములు పూర్తిగా ఆక్రమించుకొన్నాడు. సమర్థ రామదానంతటి మహావ్యక్తి 'సాక్షాత్తు పరమేశ్వరుడవతరి సేతప్ప హిందూరాష్ట్రం రక్షింపబడే అవకాశంలేదు.' అని నిస్పృహతో అన్న రోజులని. 1674 లో ఈ విజయదశమినాడే రాయఘడ దుర్గంలో శతఘ్నికొల్లులు జరిపించి విజయభేరి మ్రోగించి విజయయాత్రకు ప్రక్రియించాడు భక్తవతి శ్రీ శివాజీ.

విజయనగర సామ్రాజ్యాన్ని కబళించాలని పరిహర్షాల్లో పొంచికూర్చున్న బహమనీ రాజ్యాలపై మొట్టమొదటిసారిగా విజయయాత్రకు ప్రక్రియిస్తూ శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు సంప్రదాయను సారం ఆయుధపూజలు గావించి సేమాలంఘనకు బయలుదేరడం గమనిస్తే ఈ విజయదశమి చారిత్రక కాలంలో గూడా యెలాంటి స్ఫూర్తినిస్తూ వచ్చిందో గ్రహించవచ్చు.

మైసూరు, ఢిల్లీ, కులూ లోయలలో ఈనాటికే దసరా ఉత్సవాలు ప్రత్యేకతను కలిపున్నాయి. 'కులూలోయ'లో కొండ జాతుల వారి వేడుకలు కన్నులపండువుగా వుంటాయి. మైసూరులో గత వైభవ చిహ్నమైన రాజదర్బారు జరుగుతుంది. నాటి రాజనగరు, రాజరేవి, రాజలాంఛనాలు, రాజరీతపు ఉత్సవ సంరంభం ఒకనాడు దసరా పండుగను మనవా రెంత గొప్పగా జరిపేవారో ఈనాటికీ తెలుసుకొనుంటాయి. పూర్వం యిక్కడ మల్లయుద్ధం పోటీలు జరిగేవి. వీరులకు సన్మానాలు జరిగేవి.

ఢిల్లీలో రామలీల అంటూ హిందూ ధోజాలు ఉత్సవాలు జరుపుతారు దసరాకి. ఆఖరురోజున రావణ కుంభకర్ణుల బొమ్మలు బ్రహ్మాండమైన వాటిని తయారుచేసి వాటిని తగులజెట్టి పెద్దగా జయజయ ధ్యానాలు చేస్తారు.

దక్షిణాది దసరాకు బొమ్మల కొలువు పెడతారు. పూర్వం విజయ యాత్రానంతరం తమవారు తెచ్చిన సంపదను, విశిష్ట వస్తు సంతయాన్ని ప్రదర్శించేవారు. బహుశా వాని ప్రతిరూపంగా ఈ బొమ్మల కొలువు నేటికీ మిగిలించేవూ! మహారాష్ట్ర ప్రాంత గ్రామీణ యువకులు చిన్న చిన్న ఆయుధాలతో వీరులవలె నటిస్తూ పాలిషేర కాటడం ఈనాటికీ చూడ ముచ్చటగా వుంటుంది. విజయనగరంలో దసరా ఉత్సవాలకంటూ ప్రత్యేక రంగస్థలం వుండేది. అదే ఈనాడు "దసరా దిబ్బ"గా ఆ శిథిలాల్లో వుండి గత వైభవాన్ని గుర్తు తెస్తూ ఉంటుంది.

అర్ధాంగి అలుక ★

(24-వ పేజీ తరువాయి)

"నీ రజంలే చంద్రకేళరం పెళ్ళామేనా?" అన్నాను.

"అవును." అన్నాడు.

"నీరజకి విజయకు ప్రాణస్నేహం" అన్నాను.

"రైకో!" జయపాల్ కుర్చీలోంచి లేచి ఒక్కగంతువేళాడు. నేను, మణి తెల్లబోయి చూచాం.

"సరే! నువ్వునుధ్యామ్నం ఆఫీసుకు కలవు పెటేనెయ్యి." అన్నాడు.

"యెందుకు?" అన్నాను.

"యెందుకంటా వేమిటా ప్రాణస్నేహితుడు వస్తేనూ?" సీరియస్ గా అన్నాడు. నేను కలవు పెట్టటానికి ఒప్పకున్నాను.

"సాయంత్రం నాలుగంటికి నువ్వు నీరజ గారింటికిరా! తెలుసుగా" అన్నాడు.

"యెందుకని అడగాలని నోటిదాకా వచ్చినా వాడిమొహంలో గాంభీర్యం చూసి పూరుకున్నాను. కాసేపుండి వాళ్ళిద్దరూ వెళ్ళి పోయారు.

భార్య వుండి ప్రాణస్నేహితుడు వస్తే ఇంటికి సిలవలేకపోయానని మహాబాధ పడ్డాను. వాడికి మాట యిచ్చినట్లుగానే ఆ సాయంత్రం నాలుగంటికి నీరజగారింటికి వెళ్ళాను. ఇల్లంతా ఏదో చూడావుడిగావుంది. చంద్రం వాకిట్లోనే నాకు యెదురై "రండి! రండి! ఇవాళో మా ఆమ్మాయి పుట్టినరోజు. టీపార్టీ" అన్నాడు.

వీలవని పేరంటానికి వచ్చిన నేను ఆభిమానంతో రెండుచుకున్నాను. ఇంతలో జయపాల్ యెదురై నన్ను లోపలకు లాక్కెళ్ళాడు. పన్నొక గదిలోకి తీసుకెళ్ళాడు. ఆ గది కొంచెం వికారంగా వుండి పది పన్నెండు మంది కూర్చుని కాఫీలు త్రాగేటందుకు వీలుగా టేబులు వాటి యెదుట కుర్చీలూ అమర్చబడి వున్నాయి. యెదురుగుండా గోడకు దగ్గర ఆ చివరనుంచి యీ చివరకు నీలం దాని మీద యెరువు పూలద్దిన కర్తాక విగించబడివుంది. జయపాల్ నన్ను చెయ్యి పువ్వుకుని ఆ కర్తెన దగ్గరకు లాక్కువెళ్ళి "రాజూ! లోపల కుర్చీవుంది. అక్కడ కూర్చో" అన్నాడు "ఎందుకు?" అన్నాను అర్థం గాక.

"అబ్బ! నీ ఎండుకూలతో చంపకురా నాయినా. నా మాట విని తెర ఆవతల రాజా లాగ పడుకుని తెర యివతల జరిగే నాటకం విను. ఈ పుట్టిన రోజూ గిట్టిన రోజూ అన్నీ అబద్ధాలే. నేవలం విజయను ఇక్కడకు ఆహ్వానించటం కోసం నీరజతో

కలిసి యాయెత్తు యెత్తాం. అంతా నింటూ వుండు నీకే తెలుస్తుంది" అన్నాడు కర్తాక ప్రక్కకు లాగి నన్ను తీసుకెళ్ళి కుర్చీలో కూలబోసి "నువ్వవతలవాళ్ళకి కన్పించవు నీకు అవతలవాళ్ళు కన్పించరు." అన్నాడు.

"మధ్యలో యెవరయినా యీ కర్తెన లాగిలే ఇందులోంచి బుద్ధదేవుడి లాగ నేను బయటపడితే?" సందేహంగా చూస్తూ అన్నాను.

"అయితే, గియితే. మహాసంజేహపు మనిషివిరా నాయినా. నాకళ్ళు రెండూ యీ కర్తాక మీదే వుంటాయి. భయపడకు" అన్నాడు.

"నాకేదయినా అవమానంలాటిది జరిగితే ఇంక నన్ను నువ్వు పట్టలేవు ముందే చెప్తున్నా" అన్నా చిక్కకుగా యెహం పెట్టి.

"సరే! నాదిగాపూచీ నీకేం జరగకుండా" అని కర్తెన చూసేసి వెళ్ళిపోయాడు. ఇదంతా యేమిటని ఒక ప్రక్క కుతూహలంగా వున్నా మరో ప్రక్క యీ లాగ కూర్చోటానికి విసుగా వుంది. కేబుల్ సిగరెట్ పాకెట్ తీసి సిగరెట్ ముట్టించి పడమర్కీలో నెవక్కు వాలాను.

గదిలోకి యెవరో త వస్తున్నారూ పోతున్నారూ. తమపాతనూపా సంభాషణలు వినిపిస్తున్నాయి. నాలో ఓపిక నశిస్తోంది. ఇంతలో "రా! విజయ! నీ కోసమే చూస్తున్నాం" అన్న నీరజకంతం వినిపించింది. అడుగుల దప్పుతును బట్టి వచ్చిందని అనుకున్నా.

"ఈ విజయే అన్నయ్యా నీ ఫ్రెండ్ రాజా భార్య"

"ఇతను మా అన్నయ్య అంటే పెత్తంద్రీ కొడుకు, జయపాల్. ఈ విడ మా వదివ నుజీ" పరిచయవాక్యాల మహాపసంధుగా వున్నాయనుకున్నా.

"నేను వస్తున్నట్లు తెలిగ్రామిచ్చాను. అంద రేదాండి." అన్నాడు జయపాల్. విజయ తల రిప్పిందో యెవో శబ్దం మటుకు వినిపించలేదు.

"నేవ న కు వస్తాడని యెంతో చూశాం. కానీ రాలేదు. అసలు పూర్వో పున్నాడా లేదా?" జయపాల్ చాక చక్కానికి మెచ్చుకోకుండా వుండలేక

ఆ రాంగి ఆలుక

పోయాడు. కాన్సుంచి విజయమర్గా నికటం గానే జవాబిచ్చింది.

“అర! వున్నాడా? మరి నేనవకండు కల రాతేదో?”

“నేను చెప్పలా. మీరు బ్రాసిన వుత్తరం అరని! కోపం తెప్పించివుంటుంది.” ఇది మణికంకం.

“యేమిటా వుత్తరం?” నీరజ కంకంలా కుతూహలం కన్పిస్తోంది.

“మీరు చూశారా ఆ వుత్తరం?” బహుశా విజయనై వుంటుంది మణి ప్రశ్నించింది.

“యెందుకులే అని చూపించివుండరు. యింత స్నేహితులయితే మాత్రం మరి అంత ఇదా. తనోక అడవిలలాగ తన్నేదో మానం చేసినట్లుగా యేమిటేమిటా బ్రాశారు. ఇంకా నయమే. మీరు చూడలేదు గాబట్టి సరిపోయింది. లేకపోలే మా రాజామీద తప్పుకుండా అనుమానపడి పోట్లాట పెట్టుకునే వారు.” అంది మణి. నాకాసమయంలో విజయ మొహం యెలావుందో చూడాలని మనా ఆసక్తి కలిగింది. కాని యేంచెయ్యను? కానేపు మర్గా ఆ ఖబుర్లు యీ ఖబుర్లు దొరికి పోయినాయి. చివరికి విజయ “వస్తానండి” అంది. అమృత్యు ఇప్పటికీ వినిపించింది అనుకున్నాను.

“మీరు ఒక చిన్నసాయం చేసి పెద్దారా?” అన్నాడు జయపాల్.

“యేమిటి?”

“రాత్రికి మీయింటికి వస్తాం మేమిద్దరమూనూ. వాడితో యీ విషయమేమీ చెప్పకండి. చూశావుగా కన్పిస్తాం. యేంచెస్తాడో చూడాలని అపేక్షగా వుంది” అన్నాడు.

“అలాగే”

“మరి అడ్రస్ చెప్పి వెళ్తారా?”

విజయ చెప్పి రమ్మనమని మణిని తనకి తనుగా మర్గా ఆహ్వానించింది అందులో గల వుత్తరం నాకు తెలియలేదు. క్రమంగా అందరూ వెళ్లిపోయారు. జయపాల్ కర్రకలాగి “దయచెయ్యండి” అంటూ యివరలకు దారిమాపాడు. నా మొహంలో భావాలు దాచుకోవటం నాకు చాలా కష్టంగావుంది.

“సరాసరి యింటికి దయచేయ్.”

“యెందుకు?” అలవాటుచూపున నోటి నుంచి ప్రశ్నించేసింది. జయపాల్ నన్ను పురిమిచూచాడు. నేనేం చలించకుండా “సరే! సరిసమేతంగా మాయంటికి భోజనానికి దయచేయ్” అన్నాను. సరేనని అంగీకారం తెలిపాడు.

“కాని ఒక్క విషయం జయపాల్! నాకు నీకు మలే నటన చేతగాదు. ఇంటికి వెళ్లి విజయతో నువ్వు బజార్లో కనిపించావని చెప్పాను” అన్నాను. చాడు కానేపు ఆలోచించి సరేనన్నాడు.

తర్వాత చెప్పవలసిన దేముంది? ఇంటికి వచ్చాను. విజయ మామూలుగా యింట్లో పనులు చూచుకుంటోంది. నేను తనను పలికరించకుండా వచ్చి నా గదిలో కూర్చున్నాను. కానేపటికి విజయ కాఫీ తీసికొని వచ్చింది. ఈ చూడు రోజుల్నుంచి జరిగిన ప్రళయ తాండవమంతా బలవంతం మర్చిపోయి వచ్చినట్లు మొహం స్పష్టంగా చెబుతూనే వుంది. కాఫీ కప్పు తీసుకుంటూ “నా స్నేహితుడు జయ, అతని భార్య వచ్చారు. బజార్లో కనిపించిలే మనింటికి రమ్మనమని చెప్పాను. ఇంకా హోటల్కి కుబురు పంపుదామనుకుంటున్నాను. నువ్వు వచ్చావుగా” అన్నాను చాలా సహజంగా. తుణుకునపు విజయ కళ్ళెత్తి నా మొహంలోకి చూచి వెంటనే వెళ్లిపోయింది.

ఆ రాత్రి జయపాల్, మణి వచ్చారు. నేను విజయను యేమీ తెలియనట్లుగా పరిచయం చేశాను. మణి-విజయ చాల చక్కగా కలిసిపోయి వంట యింట్లోకి వెళ్లిపోయారు.

ఇద్దరం భోజనం చేసుండగా జయపాల్ ఇలా అన్నాడు: “ఆ కాస్త దానికే అంత కోపం యెందుకురా నామీద నేను నుకు రావటం మానేశావు. అయినా ననక పేజీలో క్రింద చివర వ్రాశానుగా.” అన్నాడు. ఈ మాటలు యే వుద్దేశంతో అన్నాడో గ్రహించుకున్న నేను మాట్లాడలేదు.

చాలెండి ప్రతాపం. మీ చెల్లెలు చూడలేదుగాబట్టి ఆ వుత్తరం సరిపోయింది. లేకపోలేనా?”

“మా చెల్లెలేం అలా చెయ్యదు తెలుసా?” జయ విజయ పక్షం వహించాడు. ఆ రాత్రి చాలా సరదాగా గడచిపోయింది.

ఆ రాత్రి విజయ నా పాదాలమీద చేతులాన్ని కళ్ళనీళ్ళతో “నన్ను తీమించండి” అంది. నేను నా కాళ్ళు దూరంగా లాక్కుంటూ “ఉహూ. నిన్ను తీమించలేను విజయా. నా కోసం గాదు. ఆ రోజున రమ్మని నామూలంగా వుత్తరపు జ్యోతికి కొట్టావు. అది నాకుయెంతో బాధ కలిగించింది తెలుసా?” అన్నాను.

“లేకపోలే యేమిటి చెప్పండి. నీరజ వచ్చింది. నిన్ను పిలుస్తోందని అబద్ధం చెప్పాడు, తీరాచూస్తే మీరు.”

“నాకా సమయంలో నీమీద అంత కోపం వచ్చిందన్నమాట. అందుకే వుత్తరంలో... “విజయ తన చేత్తో చటుక్కున నా నోరు మూసేసి “ఇంక ఆ విషయం యెత్తవద్దు.” అంది. నేను చెయ్యి లాగి వేస్తూ “యెత్తవద్దని అనటంమాత్రం అంటున్నావు గాని నేను యెంత బాధ పడ్డానో తెలుసా?” అన్నాను కోపంగా. విజయ యేడుస్తూ మోకాళ్ళమీదవంగి “అంతా నన్ను తీమించమంటున్నాను. ఇంక యిలాంటి తెలివి తక్కువ పనులు జీవితంలో చెయ్యను. ఈ ఒక్కసారి నన్ను తీమించండి” అంది. వంచిన తల్లోంచి నన్ను బాజుల పరిమళం నన్ను వుక్కిరి దిక్కిరి చేసింది. చేత్తో విజయను లేవనెత్తుతూ “చాలే. భగవంతుడు పురుషుల్లో అన్ని శివులు పెట్టాడుగాని అడదాన్ని కన్నీరుచూచి సహించగల మన సత్వం పెట్టలేదు. అందుకే మగవాళ్ళెప్పుడూ మీ అడవాళ్ళ ముందు నోడిపోతూవుంటారు” అన్నాను నవ్వుతూ.

జయపాల్ మణి మరి రెండురోజులున్నారు. నేను ఆఫీసుకు శిలవు పెట్టాను. విజయ, మణి ఆ క్క చెల్లెల్లా గ కలిసి పోయారు. ఆఖరికి వాళ్ళు వెళ్లిపోయే రోజున విజయ, మణి ఒక్క నోకళ్ళు కావలించుకుని ఆనందబాష్పాలు రాలుస్తుంటే నాకు నిజంగా చాలా ఆశ్చర్యమేసింది. (త్రెయిన్ ఎక్కిస్తూ రహస్యంగా వాడిచెవులో యిలా చెప్పాను: “ఒకేయ్. జయపాల్ నీ వుత్తరాలు మొదట్లో ప్రళయకాలంనాటి సంఘటనలు సృష్టించినా తర్వాత చక్కని మార్గాలు ఏర్పరుస్తాయి. ఇప్పుడుచూడు. నీ వుత్తరంమూలాన ఇనా విజయ నేను నిజంగా తప్పుచేసినా నమ్మనంత విశ్వాసం నామీద యేర్పరుచుకుంది. దీనికి నేను నీకు కృతజ్ఞుడిని” అన్నాను.

“రాజా! నీకంత మంచిపని చేసి పెట్టాడు గాబట్టి నువ్వు నాకోక బహుమానం ఇవ్వాలి” అన్నాడు.

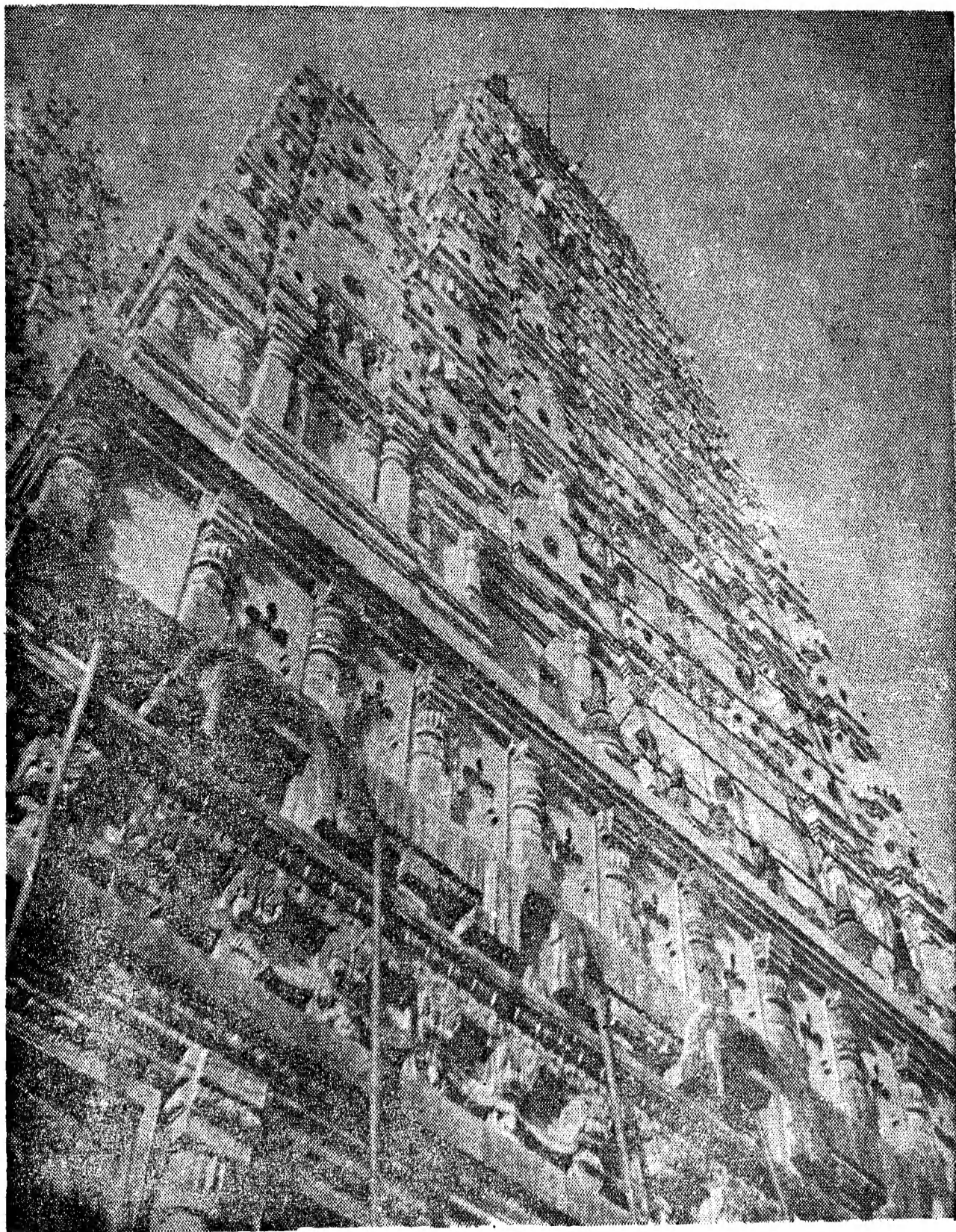
“ఏమిటి?” అన్నాను.

“సంక్రాంతికి మీరుభయ్యలూ మా వూరు రావాలి యేం విజయా?” ఈ మాటలు విగరగా అన్నాడు.

“ఆ రోజు విజయ వుట్టిసరోజు గూడాను” అంది మణి.

“అయితే స్పెషల్ ప్రోగ్రాం ఇవ్వాం. యేటోయ్ తప్పుకుండా రావాలి.” నేను విజయ మొహంలోకి చూచాను. ఆ కళ్ళు అంగీకారం తెలిపాయి. జయపాల్ సంతోషంతో నా చేతిని ఆఖరుసారి గుంజాడు. తెలుకది లింది. ఆ జంట అటువైపు వెళ్తుంటే మేం ఇటువైపు ఇంటికి బయలుదేరాం.

బుద్ధగయ ఆలయగోపురం

—ఫోటో : “కాజ”]

అందరినీ అంటూ!

వి.వి.వి.

నిర్మాత-దర్శకుడు పి.ఎల్.కె.

డిస్ట్రీబ్యూటర్స్ : * ఆంధ్ర ప్రభాత్, విజయవాడ ; * సి.డి.ఎ. వంటకం & మహాత్మా, ఎంబికల్ ;
* సైకాం : విజయ డిస్ట్రీబ్యూటర్స్, సికింద్రాబాద్.